

RAPORT SAMOOCENY

OCENA PROGRAMOWA (PROFIL OGÓLNOAKADEMICKI)

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

Katolicki Uniwersytet Jana Pawła II, Al. Raclawickie 14, 20-950 Lublin

Nazwa ocenianego kierunku studiów: **Filozofia**

Poziom/y studiów: **I i II stopień**

Forma/y studiów: **studia stacjonarne**

Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek: **Filozofia** (dziedzina nauk humanistycznych) – **100%**

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Nazwa kierunku: FILOZOFIA
Poziom studiów: studia I stopnia
Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji: poziom 6
Profil studiów: ogólnouniwersytecki
Dziedzina: nauki humanistyczne
Dyscyplina: filozofia

Efekty uczenia się dla przedmiotów ogólnouniwersyteckich (lektoraty, wychowanie fizyczne, przedsiębiorczość, przedmioty misyjne) określone są w odrębnych uchwałach Senatu KUL

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty uczenia się	Odniesienie do uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia poziomów 6-8 PRK	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia poziomów 6-8 PRK
	Wiedza: absolwent zna i rozumie	Kod składnika opisu	Kod składnika opisu
K_W01	zna i rozumie rolę refleksji filozoficznej w kształtowaniu kultury duchowej	P6U_W2	P6S_WK1
K_W02	ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu filozofii w relacji do teologii, nauk formalnych, humanistycznych, przyrodniczych i społecznych oraz o specyfice przedmiotowej i metodologicznej filozofii	P6U_W1	P6S_WG1
K_W03	zna terminologię podstawowych systemów filozoficznych	P6U_W1	P6S_WG1
K_W04	zna podstawową terminologię filozoficzną w wybranym nowożytnym języku obcym oraz w językach klasycznych w jednym z bloków subdyscyplin filozoficznych (E–etyka), (H–historia filozofii), (L–logika), (M–metafizyka)	P6U_W1	P6S_WG1

K_W05	ma uporządkowaną wiedzę ogólną obejmującą klasyczne, nowożytne i współczesne stanowiska światowe i rodzime w zakresie subdyscyplin filozoficznych: (E), (H), (L), (M) oraz ich metodologii	P6U_W1	P6S_WG1
K_W06	ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu jednej z subdyscyplin filozoficznych: (E), (H), (L), (M)	P6U_W1	P6S_WG1
K_W07	zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych form wypowiedzi filozoficznych	P6U_W2	P6S_WG1
K_W08	zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego	P6U_W2	P6S_WK2
K_W09	ma podstawową wiedzę o instytucjach kultury i orientację we współczesnym życiu kulturalnym	P6U_W2	P6S_WK2
	Umiejętności: absolwent potrafi	Kod składnika opisu	Kod składnika opisu
K_U01	potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informację z wykorzystaniem źródeł drukowanych i elektronicznych oraz formułować na tej podstawie sądy krytyczne	P6U_U1	P6S_UW1
K_U02	posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów filozoficznych	P6U_U1	P6S_UW1
K_U03	umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze oraz podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania zdolności i kierowania własną karierą zawodową	P6U_U2	P6S_UW1
K_U04	posiada umiejętność integrowania wiedzy z różnych dyscyplin w zakresie nauk humanistycznych oraz jej zastosowania w nietypowych sytuacjach profesjonalnych	P6U_U1	P6S_UK2
K_U05	umie dobrać właściwe narzędzia do interpretacji i analizy tekstu filozoficznego, streszcza i krytycznie analizuje argumenty filozoficzne, identyfikuje ich kluczowe tezy, założenia i konsekwencje oraz proponuje własne tezy	P6U_U1	P6S_UW1
K_U06	posiada umiejętność argumentowania w mowie i piśmie, poprawnie stosując terminologię specjalistyczną, z wykorzystaniem poglądów własnych oraz innych autorów oraz formułowania wniosków	P6U_U3	P6S_UK1 P6S_UK2
K_U07	posiada umiejętność pisania streszczeń oraz prostych rozprawek w języku, w którym prowadzony jest kierunek studiów z wykorzystaniem literatury przedmiotu	P6U_U3	P6S_UK1 P6S_UW1
K_U08	posiada umiejętność pisemnych tłumaczeń tekstu jednej z subdyscyplin filozoficznych (E), (H), (L), (M) z wybranego języka obcego	P6U_U3	P6S_UK3
K_U09	ma umiejętności językowe w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów	P6U_U3	P6S_UK1
K_U10	potrafi planować i realizować uczenie się przez całe życie	P6U_U2	P6S_UU1
K_U11	potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role	P6U_U3	P6S_UO1 P6S_UO2
	Kompetencje społeczne: absolwent jest gotów do	Kod składnika opisu	Kod składnika opisu
K_K01	określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania	P6U_K	P6S_KK1
K_K02	dokonać pogłębionej analizy sytuacji i problemów oraz samodzielnie sformułować propozycje ich rozwiązania oraz zasięgać opinii ekspertów w uzasadnionych przypadkach	P6U_K	P6S_KK2
K_K03	potrafi uzasadnić rolę filozofii i odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy	P6U_K	P6S_KO1 P6S_KO2
K_K04	Uczestniczyć w życiu kulturalnym, korzystając z różnych mediów i różnych jego form, interesuje się aktualnymi wydarzeniami i trendami filozoficznymi i kulturalnymi; kierować się etyką w uprawianiu badań.	P6U_K	P6S_KR1

Nazwa kierunku: FILOZOFIA
Poziom studiów: studia II stopnia
Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji: poziom 7
Profil studiów: ogólnouniwersytecki
Dziedzina: nauki humanistyczne
Dyscyplina: filozofia

Efekty uczenia się dla przedmiotów ogólnouniwersyteckich (lektoraty, wychowanie fizyczne, przedsiębiorczość, przedmioty misyjne) określone są w odrębnych uchwałach Senatu KUL

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty uczenia się	Odniesienie do uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia poziomów 6-8 PRK	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia poziomów 6-8 PRK
	Wiedza: absolwent zna i rozumie	Kod składnika opisu	Kod składnika opisu
K_W01	ma wszechstronną znajomość i pogłębione zrozumienie roli refleksji filozoficznej w kształtowaniu kultury duchowej	P7U_W2	P7S_WK1
K_W02	ma poszerzoną wiedzę o miejscu i znaczeniu filozofii w relacji do teologii, nauk formalnych, humanistycznych, przyrodniczych i społecznych oraz o specyfice przedmiotowej i metodologicznej filozofii	P7U_W1	P7S_WG1
K_W03	zna terminologię podstawowych systemów filozoficznych oraz najważniejszych stanowisk jednej z subdyscyplin filozoficznych: (E–etyka), (H–historia filozofii), (L–logika), (M–metafizyka)	P7U_W1	P7S_WG1
K_W04	zna terminologię filozoficzną w wybranym nowożytnym języku obcym oraz w językach klasycznych w jednym z bloków subdyscyplin filozoficznych: (E), (H), (L), (M)	P7U_W1	P7S_WG1
K_W05	ma uporządkowaną i ugruntowaną historycznie wiedzę ogólną obejmującą klasyczne, nowożytne i współczesne oraz najnowsze stanowiska światowe i rodzime w zakresie jednej z subdyscyplin filozoficznych: (E), (H), (L), (M) oraz ich metodologii	P7U_W1	P7S_WG2
K_W06	ma usystematyzowaną wiedzę szczegółową oraz znajomość problemów badawczych z zakresu jednej z subdyscyplin filozoficznych: (E), (H), (L), (M)	P7U_W1	P7S-WG1
K_W07	zna i rozumie zaawansowane metody analizy i interpretacji różnych form wypowiedzi filozoficznych	P7U_W2	P7S_WG1
K_W08	zna i rozumie podstawowe zasady zarządzania własnością intelektualną	P7U_W2	P7S_WK2
K_W09	ma podstawową wiedzę o instytucjach kultury i orientację we współczesnym życiu kulturalnym	P7U_W2	P7S_WK2 P7S_WK3
	Umiejętności: absolwent potrafi	Kod składnika opisu	Kod składnika opisu
K_U01	potrafi w pogłębionym stopniu wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informację z wykorzystaniem źródeł drukowanych i elektronicznych oraz formułować na tej podstawie sądy krytyczne	P7U_U1	P7S_UW1
K_U02	posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów filozoficznych	P7U_U1	P7S_UW1

K_U03	umie samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze oraz podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania zdolności i kierowania własną karierą zawodową	P7U_U1	P7S_UW1
K_U04	posiada umiejętność integrowania wiedzy z różnych dyscyplin w zakresie nauk humanistycznych oraz jej zastosowania w nietypowych sytuacjach profesjonalnych	P7U_U1	P7S_UW1
K_U05	umie dobrać właściwe narzędzia do interpretacji i analizy tekstu filozoficznego, streszcza i analizuje argumenty filozoficzne, identyfikuje ich kluczowe tezy, założenia i konsekwencje oraz proponuje własne tezy	P7U_U2	P7S_UW3
K_U06	posiada umiejętność argumentowania w mowie i piśmie, poprawnie stosując terminologię specjalistyczną, z wykorzystaniem poglądów własnych oraz innych autorów oraz formułowania wniosków	P7U_U2	P7S_UK1 P7S_UK2
K_U07	posiada pogłębioną umiejętność pisania streszczeń oraz prostych rozprawek w języku, w którym jest prowadzony kierunek studiów z wykorzystaniem literatury przedmiotu	P7U_U2	P7S_UK1
K_U08	posiada poszerzoną umiejętność pisemnych tłumaczeń tekstu jednej z subdyscyplin filozoficznych (E), (H), (L), (M) z wybranego języka obcego na poziomie B2+	P7U_U2	P7S_UK3
K_U09	ma umiejętności językowe w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów na poziomie B2+	P7U_U2	P7S_UK3
K_U10	rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie, potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób	P7U_U2	P7S_UU1
K_U11	potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role, także role kierownicze	P7U_U3	P7S_UO1 P7S_UO2
	Kompetencje społeczne: absolwent jest gotów do	Kod składnika opisu	Kod składnika opisu
K_K01	odpowiedniego określenia priorytetów służących realizacji określonego przez siebie lub innych zadania	P7U_K2	P7S_KK2
K_K02	Dokonania pogłębionej analizy sytuacji i problemów oraz samodzielne (po zasięgnięciu opinii ekspertów) sformułować propozycje ich rozwiązania	P7U_K2	P7S_KO1 P7U_KK2
K_K03	Uzasadnienia roli filozofii i odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, w tym: a) przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych, b) dbałości o dorobek i tradycje zawodu	P7U_K1	P7S_KR1 P7S_KO2
K_K04	Kierowania się etyką uczonego i uczestnictwa w życiu kulturalnym, korzystając z różnych mediów i różnych jego form, interesuje się aktualnymi wydarzeniami i trendami filozoficznymi i kulturalnymi	P7U_K1	P7S_KR1, P7S_KO2, P7S_KO3
K_K05	Krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz otrzymywanych informacji	P7U_K2	P7S_KK1

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
ks. Dariusz Dąbek	dr hab., prodziekan Wydziału Filozofii KUL
Monika Walczak	dr hab., prof. KUL, dziekan Wydziału Filozofii KUL
Piotr Kulicki	dr hab., prof. KUL, dyrektor Instytutu Filozofii KUL
Marek Lechniak	dr hab., prof. KUL
Bożena Czernecka-Rej	dr hab., prof. KUL
Imelda Chłodna	dr hab.
ks. Tomasz Duma	dr hab.
Anna Kozanecka-Dymek	dr
Wojciech Lewandowski	dr
Anna Starościc	dr

Prezentacja uczelni

Misją Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II jest prowadzenie badań naukowych w duchu harmonii między nauką i wiarą, kształcenie i wychowywanie młodzieży oraz współtworzenie chrześcijańskiej kultury. Jej realizacja wyraża się przede wszystkim w dbałości o wysoki poziom badań naukowych i kształcenia akademickiego, pogłębianie chrześcijańskiej wizji człowieka i świata w kontekście wyzwań współczesności, formowanie młodego pokolenia w duchu troski o polskie tradycje narodowe oraz realizacja zadań wynikających z funkcjonowania w wielokulturowym środowisku Lublina.

KUL współpracuje z wieloma instytucjami i organizacjami, uczelniami Lublina i Lubelszczyzny, lokalnymi władzami, instytucjami rządowymi i samorządowymi, jak również z krajowymi ośrodkami naukowymi. Ze względu na położenie i historię miasta (zwłaszcza podpisanie Unii Lubelskiej 450 lat temu) KUL kontynuuje tradycję dialogu różnych narodów, kultur i religii. Jest otwarty na współpracę z ośrodkami zagranicznymi, zarówno ze Wschodu, jak i z Zachodu, należy do wielu międzynarodowych stowarzyszeń uniwersyteckich, współpracuje z uczelniami partnerskimi, podejmuje wspólne działania, określa warunki wymiany studentów i profesorów. Studenci KUL mogą odbywać część studiów na uniwersytetach amerykańskich i europejskich, zwłaszcza w ramach programu Erasmus+. Działalność Uniwersytetu zaznacza się więc wyraźnie nie tylko w regionie lubelskim, ale również w całym kraju i poza jego granicami.

O doniosłości filozofii na KUL świadczy przede wszystkim unikatowe w skali ogólnopolskiej jej miejsce w programach studiów wszystkich kierunków, które – zgodnie ze statutem KUL – muszą obejmować zajęcia z zakresu logiki, historii filozofii i etyki, podtrzymując w ten sposób klasyczny model kształcenia uniwersyteckiego odznaczającego się uniwersalizmem. Klasyczne standardy ujawniają się także w zakresie uprawiania maksymalistycznie pojętej wizji filozofii obejmującej wszystkie dziedziny wypracowane w jej dziejach. Znalazło to wyraz w ukształtowaniu się Lubelskiej Szkoły Filozoficznej, odznaczającej się nieprzerwaną, nawet w czasach PRL, niezależnością intelektualną. Cechą charakterystyczną Wydziału Filozofii KUL jest rozbudowanie problematyki na styku filozofii i przyrodoznawstwa, a także eksponowanie znaczenia światopoglądowych odniesień filozofii, jako dziedziny myśli o charakterze mądrościowym.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

1. Powiązanie koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi uczelni, oczekiwań formułowanych wobec kandydatów, oferowanych specjalności/specjalizacji

Program studiów filozoficznych na KUL jest zgodny z misją uczelni i celami wyrażonymi w Statucie Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, w szczególności sformułowanymi w stwierdzeniu, że „zadaniem Uniwersytetu jest poszukiwanie i przekazywanie prawdy poprzez prowadzenie badań naukowych w duchu idei *veritas in caritate* oraz w harmonii między nauką i wiarą, idea *universitas magistrorum et scholarium* wyraża się we wspólnym dążeniu do wiedzy, z zachowaniem wolności i odpowiedzialności oraz przy poszanowaniu godności każdej osoby ludzkiej, powinnością Uniwersytetu wynikającą z historycznego dziedzictwa Lublina jest twórcze kultywowanie tradycji wielonarodowej Rzeczypospolitej poprzez współpracę prowadzącą do umocnienia więzi między narodami Europy oraz łączącą dorobek kultur Wschodu i Zachodu” (Preambuła Statutu KUL). Koncepcja programu studiów odpowiada również aktualnej strategii rozwoju Uniwersytetu (Uchwała 740/III/1 Senatu Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II z dnia 29 maja 2014 r. w sprawie przyjęcia Strategii rozwoju KUL na lata 2014-2020, https://bip.kul.lublin.pl/strategia-rozwoju-kul,art_51451.html – załącznik 1.1.1) i Wydziału Filozofii (Strategia Wydziału Filozofii – załączniki: 1.1.2a i 1.1.2b). W szczególności u podstaw konstrukcji programu leży troska o stworzenie odpowiednich warunków dla uczestnictwa w podejmowaniu projektów badawczych, zwiększenie liczby studentów z zagranicy oraz wyjazdów studentów KUL na programy stypendialne, jak i zapewnienie wysokiej jakości nauczania. Umędzynarodowienie studiów na kierunku filozofia jest realizowane poprzez równoległą do polskiej, angielską wersję programu studiów na wszystkich stopniach kształcenia – taka pełna ścieżka anglojęzyczna (zwieńczona studiami doktoranckimi) jest unikatowa w skali kraju.

Celem studiów I stopnia jest wprowadzenie kandydata w problematykę filozoficzną, zapewnienie mu nabycia umiejętności w zakresie krytycznego myślenia, formułowania samodzielnych wniosków i umiejętności uzasadniania, wreszcie, nabycie przez studenta kompetencji społecznych w zakresie twórczego i krytycznego uczestniczenia w życiu publicznym i kulturalnym. Owe umiejętności i wiedza w stopniu podstawowym nauczana na studiach I stopnia są pogłębiane na studiach II stopnia. Wprawdzie posiadają one profil ogólnoakademicki, to jednak dodatkowo przygotowują studenta do samodzielnej pracy badawczej podejmowanej na studiach doktoranckich. Cele te realizowane są m. in. przez:

- gruntowne studium języków obcych na Wydziale Filozofii, w tym realizowanie zajęć lektoratowych z języków klasycznych przez jego pracowników mających jednocześnie gruntowne wykształcenie filologiczne i filozoficzne (dotyczy to w szczególności studiów I stopnia);

- studium historycznofilozoficzne pozwalające uzyskać historyczne osadzenie i głębie studiowanych problemów;
- obecność w programie studiów (szczególnie na studiach II stopnia) dużej liczby zajęć mających za zadanie zapoznanie z aktualnym stanem badań w naukach przyrodniczych i filozofii przyrody;
- silny akcent położony w programie studiów na logikę oraz metodologię nauk i metafizologię;
- coroczny cykl wpisanych do programu studiów wykładów *Memorial Lectures*, w ramach których Wydział gości profesorów z wiodących uniwersytetów światowych.

W trosce o wysoką jakość kształcenia Instytut Filozofii oferuje na kierunku filozofia anglojęzyczną wersję programu studiów (dostępną także dla studentów polskich), co znacząco poszerza ofertę studiów dla studentów zagranicznych uczestniczących w programie Erasmus+. Pełne (od stopnia I do III) studia w języku angielskim na kierunku filozofia są jedynymi takimi studiami na całym Uniwersytecie.

Studia na kierunku filozofia z samej natury filozofii są swoiście interdyscyplinarne. W programie studiów (por. niżej) zajęcia są organizowane w ścieżki tematyczne, odpowiednio: „Świat i człowiek” oraz „Poznanie i dzieje” na I stopniu oraz „Świat – człowiek – kultura” i „Poznanie i dzieje” na II stopniu. Na studiach II stopnia w wersji anglojęzycznej zamiast tej ostatniej jest ścieżka „John Paul II Philosophical Studies”. Przykład interdyscyplinarności stanowi seminarium licencjackie logiczno-historycznofilozoficzne prowadzone wspólnie przez logika i historyka filozofii.

Na uwagę zasługuje współpraca studentów i pracowników Instytutu Filozofii z otoczeniem społeczno-kulturalnym uczelni. Pracownicy Instytutu są obecni w wielu inicjatywach kulturalnych i społecznych nie tylko Lublina, ale i Polski. Jako przykład można tu wymienić Ogólnopolski Konkurs Logiczny KUL (siedem corocznych edycji), konkursy wiedzy o o. Albercie Krąpcu, coroczny Tydzień Filozoficzny, współpracę przy organizacji Olimpiady Filozoficznej, udział pracowników Wydziału jako ekspertów i twórców podstawy programowej nauczania filozofii w szkołach średnich. Warto też podkreślić wręcz fundamentalny udział pracowników Wydziału w organizacji corocznego Lubelskiego Festiwalu Nauki, jak i zdobycie przez zespół pracowników Instytutu Filozofii dofinansowania NCBiR dla projektu *Podniesienie kompetencji uczniów i uczennic z zakresu filozofii i logiki nieformalnej*, w ramach którego pracownicy Wydziału prowadzili przez dwa lata zajęcia z filozofii w siedmiu szkołach województw lubelskiego i mazowieckiego.

W dziedzinie popularyzacji wiedzy filozoficznej należy wymienić współpracę wielu pracowników oraz studentów i doktorantów z miesięcznikiem „Filozofuj”, felietony w „Gościu Niedzielnym” oraz „Charakterach”, a także prowadzoną na wysokim poziomie stronę internetową Wydziału, konto na Facebooku oraz kanał filozoficzny na YouTube.

2. Związek kształcenia z działalnością naukową, najważniejsze jej osiągnięcia oraz sposoby wykorzystania wyników badań w opracowaniu, doskonaleniu i realizacji programu studiów

Kierunek filozofia jest związany wyłącznie z jedną dyscypliną naukową, a mianowicie filozofią. Uniwersytecka Komisja Akredytacyjna, działająca do 10 marca 2017 r. przy Konferencji Rektorów Uniwersytetów Polskich, oceniła (ostatnia ocena za lata 2007-2012) spełnienie wymogów akredytacyjnych Wydziału Filozofii co do kadry dydaktycznej na najwyższym poziomie (A). Potwierdzeniem utrzymywania najwyższych standardów

badawczych na Wydziale Filozofii było uzyskanie przez Wydział Filozofii kategorii A w roku 2013 (ocena parametryczna za lata 2009-2012) oraz kategorii A w roku 2017 (ocena parametryczna za lata 2013-2016). O pozycji naukowej pracowników KUL w filozofii świadczą realizowane przez nich liczne projekty badawcze finansowane w ramach ogólnokrajowych krajowych konkursów oraz uzyskiwane nagrody naukowe.

Wśród projektów kierowanych i realizowanych przez pracowników Wydziału Filozofii w dyscyplinie filozofia można wymienić: realizowany w ramach programu Regionalne Inicjatywy Doskonałości projekt „Filozofia i teologia w kontekście współczesnych przemian nauki”; finansowany przez MNiSW projekt „Lubelska Szkoła Filozoficzna” w ramach konkursu Pomniki polskiej myśli filozoficznej, teologicznej i społecznej XX i XXI wieku; międzynarodowe projekty finansowane przez NCN „Permissions, Information and Institutional Dynamics, Obligations, and Rights” (konkurs Beethoven na projekty polsko-niemieckie), „Zaangażowanie języka, czynników kulturowo specyficznych i potocznych intuicji w zdolność czytania w umyśle i poznaniu społecznym” i „Logika deontyczna na potrzeby samochodów autonomicznych” (oba w konkursie Harmonia); grant Fundacji Nauki Polskiej Mistrz „Umiarowane stanowiska we współczesnych filozoficznych sporach teizmu z ateizmem. Geneza, typy, konsekwencje”; projekty finansowane w ramach pozostałych krajowych programów NCN: Opus, Sonata bis, Sonatina, Miniatura, przeznaczonych dla naukowców na różnych etapach kariery, a także granty pozyskane przez doktorantów w programie preludium. Pracownicy Wydziału realizowali również projekty badawcze i wydawnicze w ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki.

Wśród nagród otrzymanych w ostatnich latach przez pracowników związanych z dyscypliną filozofia za działalność naukową można wymienić: Nagrodę Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego I stopnia za osiągnięcia naukowe, którą otrzymał dr hab. Marek Piwowarczyk (2017 r.) za rozprawę habilitacyjną „Podmiot i własności. Analiza podstawowej struktury przedmiotu”, Nagrodę Naukową im. Prof. Edmunda Prosta – Premium Scientiarum Lublinense za rok 2016 przyznaną przez Lubelskie Towarzystwo Naukowe za książkę „Futura Contingentia” o. prof. Marcina Tkaczyka, wyróżnienie w I edycji konkursu o Nagrodę Naukową im. Jana Łukasiewicza za książkę „Normalne logiki pozycyjne” napisaną wspólnie przez o. prof. Marcina Tkaczyka z dr. hab. Tomaszem Jarmużkiem z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, jak również najwyższe wyróżnienia naukowe na KUL: nagrody naukowe im. Ks. Idziego Radziszewskiego „Laur Uniwersytecki”, które otrzymali ks. prof. dr hab. Stanisław Janeczek za stworzenie, koncepcyjne opracowanie i redagowanie serii wydawniczej kompendiów do dyscyplin filozoficznych „Dydaktyka filozofii” (nagroda I stopnia za rok 2018) oraz dr hab. Andrzej Stefańczyk za redakcję monografii „Jeżeli Bóg istnieje” (nagroda II stopnia za rok 2019). Nagrody naukowe Prezesa Rady Ministrów za rozprawę doktorską otrzymali absolwenci kierunku Filozofia na KUL: ks. dr Miłosz Hołda (2014) i ks. dr Marcin Ferdynus (2017).

Związki między kształceniem na kierunku filozofia i prowadzoną na uczelni działalnością naukową można podzielić na następujące obszary: 1) realizowanie prac badawczych w danym obszarze znajdujące wyraz w zajęciach poświęconych wybranej subdyscyplinie filozoficznej; 2) treści i wyniki prac badawczych wpływające na treści poruszane na rozmaitych zajęciach; 3) bogata działalność translatorska i edytorska pracowników Wydziału przekładająca się na specjalistyczne kształcenie językowe.

1) Wszystkie zajęcia, nawet te o charakterze podstawowym na kierunku filozofia są prowadzone przez osoby specjalizujące się w danym obszarze badań. W ten sposób specjalizacja badawcza pracowników determinuje ich specjalizację dydaktyczną, przez co rezultaty badawcze pracowników znajdują wyraz w treściach zajęć ([Materiały uzupełniające, Zal_2_cz1_p4_Tabela nauczycieli akademickich](#)).

2) Treści badań prowadzonych przez pracowników przenikają również do treści zajęć o tyle, że w ramach danych kursów prowadzący planują tematy związane z własnymi badaniami. W szerszej skali taki charakter mają zgłaszane zajęcia do wyboru (zarówno wykłady, jak i konwersatoria) oraz zajęcia ogólnouniwersyteckie ([załącznik 1.2](#)).

3) Znaczną część kształcenia, zwłaszcza na starszych latach (drugi i trzeci stopień) wypełniają zajęcia językowe, których uczestnicy nie tylko nabywają zaawansowane kompetencje językowe, ale przede wszystkim uczą się analizy tekstów filozoficznych w języku obcym oraz translacji tekstu obcojęzycznego na język polski, a w dziedzinie historii filozofii średniowiecznej studenci w sposób czynny współpracują w pracach edycji i analizy manuskryptów średniowiecznych.

3. Zgodność koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego i rynku pracy, oraz rola i znaczenie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie opracowania koncepcji kształcenia i jej doskonalenia

Przygotowywane nowe wersje programów studiów na kierunku filozofia są konsultowane z interesariuszami zewnętrznymi, tj. znaczącymi osobami związanymi z instytucjami, z którymi IF KUL współpracuje (zob. Kryterium 6) oraz współtworzone z interesariuszami wewnętrznymi (m.in. studentami). Zasady konsultowania nowych programów studiów są ustalone w Uchwale Rady Wydziału Filozofii „Tryb opiniowania programów kształcenia na Wydziale Filozofii KUL przez interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych” ([załącznik 1.3.1](#)). Do roku bieżącego programy studiów były konsultowane z powołanym (w dniu 20.02.2013 r.) przez Radę Wydziału Zespołem Doradców ds. Relacji z Otoczeniem Zewnętrznym ([załącznik 1.3.2](#)). Od 26 czerwca br. ciało to, zgodnie z aktualnymi regulacjami prawnymi, zostało przemianowane na Konwent pracodawców ([załącznik 1.3.3](#)). Warto zwrócić uwagę że w Konwencie pracodawców zasiadają głównie przedstawiciele instytucji, które najczęściej przyjmują studentów filozofii na praktyki (np. Urząd Miasta Lublin, Państwowe Muzeum na Majdanku czy firma Makolab); Wydział Filozofii podpisał umowy o współpracy (m.in. umowa z dnia 10 października 2013 r. z Miastem Lublin, z dnia 13 marca 2014 r. z Państwowym Muzeum na Majdanku). Z kolei na płaszczyźnie wewnętrznej uniwersytetu programy studiów są konsultowane i opiniowane przez wydziałowy samorząd studentów lub też przedstawiciele doktorantów Wydziału w Radzie Doktorantów.

Potrzeby na rynku pracy i poziom przystosowania do podejmowania pracy są stale monitorowane, a wyniki tego monitorowania wpływają na doskonalenie programu studiów. Na Wydziale Filozofii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II prowadzone są badania absolwentów za pomocą ankiety zamieszczonej na stronie internetowej Wydziału. Wyniki tej ankiety, jak również wyniki *Raportu Badania Losów Zawodowych Absolwentów KUL po roku od zakończenia studiów* oraz coroczne dane z Ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych są uwzględniane przy opracowywaniu zmian w programie studiów tak I, jak i II stopnia. Konkretnym tego

przykładem była modyfikacja programu na studiach II stopnia, w której szczególnie nacisk położono na spełnienie oczekiwań badanych absolwentów, a w szczególności zwiększenie pożądaných na rynku pracy, a wspomnianych wyżej, tzw. umiejętności miękkich, praktycznych umiejętności komputerowych (np. przygotowywanie zaawansowanych multimedialnych prezentacji), oraz wykorzystanie narzędzi internetowych dla argumentowania i dyskusji filozoficznych. Odpowiedzią na oczekiwania studentów było też rozwinięcie bloku przedmiotów łączących tematykę filozoficzną z nauką i ogólnokulturową. Aby zwiększyć umiejętności pracy w grupie i kierowanie grupą, jako zasadniczą formę prowadzenia zajęć na tym poziomie studiów przyjęto konwersatorium, a jako sposób weryfikacji efektów kształcenia – pracę pisemną, prezentację i umiejętność prowadzenia i moderowania dyskusji (zob. też kryterium 3.10).

4. Sylwetka absolwenta, przewidywane miejsca zatrudnienia absolwentów

Studia na kierunku filozofia adresowane są do ludzi samodzielnie poszukujących prawdy, stawiających doniosłe pytania, zdolnych do logicznego, krytycznego, a zarazem twórczego myślenia.

Absolwenci otrzymują wykształcenie w zakresie myśli filozoficznej, jej historii i stanu współczesnych dyskusji filozoficznych, ze szczególnym uwzględnieniem centralnych dla filozofii Zachodu zagadnień metafizycznych, antropologicznych i etycznych. Towarzyszy temu wykształcenie w zakresie epistemologii, logiki (informatyki) i metodologii nauk, a także informacje na temat filozofii kultury, filozofii religii, filozofii logiki, filozofii prawa i społeczeństwa, filozofii przyrody i nauk przyrodniczych.

Studia filozoficzne kształcą umiejętność krytycznego i analitycznego myślenia, uczą orientacji w różnych dziedzinach życia społecznego, dostrzegania wielorakich powiązań pomiędzy odmiennymi dziedzinami kultury, przygotowują do działania w przedsięwzięciach interdyscyplinarnych oraz do pełnienia różnych ról społecznych, a ponadto przygotowują do kontynuowania edukacji. Absolwenci filozofii nabywają sprawności jasnego mówienia i pisanie, umiejętności komunikowania się i prowadzenia dyskusji, podstawowej umiejętności interpretacji i analizy tekstów filozoficznych oraz tłumaczenia obcojęzycznych tekstów z filozofii.

Mimo, że na liście zawodów nie figuruje zawód *filozof*, absolwenci studiów filozoficznych są przygotowani do podjęcia licznych prac wymagających krytycznego, twórczego i uporządkowanego myślenia. W szczególności (dotyczy to zwłaszcza absolwentów studiów II stopnia) studia przygotowują w zakresie tzw. umiejętności miękkich (prezentowanie wiedzy, analiza i redagowanie tekstów, sztuka wypowiedzi i argumentowania, umiejętności translatorskie), na które we współczesnej gospodarce opartej na wiedzy istnieje duże zapotrzebowanie. Absolwenci mogą podejmować pracę w instytucjach naukowych, oświatowych, kulturalnych i administracyjnych, w wydawnictwach i redakcjach.

Warto dodać, że Wydział Filozofii promuje zatrudnienie aktualizując na stronie <https://www.kul.pl/filozof-na-ryнку-pracy,17361.html> informacje o możliwościach rozwoju i prezentując sylwetki ludzi biznesu czy polityki, którzy swój sukces zawdzięczają studiom z filozofii.

5. Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia oraz wykorzystane wzorce krajowe lub międzynarodowe

Program kształcenia na kierunku filozofia odpowiada założeniom i celom polityki jakości, zgodnie z Uchwałami Senatu Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II: 723/II/11 z dnia 29 listopada 2012 r. w sprawie Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (załącznik 1.5.1) oraz 724/II/20 z dnia 31 stycznia 2013 r. w sprawie określenia wytycznych programowych (załącznik 1.5.2). Program kształcenia filozoficznego na KUL kształtowany jest przez tradycję sięgającą średniowiecznej koncepcji *septem artes liberales*, tzn. że na poziomie studiów I stopnia dominują zajęcia kursoryczne obejmujące wszystkie kluczowe subdyscypliny filozoficzne z dużym udziałem subdyscyplin „narzędziowych”, tzn. wnikliwym kursem łaciny, logiki i metodologii nauk. Od II roku studiów studenci otrzymują grupę przedmiotów do wyboru obejmującą grupę wykładów monograficznych reprezentujących wszystkie obszary badań prowadzonych na Wydziale oraz dwie ścieżki tematyczne do wyboru: „Świat i człowiek” i „Poznanie i dzieje”, gdzie zajęcia prowadzone są w grupach konwersatoryjnych.

Zajęcia na studiach II stopnia prowadzone są, pomijając grupę zajęć misyjnych (Biblia w kulturze oraz Katolicka nauka społeczna), wyłącznie jako zajęcia o charakterze konwersatoryjnym, translatorskim lub seminaryjnym. Przyjęto tu zasadę „studia bez egzaminów”. To podstawowe założenie leżące u podstaw programu studiów II stopnia jest konsekwencją charakteru studiów II stopnia, które mają m.in. wprowadzać do pracy naukowej. Dlatego podstawową formą weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia dla konwersatoriów jest praca pisemna, prezentacja oraz ocena umiejętności prowadzenia i moderowania dyskusji.

Inną cechą charakterystyczną studiów II stopnia jest otwarcie studentów na inne niż filozofia dyscypliny naukowe. Cel ten jest realizowany poprzez dwojaki charakter części przedmiotów na I roku studiów: dla osób, które rozpoczynają studia z filozofii będąc absolwentami innego niż filozofia kierunku studiów, w programie ustanowiono blok przedmiotów filozoficznych będących uzupełnieniem kompetencji filozoficznych studentów. Dla osób zaś z dyplomem studiów I stopnia na kierunku filozofia proponuje się w tym miejscu blok przedmiotów uzupełniających wiedzę studentów o dyscypliny pozafilozoficzne (nauki szczegółowe), ale odniesione do filozofii. Zasadnicze zajęcia z filozofii prowadzone są podobnie jak na studiach I stopnia w dwu równoległych ścieżkach: „Świat – człowiek – kultura” i „Poznanie i dzieje”, realizujących te same efekty uczenia się w odniesieniu do dwóch obszarów przedmiotowych.

Jeszcze jedną cechą charakterystyczną studiów II stopnia jest blok przedmiotów mających kształtować tzw. umiejętności miękkie, na który składają się konwersatoria warsztatowe z metodyki pisania i analizowania tekstów naukowych, technik przygotowywania naukowych prezentacji multimedialnych, sztuki retoryki w dyskusji filozoficznej czy w końcu metod argumentacji i dyskusji filozoficznej. Analogiczny charakter ma angielska wersja programu z tą różnicą, że w wersji tej ścieżka „Poznanie i dzieje” jest zastąpiona przez „John Paul II Philosophical Studies”.

Warto raz jeszcze podkreślić, że realizowana koncepcja kształcenia urzeczywistnia potrzebę partnerskiego uwzględnienia w praktyce dydaktycznej wielowątkowości oraz zróżnicowania filozoficznego i ideowego współczesnej kultury filozoficznej. Akcentując autoteliczny charakter badań filozoficznych dąży się do ukazania społecznych funkcji filozofii,

ze względu na jej inspirującą, porządkującą i integrującą rolę w kształtowaniu światopoglądu oraz w kulturze i życiu społecznym. Jednocześnie, dbając o racjonalność dyskursu, podkreśla się otwarcie filozofii na wątki światopoglądowe, a nawet wiarę religijną oraz ukazuje ścisły związek wybranych dyscyplin filozoficznych z innymi naukami, w tym – odpowiadając na roszczenia tzw. trzeciej kultury – z naukami matematyczno-przyrodniczymi. W tym duchu Wydział Filozofii wydaje serię, pomocną w aspekcie dydaktycznym, pt. *Dydaktyka Filozofii*, będącą ciągiem wprowadzeń poświęconych poszczególnym dyscyplinom filozoficznym wykładanym w uczelniach katolickich, ale poprzez odpowiedni dobór tematów zapewniających pogłębione poznanie zróżnicowanej tradycji filozoficznych i autorów poszczególnych artykułów reprezentujących te tradycje, także dla innych środowisk akademickich, stymulując kształtowanie się ogólnopolskich standardów dydaktycznych. Prezentują one pogłębioną wizję tych dyscyplin w aspekcie systematycznym, metodologicznym i historycznym, z wyakcentowaniem całokształtu nowszych dyskusji filozoficznych. Choć dominuje w niej perspektywa właściwa dłużej i zróżnicowanej tradycji filozofii chrześcijańskiej, to jednak zapewnia również prezentację światopoglądowych odniesień filozofii różnych od doktryny chrześcijańskiej, formułowanych przez przedstawicieli innych opcji ideowych. W ten sposób usiłuje wzbogacić dyskurs filozoficzny o całościową prezentację filozofii w duchu filozofii klasycznej, różną od dominującego obecnie podejścia naturalistycznego prowadzącego do redukcjonizmu filozoficznego i ideowego.

6. Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się i ich związek z koncepcją, poziomem oraz profilem studiów, a także z dyscypliną, do której kierunek jest przyporządkowany

Efekty uczenia się dla kierunku filozofia odzwierciedlają charakter kierunku i nabywane na nim kompetencje co do wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych i są spójne z efektami uczenia się dla obszaru kształcenia, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do których kierunek został przyporządkowany; są spójne z charakterystykami uniwersalnymi oraz ich uszczegółowieniami dla poziomów odpowiednio 6 i 7 PRK. Efekty kierunkowe uczenia się (dla studiów I i II stopnia) zostały uzgodnione z odpowiednimi charakterystykami PRK, natomiast efekty przedmiotowe stanowią uszczegółowienie efektów kierunkowych.

Jako podstawowe efekty kierunkowe na studiach I stopnia można wskazać następujące:

- 1) **w zakresie wiedzy:** nabycie znajomości terminologii podstawowych systemów filozoficznych (K_W03) oraz znajomość podstawowej terminologii filozoficznej w języku polskim i obcym, w tym w szczególności w jęz. łacińskim (K_W05), a także uporządkowanej wiedzy szczegółowej w zakresie jednej z subdyscyplin filozoficznych (ontologii, logiki, etyki lub historii filozofii) i metodologii tej subdyscypliny (K_W05, K_W06); ważna jest też znajomość metod analizy i interpretacji w zakresie filozofii (KW_07) oraz podstawowej wiedzy logiczno-metodologicznej (KW_02);
- 2) **w zakresie umiejętności** kluczowe są umiejętności badawcze w zakresie analizy prac innych autorów, syntezy różnych idei i poglądów, doboru metod i konstruowania narzędzi badawczych, opracowania i prezentacji wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów filozoficznych (K_U02), umiejętność integrowania wiedzy z różnych dyscyplin w zakresie nauk humanistycznych i zastosowania jej do rozwiązywania problemów filozoficznych w nietypowych sytuacjach profesjonalnych (K_U04), doboru właściwych narzędzi do interpretacji i analizy tekstu filozoficznego,

streszczenia i krytycznej analizy argumentów filozoficznych, identyfikacji ich kluczowych tez, założeń oraz konsekwencji (K_U05), umiejętność argumentowania w mowie i piśmie (K_U06);

- 3) **w zakresie kompetencji społecznych** kluczowa jest zdolność dokonywania pogłębionej analizy sytuacji i problemów i samodzielnego ich rozwiązywania (K_K02) czy kierowanie się etyką w uprawianiu badań i uczestniczenie w życiu kulturalnym (K_K04).

Z kolei studia II stopnia mają za cel pogłębienie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych nabytych na studiach I stopnia z akcentem na dyskusje, samodzielne przedstawianie własnych rozwiązań czy argumentacji, także umiejętność pracy w grupie i przewodniczenia grupie czy zdolność do samodzielnej oceny sytuacji problemowej i prób jej rozwiązania. W programie położono nacisk na aspekt etyczny podejmowanych działań oraz (podobnie jak na studiach I stopnia) na kompetencje w zakresie profesjonalnego języka obcego (łacina + język nowożytny) (K_U08, K_U09, K_W04).

Wskazane efekty kierunkowe zarówno na studiach I, jak i II stopnia realizują cele kształcenia i koncepcję kształcenia na kierunku filozofia: 1) szczegółowe efekty w zakresie wiedzy realizują zwłaszcza cel, jakim jest wprowadzenie kandydata w problematykę filozoficzną (studium głównych subdyscyplin filozofii i ich zagadnień monograficznych), 2) szczegółowe efekty w zakresie umiejętności – cel w postaci umiejętności w zakresie krytycznego myślenia, formułowania samodzielnych wniosków i umiejętności uzasadniania (zwłaszcza studium przedmiotów formalnych, logiki i metodologii nauk), 3) szczegółowe efekty w zakresie kompetencji społecznych – nabycie ich w zakresie twórczego i krytycznego uczestniczenia w życiu publicznym i kulturalnym (wszystkie zajęcia, w szczególności poprzez stosowane w ich ramach metody pracy ze studentem).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

1. Dobór kluczowych treści kształcenia, w tym treści związanych z wynikami działalności naukowej oraz w zakresie znajomości języków obcych, ze wskazaniem przykładowych powiązań treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia się oraz dyscypliną kierunkową

Praktycznie każdy z przedmiotów wchodzących w skład programu studiów jest związany z problematyką prowadzonych na Wydziale Filozofii badań naukowych. Można tu podać kilka przykładów z kursu I roku studiów I stopnia:

- Język łaciński dla filozofów – pracownicy Wydziału (np. dr hab. M. Komsta, dr hab. A. Stefańczyk są uznanymi w kraju autorami przekładów dzieł filozoficznych z języków klasycznych (Temistiusza, Anzelma, Tomasza, Moliny, Gotschalka, Leibniza, itd). Treści kształcenia tych zajęć odnoszą się do kierunkowych efektów uczenia się: K_W04, K_U08, K_U09;
- Logika – prof. M. Tkaczyk specjalizuje się zarówno w logikach formalnych (logiki pozycyjne, logiki temporalne, logiki modalne), jak i stosowaniu logiki do analizy problemów filozoficznych (*Futura Contingentia*). Treści kształcenia tych zajęć odnoszą się do kierunkowych efektów uczenia się: K_W02, K_W04, K_W05, K_U05, K_U06;

- Metafizyka/ontologia – ks. A. Maryniarczyk jest autorem wielu książek dotyczących metafizyki, uczniem M. Krąpca i kontynuatorem jego badań w zakresie metafizyki klasycznej. Treści kształcenia tych zajęć odnoszą się do kierunkowych efektów uczenia się: K_W04, K_W05, K_W06, K_U07;
- Historia filozofii starożytnej/średniowiecznej – prof. A. Kijewska, autorka wielu monografii dotyczących neoplatonizmu czy wczesnego średniowiecza, ale i prac o Mikołaju z Kuzy, jest jedną z czołowych obecnie działających mediewistek. Treści kształcenia tych zajęć odnoszą się do kierunkowych efektów uczenia się: K_W03, K_W05, K_U06, K_U07.

Podobnie na studiach II stopnia, tak w wersji polskojęzycznej, jak i anglojęzycznej, każdy z przedmiotów wchodzących w skład programu studiów jest związany z problematyką prowadzonych na Wydziale Filozofii badań naukowych.

Ogólniej mówiąc, ze względu na dużą liczbę aktywnych badawczo pracowników, Wydział Filozofii jest ważnym ośrodkiem badań co najmniej w następujących subdyscyplinach filozoficznych, oddając tym wielostronność, zróżnicowanie i integralność tematów należących do filozofii:

- Logika formalna (systemy logik filozoficznych);
- Metodologia nauk i filozofia nauki (badania nad dynamiką wiedzy naukowej, zagadnienie interdyscyplinarności, etyka badań naukowych);
- Historia filozofii (badania nad praktycznie każdym okresem od starożytności aż po filozofię najnowszą);
- Epistemologia i filozofia umysłu;
- Filozofia religii (argumentacje za istnieniem Boga, współczesne dyskusje nad religią i teoria uzasadnienia przekonań religijnych);
- Metafizyka i antropologia filozoficzna (teoria substancji, teorie kategorii, ontologie formalne, teorie seksualności, badania nad wolną wolą);
- Etyka i etyka szczegółowa (bioetyka, badania nad myślą Karola Wojtyły).

Na studiach pierwszego stopnia studenci filozofii mają 120 godz. lektoratów z języka nowożytnego – większość studentów kontynuuje język angielski (po 30 godz. w semestrach I-IV), realizowane przez lektorów Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych. Jednocześnie na I i II roku studenci przechodzą gruntowne zajęcia z języka łacińskiego (Język łaciński dla filozofów – 120 godzin zajęć) prowadzone przez pracowników Wydziału Filozofii mających gruntowne przygotowanie filologiczne i znaczący dorobek translatorski z języków klasycznych. Z kolei na roku III w programie studiów umieszczono translatoria tekstów filozoficznych łacińskich, anglojęzycznych oraz francusko lub niemieckojęzycznych (w wymiarze 60 godzin), w ramach jednej ze ścieżek tematycznych oferowany jest podstawowy kurs języka greckiego. Również na III roku studenci mają możliwość wyboru wykładów z cyklu *Memorial Lectures*, prowadzonych przez najwybitniejszych filozofów zagranicznych, a także za zgodą Dziekana mogą uczestniczyć w wybranych zajęciach na kierunku filozofia prowadzonych w języku angielskim. Z kolei studenci studiów w języku angielskim mają w programie obligatoryjny kurs innego niż angielski obcego języka nowożytnego lub też języka polskiego. Studenci I stopnia dochodzą do znajomości języka obcego na poziomie B2.

W programie studiów II stopnia przewidziany jest przedmiot Translatorium tekstów filozoficznych anglojęzycznych lub niemiecko/francuskojęzycznych, umożliwiający nabycie

znajomości języka specjalistycznego, dzięki czemu studenci osiągają poziom znajomości języka obcego B2+. Oprócz tego studenci rozszerzają swoje kompetencje w zakresie znajomości języka łacińskiego (kurs wprowadzający języka łacińskiego dla filozofów – wersja dla osób nieposiadających dyplomu studiów I stopnia z filozofii, oraz krótki kurs języka łacińskiego dla filozofów, będący poszerzeniem kompetencji nabytych na studiach I stopnia). Analogiczne rozwiązania stosowane są w programie studiów prowadzonych w języku angielskim (zamiast translatorium tekstów anglojęzycznych jest translatorium filozoficznych tekstów łacińskich).

2. Dobór metod kształcenia i ich cech wyróżniających, ze wskazaniem przykładowych powiązań metod z efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych

Studia z filozofii mają szczególny charakter ze względu na osobliwość dyscypliny – filozofii. Studia te są oparte w dużej mierze na wykładzie tradycyjnym (choć większość zajęć jest wspierana prezentacjami multimedialnymi), dyskusji i samodzielnej pracy studenta z tekstem.

Studia I stopnia mają charakter wprowadzający w wiedzę filozoficzną i podstawowe umiejętności związane z pracą umysłową, a także znajomość języków obcych (nowożytnych i klasycznych). Dlatego w zakresie wiedzy na poziomie wiedzy kursorycznej dominującą metodą nauczania jest wykład tradycyjny oraz związane z nim ćwiczenia, których celem jest nabywanie umiejętności, w szczególności krytycznego myślenia oraz wyrabianie kompetencji społecznych: wytrwałego dochodzenia do własnych poglądów i dochodzenia do wspólnego stanowiska, podczas których stosuje się: ćwiczenia praktyczne (logika), dyskusję, analizę tekstu, czy – w przypadku kursu języka łacińskiego – „pracę ciągłą”. Warto tu podkreślić, że ćwiczenia z historii filozofii połączone są z kolokwium z klasycznych tekstów filozoficznych, wdrażającym studentów w samodzielną lekturę wybranych, najważniejszych tekstów filozoficznych.

Z kolei na studiach II stopnia, których jednym z celów jest przygotowanie studentów do samodzielnej pracy badawczej i podjęcia studiów doktoranckich, prowadzonych – jak wskazano wyżej – w przeważającej mierze sposobem konwersatoryjnym, dominują metody dydaktyczne takie jak: dyskusja, analiza tekstu, „metoda problemowa”, wykład konwersatoryjny, praca z tekstem. Zajęcia te prowadzone są zwykle w małych kilkuosobowych grupach, co ułatwia studentom włączanie się w dyskusję, stawianie tez, argumentowanie i kontrargumentowanie. Ważne jest to, że w trakcie większości konwersatoriów studenci piszą jedną lub więcej prac, a także przygotowują referaty i prezentacje dotyczące diskutowanych zagadnień.

Seminaria dyplomowe charakteryzują się oczywiście „pracą badawczą pod kierunkiem prowadzącego”. W programie studiów II stopnia ważne miejsce zajmują konwersatoria warsztatowe nakierowane na zdobywanie przez studentów tzw. umiejętności miękkich: metod analizy i pisania tekstów filozoficznych, technik przygotowywania prezentacji multimedialnych, metod argumentowania w dyskusji filozoficznej oraz elementów retoryki w zastosowaniu do dyskusji filozoficznej. W tej ostatniej kwestii studenci mogą praktycznie weryfikować swoje umiejętności podczas toczonych debat oksfordzkich przy okazji każdego z organizowanych przez Wydział Tygodni Filozoficznych.

Ważne jest, że zarówno na studiach polskojęzycznych, jak i zwłaszcza anglojęzycznych,

zajęcia prowadzone są w bardzo małych grupach (nierzadko nawet dla jednej czy dwóch osób), co będąc spowodowane sytuacją demograficzną, jest okazją do indywidualnego, badawczego kontaktu studenta z prowadzącymi zajęcia, którzy mogą wprowadzać studenta w aktualnie podejmowane przez siebie problemy badawcze. Wiele zajęć prowadzonych jest w pomieszczeniach katedr; również kilka sal znajdujących się w gestii Wydziału zostało w ostatnim okresie podzielonych na mniejsze, aby umożliwić bardziej przyjazne warunki dla pracy w małej grupie.

3. Zakres korzystania z metod i technik kształcenia na odległość

Choć żadne zajęcia nie są prowadzone za pomocą technik kształcenia na odległość, jednak część z nich jest wspierana kursami opracowanymi i udostępnianymi za pomocą platformy e-learningowej *Moodle*. Platforma ta służy do przekazywania materiałów (prezentacji, kopii tekstów do analizy na zajęciach, a w mniejszym zakresie do wykonywania i dyskusji testów sprawdzających wiedzę lub umiejętności czy też udostępniania zadań).

4. Dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również możliwości realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia

Studenci wybierający jedną ze ścieżek tematycznych mogą za zgodą dziekana ds. spraw studenckich wybierać przedmioty z innej ścieżki ze względu na indywidualne zainteresowania badawcze; w szczególności dotyczy to studiujących filozofię jako drugi kierunek (obok np. studiów medycznych czy pracy lekarza). Studenci mogą też w ramach ustalonego przez Zarządzenie Rektora ROP-0101-63/15 z dnia 30 czerwca 2015 w sprawie określenia liczby bezpłatnych punktów ECTS dla zajęć nieobjętych planem studiów ([załącznik 2.4.1](#)) limitu 10% punktów ECTS, rozszerzać program studiów o dodatkowe przedmioty spoza swojego kierunku studiów.

Ponadto studenci pragnący poszerzyć swoją wiedzę i umiejętności w oparciu o ofertę innych kierunków studiów realizowanych na KUL mogą poszerzyć swój program kształcenia o wybrane zajęcia, bądź uzyskać zgodę na udział w pracach badawczych. Odbywa się to za zgodą dziekana w ramach indywidualnego toku studiów (ITS), m.in. po uzyskaniu średniej ocen co najmniej 4,5 ze wskazanego w regulaminie studiów okresu zaliczeniowego (Regulamin studiów KUL, §7). Opiekę nad ITS sprawuje nauczyciel akademicki z tytułem naukowym profesora lub stopniem naukowym doktora habilitowanego wyznaczony na wniosek studenta przez dziekana.

Studenci wychowujący dzieci, niepełnosprawni, uczestniczący w pracach badawczych, pracujący bądź studiujący na więcej niż jednym kierunku studiów mogą ubiegać się o indywidualną organizację studiów (IOS). Zasady przyznawania i przebieg IOS reguluje §8 Regulaminu Studiów KUL.

Studenci niepełnosprawni mogą korzystać z pomocy Centrum Aktywizacji Osób Niepełnosprawnych ([załącznik 2.4.2](#)), którego zasady działania określa Regulamin CAON ([załącznik 2.4.3](#)). Obejmuje ona integralną pomoc w toku kształcenia, w tym: pomoc materialną, pomoc w organizacji toku studiów oraz w transporcie i poruszaniu się w obrębie uczelni (m.in. pomoc delegowanych asystentów). Do ich dyspozycji pozostaje Pełnomocnik Rektora ds. Studentów Niepełnosprawnych.

Wartym odnotowania jest fakt, iż kierunek „filozofia” chętnie wybierają studenci Kolegium Międzyobszarowych Indywidualnych Studiów Humanistyczno-Społecznych, dla których jest on jednym z wielu kierunków, jaki mają możliwość wybrać spośród kierunków obecnie uważanych za najbardziej atrakcyjne, w tym prawa, psychologii, anglistyki czy sinologii.

5. Harmonogram realizacji studiów z uwzględnieniem zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów, zajęć związanych z działalnością naukową, zajęć rozwijających kompetencje w zakresie znajomości języka obcego oraz zajęć do wyboru

Bieżący rok akademicki jest szczególnie jeśli chodzi o regulacje co do programu studiów. Zgodnie z przyjętymi na KUL wytycznymi zmienia się konstrukcja programu studiów z modułowego na „liniowy”. Innymi słowy, efekty kierunkowe są realizowane bezpośrednio przez poszczególne przedmioty, a nie przez moduły programowe.

Harmonogram studiów I stopnia obejmuje najpierw blok przedmiotów kursorycznych. Dominują one na I roku, potem, w mniejszym stopniu na II i w bardzo małym stopniu na trzecim roku studiów. Są to zajęcia obowiązkowe, zwykle w postaci: wykład + ćwiczenia. Również pierwsze dwa lata poświęcone są uczeniu się języków obcych (nowożytnych i klasycznych) oraz ich profesjonalnemu użyciu: opanowaniu terminologii specjalistycznej w poznawanym języku obcym oraz kompetencji w zakresie czytania i tłumaczenia obcojęzycznych tekstów filozoficznych (tłumaczenia tekstów filozoficznych). Od drugiego roku w programie pojawiają się przedmioty do wyboru: na drugim roku w postaci dwu równoległych ścieżek tematycznych, a na trzecim roku, poza ścieżkami, również grupa małych, 15-godzinnych wykładów monograficznych, dostosowanych poziomem trudności do wiedzy i umiejętności studentów I stopnia, oraz seminarium licencjackie. Dwa semina w programie studiów mają charakter inter(sub)dyscyplinarny, co stanowi, jak się wydaje, o ich pewnej oryginalności (historia filozofii + logika, metodologia i teoria poznania oraz ontologia + etyka), oddaje bowiem lepiej uniwersalizm filozoficznego myślenia. Praktycznie wszystkie zajęcia (poza lektoratami oraz zajęciami z przedsiębiorczości) są powiązane z działalnością naukową prowadzących je pracowników (tabela odzwierciedlająca powiązanie poszczególnych zajęć z działalnością naukową, kryterium doskonalenia kompetencji językowych oraz możliwością wyboru zajęć – załącznik 2.5.1).

Harmonogram studiów II stopnia obejmuje zajęcia misyjne pozakierunkowe, zajęcia rozszerzające wiedzę filozoficzną o związki z nauką (grupa polskojęzyczna) i kulturą polską (grupa anglojęzyczna). Z kolei, ze względu na fakt, że studia na II stopniu podejmuje wielu studentów posiadających dyplom ukończenia studiów innych niż filozofia, studentom tym proponuje się na wstępie blok starannie dobranych wprowadzeń do poszczególnych subdyscyplin filozoficznych. W każdym semestrze studenci mają jako obowiązkowe jedno zajęcia służące nabyciu tzw. kompetencji miękkich (analizy i redagowania tekstów, przygotowywania prezentacji multimedialnych, argumentowania oraz kształcenia kompetencji retorycznych). Przez cały czas studiów studenci kontynuują zajęcia w ramach wybranej przez siebie ścieżki tematycznej, na którą składa się szereg konwersatoriów, których treści przedmiotowe są powiązane ściśle z tematyką badań naukowych osób prowadzących te konwersatoria – w przypadku wybrania przez wszystkich studentów jednej ścieżki, zajęcia w ramach drugiej zostają zawieszane. Znacząca praca wprowadzająca do badań naukowych

odbywa się podczas seminariów: program studiów oferuje 19 seminariów. Ze względu na małą liczbę studentów uruchamiane są jedynie te seminaria, które cieszą się największym zainteresowaniem (liczebność grup seminaryjnych określa, podobnie jak i liczebność innych grup zajęciowych Uchwała 749/II/15 Senatu KUL z dnia 29 stycznia 2015 r. w sprawie określenia zakresu obowiązków nauczycieli akademickich, sposobu określania pensum oraz ustalania liczebności grup zajęciowych – [załącznik 2.5.2](#)). Z kolei kompetencje językowe – jak już wspomniano – są doskonalone w trakcie zajęć konwersatoryjnych z języka łacińskiego oraz translatoriów filozoficznych tekstów anglojęzycznych lub francusko czy niemieckojęzycznych (na studiach anglojęzycznych zamiast translatorium tekstów anglojęzycznych jest translatorium tekstów łacińskich) - zajęcia te są prowadzone przez pracowników mających poza filozoficznym także wykształcenie filologiczne (lub długą praktykę pracy poza granicami kraju).

6. Dobór form zajęć, proporcja liczby godzin przypisanych poszczególnym formom, a także liczebność grup studenckich oraz organizacji procesu kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem harmonogramu zajęć

Czas trwania studiów I stopnia wynosi 6 semestrów, a łączna liczba punktów ECTS koniecznych do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi 6 PRK wynosi 180. Łączna liczba godzin zajęć określona przez Uchwałę 724/II/20 Senatu KUL z dnia 31 stycznia 2013 r. w sprawie określenia wytycznych programowych wynosi 1980 ([załącznik 2.6.1](#)). Znacząca większość punktów ECTS jest przypisanych do zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczyciela (169 ECTS), zajęcia te są związane ściśle z działalnością naukową w dyscyplinie filozofii i kwalifikacjami prowadzących. Natomiast liczba punktów ECTS przypisanych do zajęć do wyboru to 67 (33%). Ponieważ studia I stopnia mają charakter wprowadzający w wiedzę filozoficzną oraz umiejętności przydatne w uprawianiu filozofii, dominującą formą zajęć jest wykład tradycyjny (często wzbogacony prezentacjami multimedialnymi) oraz ściśle dopasowane do niego ćwiczenia. Jednocześnie, by wspierać aktywność studentów oraz rozwijać ich kompetencje społeczne związane z pracą w zespole i przyjmowaniem przez nich różnych ról w grupie, od II roku wprowadzane są do programu konwersatoria w ramach ścieżek tematycznych do wyboru. Z kolei na trzecim roku w programie studiów umieszczony jest blok wykładów monograficznych do wyboru, o stopniu trudności i zakresie materiału dostosowanym do studenta studiów I stopnia. Na trzecim roku w programie studiów umieszczono również translatoria rozwijające umiejętności studenta w zakresie analizy i tłumaczenia tekstów filozoficznych w językach obcych oraz seminaria wprowadzające do pracy badawczej i umożliwiające przygotowanie pracy dyplomowej.

Czas trwania studiów II stopnia wynosi 4 semestry, a łączna liczba punktów ECTS koniecznych do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi 7 PRK wynosi 120. Łączna liczba godzin zajęć określona przez wspomnianą Uchwałę 724/II/20 Senatu KUL z dnia 31 stycznia 2013 r. w sprawie określenia wytycznych programowych wynosi 990. Większość punktów ECTS przypisana jest do zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczyciela (100 ECTS). Zdecydowana większość zajęć jest ściśle związana z prowadzoną na uczelni działalnością naukową w dyscyplinie filozofii (114 ECTS). Liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru to 78 (65%). Dominującą formą zajęć na studiach II stopnia są konwersatoria prowadzone w małych grupach. Sprzyja to wspieraniu aktywności

studentów oraz ich samodzielnej pracy. Jest jednocześnie atutem akcentującym inny względem studiów I stopnia charakter studiów magisterskich. W efektach uczenia się podkreślono, iż studia II stopnia służą zdobywaniu rozszerzonej i ugruntowanej wiedzy, nabywaniu umiejętności samodzielnego rozwiązywania problemów, poszerzonych i pogłębionych umiejętności analizy i argumentowania. Przyjęto, że forma zajęć konwersatoryjnych najbardziej sprzyja uzyskaniu tych efektów uczenia się. Taki sposób uczenia się zarówno wprowadza w przyszłe uprawianie działalności naukowej jak i umożliwia przygotowanie studenta do podjęcia wskazanych w sylwetce absolwenta umiejętności przydatnych w podejmowaniu różnych aktywności zawodowych związanych z zarządzaniem, służbą publiczną czy prac związanych z uprawianiem kultury. Na studiach II stopnia prowadzone są również zajęcia seminaryjne, uczące samodzielnej pracy badawczej czy rozwiązywania problemów pod okiem profesora (oczywiście również służą one przygotowaniu pracy dyplomowej), a także zajęcia translatoryjne, doskonalące znajomość języka profesjonalnego (służące rozszerzeniu poziomu znajomości nowożytnego języka obcego na poziomie B2+), jak również zajęcia konwersatoryjne z analizy tekstów filozoficznych w języku łacińskim (dla studentów kontynuujących studia z filozofii) oraz zajęcia wprowadzające do łacińskich tekstów filozoficznych (dla studentów po innych kierunkach studiów).

Proporcje liczby godzin przypisanych poszczególnym formom zajęć dla studiów I i II stopnia ilustruje tabela ([załącznik 2.6.2](#)).

7. Program i organizacja praktyk, w tym w szczególności ich wymiar i termin realizacji oraz dobór instytucji, w których odbywają się praktyki, a także liczba miejsc praktyk

Studenci na kierunku *Filozofia*, na I stopniu studiów, podlegają wymogowi praktyk zawodowych w wymiarze 3 tygodni (90 godzin). Praktyki odbywają się po uprzednim zawarciu umowy (w dwóch egzemplarzach) między KUL i instytucją przyjmującą praktykanta. W związku z praktyką obowiązują załączone dokumenty: deklaracja przyjęcia na praktyki, umowa o organizację praktyki studenckiej, praktyki zawodowe (wymagane efekty kształcenia), regulamin praktyk zawodowych (Filozofia), dziennik praktyk KUL i zaświadczenie o odbyciu praktyk. Student ma obowiązek rozliczenia praktyki do końca VI semestru studiów.

Funkcję opiekuna praktyk pełni dr Robert Kublikowski. Sugerowane miejsca podjęcia praktyki to instytucje związane z komunikacją społeczną, placówki społeczne, kulturalne, oświatowe, naukowe, gospodarcze m.in.: organy administracji państwowej, sądy, organy samorządu terytorialnego, agencje reklamy, informacji społecznej, biura promocji dóbr i usług, biura negocjacji i mediacji, agencje badania opinii społecznej, agencje związane z systemami i strategiami perswazji, media ogólnopolskie i regionalne, firmy, uczelnie, szkoły, wydawnictwa, placówki kulturalne i gospodarcze. Studenci mają możliwość samodzielnego wybrania miejsca praktyk i indywidualnego ustalenia schematu ich odbywania. W takich przypadkach o wyborze instytucji, w której ma być odbywana praktyka decydują możliwości osiągnięcia zamierzonych celów i efektów uczenia się. Osobą odpowiedzialną za weryfikację proponowanych miejsc odbywania praktyk pod względem możliwości realizacji założonych efektów uczenia się jest opiekun praktyk.

Zarazem jednak studenci mają możliwość podjęcia praktyk w instytucjach, z którymi Wydział bądź Uniwersytet nawiązał współpracę (zob. kryterium 6) Istnieje także możliwość realizacji praktyk obowiązkowych bądź zawodowych w ramach programu Erasmus+, ściśle

związanej z kierunkiem studiów. Studenci mają również możliwość odbycia praktyki, która będzie prowadziła do podnoszenia ich umiejętności cyfrowych (*digital skills*): marketing cyfrowy (np. zarządzanie mediami społecznościowymi, analityka internetowa); komputerowe projektowanie graficzne, mechaniczne lub architektoniczne; tworzenie aplikacji, oprogramowania, skryptów lub stron internetowych; instalacja i konserwacja systemów i sieci IT oraz zarządzanie nimi; cyberbezpieczeństwo; analiza, eksploracja i wizualizacja danych; programowanie robotów i aplikacji wykorzystujących sztuczną inteligencję.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

1. Wymagania stawiane kandydatom, warunki rekrutacji na studia oraz kryteria kwalifikacji kandydatów na każdy z poziomów studiów.

Ogólne zasady rekrutacji regulowane są na poziomie Uniwersytetu i opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej (https://bip.kul.lublin.pl/uchwaly-senatu,art_45347.html). Proces rejestracji kandydatów na studia również odbywa się na poziomie centralnym za pośrednictwem stosownej platformy internetowej (internetowy system rekrutacyjny KUL – <http://kandydat.kul.pl/>). Tam też kandydat znajdzie wszelkie informacje na temat procedury rekrutacyjnej.

Szczegółowe zasady postępowania rekrutacyjnego na studia na KUL określone są każdego roku w Uchwale Senatu (w roku akad. 2019-2020 [załączniki: 3.01 – 3.01d](#); w roku akad. 2020-21 [załączniki: 3.02 – 3.02d](#)).

Studia stacjonarne I stopnia:

Nowa matura

Wynik wyrażony w skali procentowej, punktowane są wyniki z następujących przedmiotów:

- a) język polski – 40% wyniku końcowego,
- b) język obcy nowożytny – 20% wyniku końcowego, preferowany język angielski,
- c) przedmiot do wyboru: historia, matematyka lub wiedza o społeczeństwie – 40% wyniku końcowego.

Jeżeli kandydat zaliczył więcej niż jeden spośród wymienionych przedmiotów, punktuje się ten, z którego uzyskał najlepszy wynik.

Stara matura

Wynik wyrażony w skali procentowej, punktowane są oceny z egzaminów pisemnych ze świadectwa dojrzałości:

- a) język polski – 40% wyniku końcowego,
- b) język obcy nowożytny – 20% wyniku końcowego, preferowany język angielski,
- c) przedmiot do wyboru: historia, matematyka lub wiedza o społeczeństwie – 40% wyniku końcowego.

Jeżeli kandydat zaliczył więcej niż jeden spośród wymienionych przedmiotów, punktuje się ten, z którego uzyskał najlepszy wynik.

Studia stacjonarne II stopnia

Warunkiem ubiegania się o przyjęcie jest ukończenie studiów I stopnia, II stopnia lub jednolitych magisterskich.

O przyjęcie na studia II stopnia mogą ubiegać się kandydaci niezależnie od obszaru kształcenia w jakim realizowane były studia, jak i kierunku ukończonych przez nich studiów.

Kwalifikacja na podstawie konkursu ocen na dyplomie.

Studia anglojęzyczne I stopnia

Nowa matura

Wynik wyrażony w skali procentowej. Od kandydatów wymagane jest przy rejestracji złożenie dokumentu potwierdzającego znajomość języka angielskiego na poziomie B2.

Egzamin maturalny z języka angielskiego na poziomie rozszerzonym zdany z wynikiem co najmniej 60% uznaje się za równoważny ze znajomością języka na poziomie B2. Nabór prowadzony w trybie wolnym.

Stara matura (świadectwo maturalne uzyskane w Polsce przed 2005 r. lub świadectwo maturalne uzyskane za granicą)

Wynik matury wyrażony oceną w skali 1-6 lub 2-5. Od kandydatów wymagane jest przy rejestracji złożenie dokumentu potwierdzającego znajomość języka angielskiego na poziomie B2. Nabór prowadzony w trybie wolnym.

Matura międzynarodowa

Kandydaci posiadający dyplom matury międzynarodowej (*International Baccalaureate*) wydany przez Biuro IB w Genewie, przyjmowani są na podstawie wymaganych dokumentów (otrzymują maksymalną liczbę punktów) w ramach planowanej liczby miejsc na wszystkie kierunki studiów, o ile uzyskają na egzaminie IB łączną sumę punktów przynajmniej 28.

Studia anglojęzyczne II stopnia

Warunkiem ubiegania się o przyjęcie jest ukończenie studiów I stopnia, II stopnia lub jednolitych magisterskich.

O przyjęcie na studia II stopnia mogą ubiegać się kandydaci niezależnie od obszaru kształcenia w jakim realizowane były studia, jak i kierunku ukończonych przez nich studiów.

Nabór prowadzony w trybie wolnym.

Od kandydatów na studia prowadzone w języku angielskim przy rejestracji wymagane jest złożenie dokumentu potwierdzającego znajomość języka angielskiego na poziomie B2 (matura rozszerzona z języka obcego, z wynikiem uzyskanym na poziomie 60 % i więcej, odpowiada znajomości języka na poziomie B2).

2. Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej.

Zgodnie z art. 69 ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce oraz § 20 Regulaminu Studiów KUL student z innej szkoły wyższej może przenieść się na KUL, jeżeli wypełnił wszystkie obowiązki wynikające z przepisów obowiązujących w szkole wyższej, którą opuszcza. Decyzję o przyjęciu podejmuje dziekan określając warunki, termin i sposób uzupełnienia różnic programowych, z uwzględnieniem efektów kształcenia uzyskanych w innej szkole wyższej, wyrażonych w punktach ECTS przypisanych do przedmiotów w programie kształcenia KUL.

Studenci wybierający filozofię jako drugi kierunek, lub przenoszący się na KUL z innych uczelni, mają obowiązek uzupełnienia różnic programowych oraz możliwość uzyskania zaliczenia (z przedmiotu wcześniej zaliczonego na innym kierunku lub uczelni) na podstawie wpisu dziekańskiego.

3. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym określa *Regulamin organizacji potwierdzania efektów uczenia się na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II*, przyjęty Uchwałą Senatu z dnia 26.09.2019 r. (załącznik 3.03.1). Na Wydziale Filozofii KUL istnieje Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia (<https://www.kul.pl/wydzialowa-komisja-ds-jakosci-ksztalcenia,17634.html>), która przejęła nałożone na Wydział zadania wynikające z uchwały Senatu. W celu realizacji tych zadań dziekan Wydziału Filozofii określił kompetencje Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia (załącznik 3.03.2) oraz kompetencje pełnomocnika dziekana Wydziału Filozofii ds. Jakości Kształcenia (załącznik 3.03.3).

4. Zasady, warunki i tryb dyplomowania na każdym z poziomów studiów.

Zasady dyplomowania określa Uchwała 729/III/22 Senatu KUL z dnia 6.06.2013 r. w sprawie wprowadzenia zasad dyplomowania na Uniwersytecie i Uchwała 805/II/1 Senatu KUL z dnia 25.04.2019 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu studiów KUL oraz Regulamin egzaminów dyplomowych na Wydziale Filozofii KUL zatwierdzony uchwałą Rady Wydziału z dnia 9.04.2014 r.

Procedura dyplomowania przyjęta na Wydziale Filozofii uwzględnia następujące regulacje ogólnouniwersyteckie i wydziałowe: Regulamin studiów Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II (załączniki 3.04.1a – 3.04.1c), Uchwała w sprawie zasad dyplomowania (załącznik 3.04.2) wraz z załącznikami (załączniki: 3.04.2a-3.04.2k), Uchwała 738/II/1 Senatu KUL z dnia 27.03.2014 r. w sprawie określenia strategii promowania dobrych obyczajów akademickich i przestrzegania prawa autorskiego (załącznik 3.04.3), Zarządzenie ROP-0104-2/16 Prorektora ds. studenckich KUL z dnia 20.01.2016 r. w sprawie zasad składania egzemplarza pracy dyplomowej w formie elektronicznej poprzez platformę e-KUL (załącznik 3.04.4), Zarządzenie ROP-0101-100/17 Rektora KUL z dnia 16.11.2017 r. w sprawie zasad polityki antyplagiatowej oraz badania oryginalności prac dyplomowych na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II (załącznik 3.04.5), oraz Zasady dyplomowania na Wydziale Filozofii KUL w stosunku do studentów, którzy rozpoczęli studia po 1.10.2013 r. (https://www.kul.pl/zasady-dyplomowania,art_5990.html). Dokumenty ogólnouniwersyteckie (zwłaszcza regulamin studiów) określają następujące procedury: sposób i termin zatwierdzania tematów prac, zasady składania i oceniania prac dyplomowych oraz procedurę kontroli ich jakości. Na poziomie Wydziału Filozofii opracowane zostały szczegółowe zasady organizacji egzaminów dyplomowych w formie *Regulaminu egzaminów dyplomowych* (załącznik 3.04.6). Zostały one uchwalone po zasięgnięciu opinii studentów. Załącznikami do Zasad dyplomowania są zestawy tez na egzamin dyplomowy dla studiów I i II stopnia (załączniki 3.04.7a – 3.04.7d). Tezy te uwzględniają treści programu studiów oraz efekty uczenia się planowane do osiągnięcia na danym stopniu kształcenia. Wszystkie prace

dyplomowe poddawane są analizie oryginalności w ramach polityki antyplagiatowej za pomocą systemu JSA oraz recenzowaniu przez pracowników naukowo-dydaktycznych kompetentnych w zakresie określonego tematu pracy. Aby zapewnić właściwą jakość i rzetelność recenzji od roku akad. 2018/2019 wprowadzono limit liczby prac recenzowanych przez pracowników.

5. Sposoby i narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów, działań podejmowanych na podstawie tych informacji oraz sposobów wykorzystania analizy wyników nauczania w doskonaleniu procesu nauczania i uczenia się studentów

Analizy wyników nauczania dokonuje przede wszystkim prowadzący zajęcia. Źródłem informacji w tym zakresie są również wypełniane przez studentów ankiety ewaluacyjne, a także hospitacje i sugestie formułowane na ich podstawie przez kierowników katedr sprawujących pieczę nad przedmiotami prowadzonymi przez pracowników. Ocena poziomu osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się stanowi cenną wskazówkę podczas opracowywania kart przedmiotów, wpływa na korekty treści i modyfikację stosowanych metod dydaktycznych (załącznik 3.05). Przy kolejnej edycji przedmiotu brane są pod uwagę sugestie dotyczące treści i formy prowadzonych zajęć. Istotnym czynnikiem doskonalenia procesu kształcenia są wspomniane już hospitacje, prowadzone przez kierowników katedr, a w przypadku kierowników, przez ich przełożonych (dziekan, dyrektor) lub przez innych samodzielnych pracowników naukowych Instytutu. Wyniki hospitacji są protokołowane i przekazywane do wiadomości osoby hospitowanej.

Osiągnięcie efektów uczenia się znajduje także odzwierciedlenie w wynikach monitoringu losów absolwentów. Z badania losów zawodowych absolwentów studiów wynika, że dla uzyskania zatrudnienia kluczowe były: znajomość języków obcych, kompetencje społeczne, kreatywność, oraz umiejętność obsługi komputera.

Za sposoby monitorowania i oceny postępów studentów odpowiada na poziomie Wydziału – Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia, a na poziomie Uniwersytetu Dział Kształcenia i Uniwersytecka Komisja ds. Kształcenia, który przeprowadza właściwe analizy z przedmiotowego zakresu. Wyniki monitorowania i oceny postępów studentów wpływają na modyfikację programów studiów pod względem atrakcyjności, określenie liczby kandydatów którzy zostaną przyjęci na studia, sposób prowadzenia naboru, ustalanie przyczyn rezygnacji studentów ze studiów, oraz wprowadzanie korekt w liczebnościach osób w grupach zajęciowych. Istotną sprawą jest promocja Uniwersytetu i oferowanych kierunków studiów.

Liczbę miejsc dla kandydatów na studia ustala się na podstawie następujących wskaźników:

- liczby naborów z poprzednich lat,
- zasobów naukowo-dydaktycznych,
- możliwości infrastrukturalnych i dostępu do sprzętu multimedialnego (osiągnięcie wysokich standardów kształcenia).

Najczęstszymi przyczynami skreślenia z listy studentów są: niepodjęcie studiów, rezygnacja ze studiów, nieuzyskanie zaliczenia semestru, niezaliczenie powtarzanego przedmiotu, decyzja o przeniesieniu się na inną uczelnię lub kierunek.

Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia dokonuje analizy indywidualnych przypadków rezygnacji ze studiów. Są one przedmiotem dyskusji, wcześniej na Radach Wydziału, obecnie na Radach Instytutu, oraz podejmowania działań minimalizujących utratę

studiujących.

6. Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się.

Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów kształcenia reguluje zarządzenie ROP-0101-43/15 Rektora KUL z dnia 12.05.2015 r. w sprawie systemu weryfikacji efektów kształcenia (załącznik 3.06.1). W ramach Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (załącznik 3.06.2) wprowadzony został system weryfikacji zakładanych efektów kształcenia w odniesieniu do poszczególnych przedmiotów (zasady oceniania zawarte w kartach przedmiotów, hospitacje zajęć), praktyk studenckich (zgodnie z regulaminem) oraz procesu dyplomowania (coroczne recenzje eksperckie prac dyplomowych). Za podsumowanie oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia odpowiada Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia, która sugeruje i wdraża zalecenia naprawcze.

Stopień osiągnięcia efektów uczenia się podlega weryfikowaniu za pomocą form i metod oceniania opierających się na podstawach wyspecyfikowanych dla poszczególnych przedmiotów. Podstawą zaliczenia przedmiotów wykładowych, zgodnie z zapisami programu studiów i kart przedmiotów, są egzaminy i zaliczenia na ocenę. Z kolei efekty uczenia się na zajęciach kształtujących umiejętności praktyczne (ćwiczenia, warsztaty, konwersatoria) sprawdzane są za pomocą wykonanych prac ćwiczeniowych i projektów. Ocenom cząstkowym podlega przede wszystkim poprawność, terminowość, samodzielność wykonanej pracy i inwencja twórcza, ale także zaangażowanie studentów, ich aktywność na zajęciach, udział w dyskusjach, co ma znaczenie zwłaszcza w przypadku weryfikacji osiągnięcia kompetencji społecznych. Kryteria oceniania dla poszczególnych przedmiotów zawarte są w przygotowanych kartach przedmiotów.

Oceny cząstkowe formułowane przez prowadzących zajęcia komunikowane są studentom na bieżąco podczas zajęć wraz z informacją o zastosowanych kryteriach oraz informacją o błędach wymagających poprawy. Mają one charakter ocen formujących. Oceny końcowe wpisywane są w indywidualnym indeksie elektronicznym studenta na platformie e-KUL i mają charakter podsumowujący. Prowadzący mają obowiązek wpisywania ocen końcowych w terminie do trzech dni po przeprowadzonym egzaminie lub zaliczeniu.

Osiągnięcie wszystkich kierunkowych efektów uczenia się jest potwierdzone przez weryfikację poszczególnych przedmiotowych efektów uczenia się, których rezultatem są efekty kierunkowe. Potwierdzenie osiągnięcia kierunkowego efektu następuje poprzez potwierdzenie cząstkowych efektów przedmiotowych (każdy z efektów cząstkowych jest potwierdzony za pomocą sposobów wymienionych w kartach przedmiotu oraz udokumentowany w sposób opisany również w karcie przedmiotu (to samo dotyczy przedmiotowych efektów uczenia przypisanych do praktyk).

7. Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, w tym metod sprawdzania efektów uczenia się osiągniętych na praktykach zawodowych

Metody weryfikacji efektów uczenia się w ramach poszczególnych przedmiotów ustalają osoby prowadzące zajęcia, które są jednocześnie odpowiedzialne za opracowanie i przygotowanie kart przedmiotów. Poziom osiągnięcia efektów uczenia się sprawdzany jest na bieżąco, na podstawie egzaminów, zaliczeń, kolokwium, testów, referatów, prezentacji,

realizacji projektów badawczych, a także obserwacji indywidualnej pracy studenta na zajęciach. Na wszystkich poziomach studiów I i II stopnia student otrzymuje informację zwrotną dotyczącą poziomu osiągnięcia przez niego efektów uczenia się wraz z konkretnymi wskazówkami dotyczącymi dalszego rozwoju. Na zakończenie procesu kształcenia, zakres osiągnięcia zakładanych efektów jest również oceniany przez prowadzącego seminarium dyplomowe. Promotor bierze pod uwagę stopień realizacji wymogów merytorycznych i formalnych stawianych pracom magisterskim, w tym, poziom prowadzenia samodzielnych analiz i badań naukowych.

Zarządzeniem ROP-0101-116/17 Rektora KUL z dnia 19.12.2017 r. w sprawie określenia zasad organizacji i odbywania praktyk obowiązkowych i nadobowiązkowych na studiach wyższych na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II, (załącznik 3.07) efekty uczenia się uzyskane podczas odbywania praktyk zawodowych dokumentowane są w dziennikach praktyk, zawierających potwierdzenie wykonywanych zadań oraz podsumowującą opinię zewnętrznego mentora praktyk.

8. Opis rodzajów, tematyki i metodyki prac etapowych i egzaminacyjnych, projektów

Rodzaje i tematyka prac etapowych i egzaminacyjnych są bardzo zróżnicowane w zależności od poziomu studiów i specyfiki przedmiotu. Zawsze jednak korespondują z koncepcją kształcenia oraz są nastawione na ocenę wiedzy i umiejętności. Metodyka prac pozwala na weryfikację efektów uczenia się. Każdy z przedmiotów opisany w karcie przedmiotu dostępnej na stronach internetowych KUL ma z góry określone warunki jego zaliczenia. Tam, gdzie jest to uzasadnione, są to oceny cząstkowe uzyskane przez studenta za wykazanie się wiedzą, umiejętnościami, kompetencjami. Są one sprawdzane w formie kolokwium, prac pisemnych, indywidualnych i zespołowych prezentacji itd., za które student otrzymuje ocenę cząstkową. Szczegółowo dla każdego przedmiotu przedstawione są studentom warunki jego zaliczenia na pierwszych zajęciach w semestrze.

9. Opis sposobów dokumentowania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów

Efekty uczenia się dokumentowane są w różnych formach, takich jak prace egzaminacyjne, zaliczeniowe, pisemne prace etapowe, kolokwia, testy, referaty, prezentacje, a także w wypełnionych dziennikach praktyk i sprawozdaniach z praktyk, a na zakończenie procesu kształcenia w pracach dyplomowych i protokołach egzaminów prac dyplomowych. Nauczyciele akademicki przechowują dokumentację w wersji papierowej lub elektronicznej (w katedrach) przez rok od zakończenia realizacji przedmiotu (załącznik 3.06.1), a w przypadku prac będących podstawą zaliczenia oraz roboczych protokołów egzaminacyjnych przez okres 5 lat (załącznik 3.09).

10. Przedstawienie wyników monitoringu losów absolwentów ukazujących stopień przydatności na rynku pracy efektów uczenia się oraz luk kompetencyjnych, jak również informacji dotyczących kontynuowania kształcenia przez absolwentów

Monitoring losów absolwentów KUL prowadzony jest od 2011 r. przez ogólnouniwersytecką jednostkę, jaką jest Biuro Karier KUL (https://www.kul.pl/biuro-karier-kul,art_84873.html). Pozwala on na bieżąco dopasowywać efekty uczenia się do aktualnych potrzeb i wymagań na rynku pracy. Wiedzy o tych potrzebach dostarczają m. in. wyniki badań

kwestionariuszowych, które wypełniają absolwenci KUL w rok po ukończeniu studiów. Wnioski płynące z badań stanowią cenne wskazówki dla Instytutu Filozofii, gdyż pozwalają doskonalić programy kształcenia i konsolidować mocne strony ich funkcjonowania, a także eliminować luki kompetencyjne wskazywane przez studentów (zob. kryterium 1.4). Opracowywane raporty Biura Karier analizowane są przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia.

Konkretnym przykładem wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów KUL oraz oczekiwań i postulatów zgłaszanych przez nich w ankietach były modyfikacje programu studiów II stopnia. Pod wpływem uzyskanych wyników wprowadzono następujące zmiany:

- 1) zwiększono liczbę zajęć w systemie konwersatoryjnym – jako oczekiwane rezultaty wskazano: a) aktywizację studentów (łączenie wiedzy z praktyką, praca w zespole, itp.), b) poprawę umiejętności obsługi narzędzi komputerowych, oraz c) zwiększenie aktywności i poprawienie sprawności motywacyjnych studenta dzięki podkreśleniu wagi prac zaliczeniowych, przygotowania prezentacji oraz umiejętności prowadzenia i moderowania dyskusji jako warunków uzyskania zaliczenia;
- 2) zaproponowano studentowi wybór nie pojedynczych przedmiotów z obszernej listy zajęć do wyboru (wybór był dowolny, a cała pula zajęć była adresowana do studentów stopnia I, II i III), ale ścieżki programowej z zajęciami o stopniu trudności dostosowanym do poziomu studiów, oraz mniej obszernych zajęć monograficznych z listy do wyboru (skrócenie wykładów monograficznych z 30 do 15 godzin) – jako zalety takiego rozwiązania wskazano: a) większą odmienność tematyczną zajęć między I a II stopniem studiów (brak tej odmienności był często podawany jako powód niepodejmowania przez absolwentów stopnia I dalszych studiów na KUL), b) dostosowanie stopnia trudności zajęć do umiejętności studentów, c) tematyczne zorientowanie konwersatoriów danej ścieżki programowej;
- 3) wskazano potrzebę poprawienia umiejętności językowych oraz zapewnienia lepszego przygotowania studentów do podejmowania dalszej pracy badawczej w określonych dziedzinach filozofii (np. filozofia starożytna czy średniowieczna, nowożytna filozofia kontynentalna) – w tym celu zmieniono zasadę tworzenia translatoriów z przedmiotowej (np. translatorium tekstów metafizycznych) na językową (np. translatoria tekstów angielskich, łacińskich czy francuskich/niemieckich).

Analiza wyników badań losów zawodowych absolwentów KUL, którzy w roku akad. 2016/2017 zakończyli studia I stopnia z filozofii zawartych w najnowszym Raporcie Biura Karier KUL (załącznik 3.10) prowadzi do wniosku, że wśród najwyższej ocenianych wskaźników (odpowiedzi „dobrze” i „bardzo dobrze”) znalazły się u respondentów: kadra naukowa i dydaktyczna (88,8%), poziom nauczania (77,7%) oraz funkcjonowanie administracji (55,5%). Globalną ocenę wskaźników można określić mianem stojących na ponadprzeciętnym poziomie. Podobnej oceny absolwenci dokonali w odniesieniu do poziomu przekazywanej na KUL-u wiedzy, stopnia rozwijanych umiejętności w trakcie studiów oraz kształtowania u studentów postaw obywatelskich i społecznych. W przypadku powyższych trzech aspektów, większość respondentów (min. 50% obserwacji) oceniła ich poziom jako wyższy niż średni (oceny 4-5 w skali 1-5). Absolwenci deklarują, że studia na KUL-u wyposażają ich zarówno w umiejętność samodzielnego podejmowania decyzji, jak i zdolność do współpracy w grupie.

Status zawodowy absolwentów studiów licencjackich pozwala zweryfikować na ile efektywne było kształcenie w trakcie studiów. Na poziomie studiów licencjackich zachowaniami pozytywnymi wydają się: podejmowanie stażów, pracy lub kontynuowanie nauki. Zdecydowana większość absolwentów studiów licencjackich deklaruje kontynuowanie nauki na KUL (90%), a co piąta osoba pracuje (20%). Wyniki przeprowadzanych analiz umożliwiają identyfikowanie obszarów, które decydują o efektywności kształcenia na KUL. Coroczna ewaluacja efektów uczenia się pozwala zarówno na pielęgnowanie zasobów, które stanowią o wartości Uczelni, jak i szybką interwencję w sytuacjach, gdy absolwenci zwracają uwagę na choćby drobne deficyty w funkcjonowaniu Uczelni.

Tegoroczny Raport Biura Karier KUL nie uwzględnia losów absolwentów studiów II stopnia ze względu na niewystarczającą liczbę respondentów.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 3:

11. Osiągnięcia studentów i absolwentów (w okresie 5 lat od ukończenia studiów) z ostatnich 5 lat

Regularnie, w kolejnych latach studenci kierunku filozofia są laureatami konkursów o stypendia pozauczelniane (MNiSW, Miejskiego programu stypendialnego dla studentów i doktorantów) czy też ogólnouczelnianych (Stypendium Jubileuszu 100-lecia KUL), w których brane są pod uwagę różnorodne osiągnięcia ([zob. też kryterium 8.4](#)):

1. Aleksandra Justyna Gogol – Miejski program stypendialny dla studentów i doktorantów (2014/2015);
2. Filip Rogowski – Miejski program stypendialny dla studentów i doktorantów (2014/2015);
3. Agata Hyrlik – stypendium Programu wspierania laureatów i finalistów zawodów stopnia centralnego olimpiad oraz turniejów, studiujących na terenie miasta Lublin (przyznane przez Miasto Lublin 13.06.2018 r.);
4. Anna Zych – Fundacja PKO Banku Polskiego oraz Towarzystwo Przyjaciół KUL – laureatka konkursu o „Stypendium Jubileuszu 100-lecia KUL”;
5. Maksymilian Kuźmich – stypendium Prezydenta Miasta Lublin 2017 r. (MISHuS);
6. Elżbieta Drozdowska – stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za wybitne osiągnięcia w roku akademickim 2016/2017 (MISHuS);
7. Kacper Sakowicz – stypendium MNiSW w roku akademickim 2015/2016;
8. Dawid Mielnik – student filozofii, laureat Studenckiego Nobla w województwie lubelskim (2014 r.). Ideą konkursu jest wyłanianie najzdolniejszych i najaktywniejszych studentów polskich uczelni.

Jako uniwersytet nie mamy dostępu do informacji o wszystkich istotnych osiągnięciach absolwentów. Możemy jednak obserwować osiągnięcia w pracy naukowej, w szczególności jeśli chodzi o uzyskiwanie stopnia naukowego doktora i w kontynuacji pracy naukowej po uzyskaniu stopnia doktora oraz w pozyskiwaniu grantów na działalność naukową. Pokazują one, że w stosunku do ogólnej liczby absolwentów duża ich liczba z powodzeniem podejmuje działalność naukową.

W ciągu 5 lat od ukończenia studiów (magisterskich lub licencjackich) co najmniej 16 absolwentów uzyskało stopień doktora (15 z nich na KUL), a 3 kolejne złożyły rozprawy doktorskie. Spośród nich co najmniej 5 osób znalazło zatrudnienie na stanowisku badawczym lub badawczo-dydaktycznym na wyższej uczelni w Polsce (4 z nich na KUL).

Nagrody naukowe Prezesa Rady Ministrów za rozprawę doktorską otrzymali absolwenci kierunku Filozofia na KUL: ks. dr Miłosz Hołda (2014) i ks. dr Marcin Ferdynus (2017).

Granty na działalność naukową otrzymali następujący absolwenci kierunku filozofia:

1. Etyka i kontyngencja. Bernarda Williama projekt etyki antyteoretycznej, mgr P. Pijas; 2014-03-07 – 2015-03-06.
2. Rozwój agnostycyzmu w filozofii anglosaskiej od końca XIX do początku XXI wieku, mgr S. Wilczewska; 2014-08-20 – 2017-08-19.
3. Kuzańczykowy świat alegorii. Analiza systemu filozoficznego Mikołaja z Kuzy na podstawie „Kazań”, mgr B. Grondkowska; 2014-09-22 – 2016-03-21.
4. Ewidencyjizm i jego krytyka w epistemologii religii. W związku z dyskusjami nad stanowiskiem Alvina Plantingi, mgr E. Odoj; 2014-09-11 – 2017-12-31.
5. Świadomość, wolna wola, jaźń. Metafizyka Galena Strawsona, mgr J. Jarocki; 2016-01-25 – 2019-12-31.
6. Humanistyka polska częścią humanistyki światowej. „Roczniki Filozoficzne”, mgr Anna Starościc; 2016-07-01 – 2018-12-31.
7. Wyobrażenia kontrfaktyczna i zabawa na niby: umysłowe fundamenty ludzkiej kreatywności, mgr M. Chylińska; 2017-03-20 – 2019-12-19.
8. Eksperymenty myślowe w filozofii: geneza, struktura, funkcje, mgr P. Biłgorajski; 2018-10-01 – 2019-09-30.
9. Modalności w języku pozycyjnym, dr Anna Karczewska; 2019-04-23 – 2019-12-31.
10. Transhumanizm – geneza, koncepcje, ograniczenia, mgr Marcin Grabowski; 2019-08-07 – 2019-12-31.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

1. Liczba, struktura kwalifikacji oraz dorobek naukowy nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia ze studentami na ocenianym kierunku, jak również ich kompetencje dydaktyczne

Na Wydziale Filozofii KUL w Instytucie Filozofii, prowadzącym studia I i II stopnia na kierunku „filozofia” w języku polskim i w języku angielskim, zatrudnionych jest łącznie 69 osób, w tym 64 pracowników badawczo-dydaktycznych, 4 pracowników badawczych oraz 1 pracownik dydaktyczny. Jest to bardzo liczna i stabilna kadra o najwyższych kompetencjach naukowych skoro w grupie nauczycieli akademickich 11 osób posiada tytuł naukowy profesora nauk humanistycznych, 28 osób – stopień doktora habilitowanego nauk humanistycznych w zakresie filozofii, 2 osoby – stopnie doktora habilitowanego nauk humanistycznych w innych dyscyplinach naukowych (1 – kulturoznawstwo, 1 – literaturoznawstwo), 22 osoby – stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie filozofii, 1 osoba – stopień doktora biologii.

Proponowane przez kadrę naukową Instytutu Filozofii treści programowe spełniają najwyższe standardy w zakresie jakości kształcenia. Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku filozofia posiadają dorobek naukowy zapewniający realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia. Poświadczony dorobkiem badania naukowe pracowników prowadzących zajęcia na filozofii, ich przynależność do obszaru i dziedziny kształcenia zgodne są z wymogami dotyczącymi efektów kształcenia określonymi w programie studiów oraz wymogami dla kierunków studiów o profilu

ogólnoakademickim. Szczegółowy wykaz pracowników, ich zainteresowań badawczych oraz najważniejsze publikacje i osiągnięcia naukowe i dydaktyczne z naciskiem na ostatnie 6 lat zawiera Tabela Nauczycieli Akademickich ([Materiały uzupełniające, Zal_2_cz1_p4_Tabela nauczycieli akademickich](#)).

Dorobek naukowy nauczycieli akademickich sytuuje się zasadniczo w dyscyplinie filozofia, należącej co prawda do dziedziny nauk humanistycznych, ale faktycznie leży nie tylko na styku humanistyki, ale i nauk społecznych, formalnych i przyrodniczych, odpowiednio do specyfiki uznanych subdyscyplin filozoficznych. Jest on wysoko ceniony, tak w skali ogólnopolskiej, jak i międzynarodowej. Wydział posiada kategorię naukową „A”, którą otrzymał w wyniku oceny parametrycznej w roku 2013 i w roku 2017. W obydwu procedurach oceniających Wydział skierowany był do oceny eksperckiej w związku z możliwością uzyskania oceny A+, co potwierdza, że osiągnięcia badawcze pracowników Wydziału nie są czymś jednostkowym i incydentalnym.

Ponadto Polska Komisja Akredytacyjna przyznała w roku 2011 ocenę wyróżniającą kierunkowi „filozofia”, prowadzonemu na Wydziale Filozofii KUL. Jest to jedyny kierunek „filozofia” w Polsce, który otrzymał wówczas Certyfikat Jakości Kształcenia Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z oceną wyróżniającą (https://www.kul.pl/filozofia-na-kul-najlepsza-w-polsce,art_33781.html). W roku 2012 r. Wydział Filozofii KUL znalazł się wśród laureatów konkursu na najlepsze kierunki studiów w Polsce (https://www.kul.pl/filozofia-z-kul-wsrod-najlepszych-kierunkow-studiow-w-polsce,art_38113.html). Spośród najlepszych Wydziałów, które prowadziły kierunki wyróżnione przez Polską Komisję Akredytacyjną, MNiSW wyłoniło Wydział Filozofii KUL do specjalnego dofinansowania w ramach dotacji projakościowej (dotacja, o której mowa w art. 94b ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27.07.2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym; https://www.kul.pl/wydzial-filozofii-posrod-25-najlepszych-wydzialow-w-polsce,art_37336.html).

Bardzo dobrą opinię o studiach filozoficznych w KUL potwierdzają kolejne rankingi „Perspektyw”, gdzie uzyskiwała ona w kolejnych latach (2016, 2017, 2018) 3 miejsce a w 2019 r. miejsce 4 (<http://perspektywy.pl/RSW2019/ranking-kierunkow-studiow/kierunki-humanistyczne/filozofia>).

Dbając o doskonalenie umiejętności dydaktycznych KUL proponuje pracownikom naukowo-dydaktycznym udział w różnego rodzaju kursach, w tym kursach językowych oraz kursach przygotowujących do kształcenia w formie e-learning (m.in. w ramach projektu Zintegrowany Program Podnoszenia Kompetencji Studentów i Pracowników Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II). Pracownicy mają możliwość wspomaganie procesu dydaktycznego poprzez zamieszczanie materiałów dydaktycznych na platformie e-KUL (Platforma *Moodle*). W ostatnich latach tego typu kursy dotyczące doskonalenia umiejętności dydaktycznych odbyły m.in. następujące osoby:

- kursy dokształcające w zakresie języków obcych, zwłaszcza języka angielskiego – dr hab. Arkadiusz Gudaniec, dr hab. Małgorzata Gruchoła, dr Anna Starościc, ks. dr hab. Marek Słomka, prof. dr hab. Jacek Wojtysiak, dr hab. Robert Ptaszek, dr hab. Przemysław Gut, dr Justyna Herda;
- udział w programie TransFormation.doc organizowanym przez MNiSW (szkolenie dwutygodniowe, mające na celu wzmocnienie kompetencji z zakresu przedsiębiorczości, a

także umiejętności miękkich niezbędnych do współpracy z gospodarką), Wageningen University, Holandia 23.08-05.09.2015 r. – dr Anna Starościc.

2. Obsada zajęć, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć, które prowadzą do osiągnięcia przez studentów kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej

Kryterium decydującym o powierzeniu zajęć dydaktycznych jest zgodność specjalizacji badawczej, zainteresowań i działalności badawczej nauczyciela akademickiego z ich tematyką ([Materiały uzupełniające, Zał_2_cz1_p4_Tabela nauczycieli akademickich](#)). Pracownicy są zatrudnieni w Instytucie Filozofii, który tworzy 15 katedr: Katedra Antropologii Filozoficznej i Filozofii Prawa, Katedra Etyki, Katedra Etyki Szczegółowej, Katedra Filozofii Kultury i Sztuki, Katedra Filozofii Przyrody i Nauk Przyrodniczych, Katedra Filozofii Religii, Katedra Historii Filozofii Nowożytnej i Współczesnej, Katedra Historii Filozofii Starożytnej i Średniowiecznej, Katedra Historii Filozofii w Polsce, Katedra Logiki, Katedra Metafizyki, Katedra Metodologii Nauk, Katedra Podstaw Informatyki, Katedra Teorii Poznania, Katedra Retoryki. Sposób organizowania katedr określa *Regulamin organizacyjny katedr Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II* (załącznik do Uchwały 724/II/19 Senatu KUL z dnia 31.01.2013 r. – [załącznik 4.2.1](#)). W wyniku wprowadzenia w życie Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz nowego Statutu KUL w roku akademickim 2019/2020 planowane są zmiany organizacyjne katedr na Wydziale Filozofii, w tym w Instytucie Filozofii, które dostosują strukturę Wydziału do nowych wymogów formalnych (minimum 5 osób w katedrze), a jednocześnie usprawnią naukową i dydaktyczną nauczycieli akademickich w nich zatrudnionych, spotęgują też, jak się oczekuje, możliwości pracy zespołowej, istotnej w zakresie współpracy badawczej i dydaktycznej. Ponieważ obecny rok akademicki jest okresem przejściowym między ustanawianiem nowych a obowiązywaniem starych przepisów, stopniowo będą wprowadzane przez Uniwersytet nowe regulacje organizacyjne. Aktualnie wprowadzony został nowy Regulamin organizacyjny KUL (*Zarządzenie ROP-0101-106/19 Rektora Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II z dnia 25.09.2019 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu organizacyjnego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II* – [załącznik 4.2.2](#)).

Procedura powierzania zajęć dydaktycznych polega na ustaleniu przez kierownika katedry z nauczycielem akademickim wstępnej propozycji powierzania zajęć na dany rok akademicki, następnie na przedstawieniu przez kierownika katedry propozycji obsady zajęć pracowników katedry dyrektorowi Instytutu Filozofii. Po konsultacjach obejmujących całość powierzeń ze wszystkimi zainteresowanymi stronami Dziekan powierza zajęcia. Przydział ten obejmuje zarówno zajęcia na studiach filozoficznych, jak i zapotrzebowania na zajęcia na innych kierunkach studiów. Długoletnia praktyka powoduje, że ta forma powierzania zajęć działa efektywnie.

3. Łączenie przez nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia działalności dydaktycznej z działalnością naukową oraz włączania studentów w prowadzenie działalności naukowej

Praktycznie wszyscy nauczyciele akademicy prowadzą działalność naukową, a ich okresowa ocena w tym aspekcie ma charakter pierwszorzędny. Stąd też prowadząc zajęcia łączą działalność naukową i dydaktyczną, także o charakterze monograficznym w ramach swoich

specjalności i prowadzonych przez siebie badań. Studentom oferowane są zajęcia w formie wykładów, ćwiczeń, konwersatoriów, lektoratów, seminariów, translatorów oraz warsztatów. Najważniejszym miejscem, gdzie student ma możliwość uczestniczenia w prowadzonych przez nauczycieli akademickich badaniach są seminaria dyplomowe, zwłaszcza magisterskie, konwersatoria podejmujące zagadnienia monograficzne oraz wykłady monograficzne. Studenci mają ponadto możliwość korzystania z konsultacji nauczycieli akademickich (informacje o godzinach dyżurów znajdują się przy wejściach do katedr oraz na indywidualnych stronach internetowych pracowników).

Do prowadzenia wykładów, które znajdują się w programach studiów, zapraszani są też filozofowie zagraniczni. Nieprzerwanie od roku 2001/2002 odbywają się na Wydziale Filozofii KUL 30-godzinne wykłady w ramach prestiżowych „Stanisław Kamiński Memorial Lectures”. Wykłady te prowadzili dotąd: Barry Smith (State University of New York in Buffalo), Richard Swinburne (Oxford University), John Searle (University of California, Berkeley), Peter Simons (University of Leeds), Simon Blackburn (University of Cambridge), Susan Haack (University of Miami), Peter van Inwagen (University of Notre Dame, USA), William Sweet (St Thomas University Fredericton), Eleonore Stump (St Louis University), Linda Zagzebski (University of Oklahoma), John Haldane (University of St Andrews), Evandro Agazzi (University of Genoa Panamerican University of Mexico City), John Cottingham (Professor Emeritus of Philosophy University of Reading, Professorial Research Fellow, Heythrop College, University of London, Honorary Fellow, St John's College, Oxford), John Skorupski (University of St Andrews), Kevin Mulligan (University of Italian Switzerland, Lugano and University of Geneva). Wykłady te są każdorazowo znaczącym wydarzeniem, ponieważ do ich prowadzenia zapraszani są wybitni profesorowie o uznanej międzynarodowej pozycji naukowej. Informacja o nich zamieszczana jest na stronie internetowej Wydziału (<https://www.kul.pl/memorial-lectures,14440.html>). Wykłady stanowią cenne uzupełnienie oferty programowej. W roku powstania tej inicjatywy była ona wyjątkowa w skali kraju, z czasem stopniowo została poszerzona o dwie kolejne pozycje: „Jacek Woroniecki Memorial Lectures” (od roku 2005/2006) oraz „Karol Wojtyła Memorial Lectures” (od roku 2012/2013).

Studenci włączani są także w organizowanie konferencji naukowych, w których uczestniczą jako słuchacze i dyskutanci a czasem również z referatami. Unikalny charakter ma organizowany przez studentów „Tydzień Filozoficzny”, którego 61. obrady miały miejsce w roku akademickim 2018/19. Tygodnie odbywają się z wymuszonymi przerwami od roku 1958. Konferencje te chociaż mają charakter wydarzenia organizowanego przez studentów, odznaczają się wysokim poziomem naukowym, uczestniczą w nich profesorowie z Instytutu Filozofii KUL oraz polskich i zagranicznych ośrodków naukowych. Długoletnią tradycję mają również Sympozja Arystotelesowskie, których formuła pozwala na zaprezentowanie wyników swoich badań także przez studentów i doktorantów.

Formą włączania studentów w prowadzenie badań naukowych jest działalność Koła Filozoficznego Studentów KUL, które działa od roku 1918. Najważniejszym wydarzeniem organizowanym przez Koło jest wspomniany Tydzień Filozoficzny. Niejednokrotnie studenci, pod opieką pracownika naukowego, włączają się w przygotowanie projektów na Lubelski Festiwal Nauki, który chociaż ma charakter popularyzatorski, niewątpliwie sprzyja rozwojowi kompetencji naukowych.

Włączeniu studentów w prowadzone przez nauczycieli akademickich badania sprzyja

prowadzenie zajęć w grupach o małej liczebności, dzięki czemu możliwe jest nawiązywanie i utrzymywanie relacji mistrz-uczeń oraz tutoring – zindywidualizowane podejście do studenta, uwzględniające jego możliwości i zainteresowania. Ponadto ważne miejsce w rozwoju naukowym studentów zajmują programy Erasmus+ oraz MOST. Opiekę naukową i dydaktyczną nad studentami, uczestniczącymi w programie Erasmus+ sprawują koordynatorzy wydziałowi i koordynatorzy dedykowani poszczególnym kierunkom studiów.

4. Założenia, cele i skuteczność prowadzonej polityki kadrowej, z uwzględnieniem metod i kryteriów doboru oraz rekrutacji kadry, sposobów, zasad i kryteriów oceny jakości kadry oraz udziału w tej ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także wykorzystania wyników oceny w rozwoju i doskonaleniu kadry

Zasady polityki kadrowej Wydziału Filozofii KUL określają:

- Uchwała 724/II/17 Senatu KUL z dnia 31.01.2013 r. w sprawie określenia zasad awansowania na stanowisko adiunkta, profesora nadzwyczajnego i profesora zwyczajnego ([załącznik 4.4.01](#));
- Uchwała 749/II/15 Senatu KUL z dnia 29.01.2015 r. w sprawie określenia zakresu obowiązków nauczycieli akademickich, sposobu określania pensum oraz ustalania liczebności grup zajęciowych ([załącznik 4.4.02](#));
- Zarządzenie Rektora KUL z dnia 22.05.2014 r. w sprawie określenia zasad nawiązywania i przedłużania stosunków pracy nauczycieli akademickich w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II ([załącznik 4.4.03](#)).

Dbając o zachowanie ciągłości i najwyższej jakości kadry naukowej, w oparciu o te akty prawne Dziekan Wydziału ogłosił w ostatnich pięciu latach 12 konkursów na stanowisko asystenta naukowo-dydaktycznego oraz 2 na stanowisko asystenta naukowego; 2 asystentów zostało zatrudnionych poza procedurą konkursową w ramach grantów. W Instytucie Filozofii zatrudnionych zostało łącznie 9 asystentów naukowo-dydaktycznych (mgr Monika Chylińska – Katedra Filozofii Przyrody i Nauk Przyrodniczych, dr Marcin Czakon – Katedra Logiki, dr Marcin Ferdynus – Katedra Etyki, dr Anna Karczewska – Katedra Logiki, dr Marcin Iwanicki – Katedra Historii Filozofii Nowożytnej i Współczesnej, dr Anna Krajewska – Katedra Etyki Szczegółowej, dr Tomasz Łach – Katedra Metodologii Nauk, dr Ewa Odoj – Katedra Teorii Poznania i na jej zastępstwo: dr Błażej Gębura, dr Paulina Sulenta – Katedra Metafizyki, dr Rafał Trójczak – Katedra Podstaw Informatyki – zrezygnował z pracy z dniem 30.09.2019, dr Joanna Kiereś-Łach – Katedra Retoryki) oraz 4 naukowych (dr Barbara Grondkowska – Katedra Historii Filozofii Starożytnej i Średniowiecznej – na okres 1,5 roku 2017/18/19, dr Jacek Jarocki – Katedra Historii Filozofii Nowożytnej i Współczesnej – w granie Sonatina, dr Adam Kubiak – Katedra Filozofii Przyrody i Nauk Przyrodniczych, dr Sylwia Wilczewska – Katedra Historii Filozofii Nowożytnej i Współczesnej – dwie ostatnie osoby w ramach programu Regionalna Inicjatywa Doskonałości).

W tym samym czasie (okres ostatnich 6 lat) z pracy w Instytucie Filozofii odeszło 19 nauczycieli akademickich, w tym 3 profesorów tytularnych, 7 doktorów habilitowanych i 9 doktorów; w tej liczbie 9 przeszło na emeryturę, a aż 5 odeszło z powodu niezyskania stopnia doktora habilitowanego.

Kadra naukowo-dydaktyczna podlega okresowej ocenie. W odniesieniu do nauczycieli akademickich nie posiadających tytułu profesora ocena ta została przeprowadzona za lata 2013-

2014, 2015-2016, 2017-2018, a w odniesieniu do nauczycieli akademickich z tytułem profesora za lata 2011-2014 oraz 2015-2018, w oparciu o:

- Uchwałę 735/II/9 Senatu Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II z dnia 12.12.2013 r. w sprawie określenia szczegółowych kryteriów oceny dla nauczycieli akademickich ([załącznik 4.4.04](#));
- Uchwałę 776/II/11 Senatu Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II z dnia 23.02.2017 r. w sprawie określenia szczegółowych kryteriów oceny dla nauczycieli akademickich ([załącznik 4.4.05](#));
- Zarządzenie ROP-0101-18/14 Rektora KUL z dnia 30.01.2014 r. ([załącznik 4.4.06](#)), wraz ze zmianami wprowadzonymi zarządzeniami Rektora KUL z dnia 29.01.2015 r. (ROP-0101-6/15) oraz z dnia 18.03.2016 r. (ROP-0101-30/16);
- Zarządzenie ROP-0101-29/17 Rektora Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II z dnia 30.03.2017 r. w sprawie okresowej oceny nauczycieli akademickich ([załącznik 4.4.07](#)).

Ocena pracownicza za bieżący okres będzie przeprowadzana na podstawie Zarządzenia ROP-101-9/19 Rektora Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II z dnia 31 stycznia 2019 r. w sprawie okresowej oceny nauczycieli akademickich ([załączniki: 4.4.08, 4.4.08a, 4.4.08b](#)). Ten system oceny ma charakter ogólnouniwersytecki, ale zakłada uprzednią ocenę przez kierowników katedr, dyrektora instytutu i dziekana

Ponadto, na Wydziale Filozofii funkcjonuje przyjęty w KUL wewnętrzny system oceniania działalności dydaktycznej – dwa razy w roku akademickim odbywa się semestralna ewaluacja zajęć przez studentów; mają oni możliwość anonimowego wydawania opinii na temat jakości prowadzonych zajęć; dane te są następnie analizowane przez bezpośrednich przełożonych: kierowników katedr, dyrektora Instytutu Filozofii, Dziekana Wydziału i stanowią element oceny nauczycieli akademickich. Wyniki ewaluacji są przedkładane, wraz z opinią Rady Instytutu (dawniej Rady Wydziału), Uniwersyteckiej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Zasady dokonywania ewaluacji określone zostały w Zarządzeniu ROP-0101-5/16 Rektora KUL z dnia 20.01.2016 r. w sprawie określenia procedury wyrażania przez studentów i doktorantów opinii o prowadzonych zajęciach dydaktycznych ([załącznik 4.4.09](#)). Dodatkowo, prowadzący zajęcia są hospitowani raz na semestr przez swoich przełożonych.

Zewnętrzne i wewnętrzne przepisy Uczelni (Uchwała 724/11/20 Senatu Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II z dnia 31 stycznia 2013 r. w sprawie określenia wytycznych programowych – [załącznik 4.4.10](#)) wymagają, aby plany studiów opiniowane były, na etapie ich tworzenia, przez studentów oraz interesariuszy zewnętrznych. W związku z tym na Wydziale Filozofii funkcjonuje Zespół doradców ds. relacji z otoczeniem zewnętrznym. W 2019 roku zespół ten przemianowany został na Konwent pracodawców współpracujący z Wydziałem Filozofii KUL, a jego skład personalny został uaktualniony.

5. System wspierania i motywowania kadry do rozwoju naukowego lub artystycznego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych

Aktualny, przyjęty w KUL system wspierania rozwoju naukowego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych przewiduje następujące działania:

- aktywna polityka płacowa (w kolejnych latach premie otrzymało: 2018 – 31 osób, 2017 – 30 osób, 2015 – 21 osób, 2014 – 28 osób);

- nagrody Rektora KUL (w kolejnych latach nagrody otrzymało: 2018 – 8 osób, 2017 – 9 osób, 2016 – 8 osób, 2015 – 11 osób, 2014 – 7 osób);
- Laur Uniwersytecki – Nagrody Imienia Księdza Idziego Radziszewskiego dla Pracowników KUL za Wybitne Osiągnięcia Naukowe (w latach 2017-2019 nagrody otrzymały 2 osoby), a także
- odznaczenia państwowe i resortowe (w latach 2014-2018: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski: 1 osoba, Srebrny Krzyż Zasługi: 1 osoba; Medal za długoletnią służbę: srebrny – 5 osób, brązowy – 2 osoby; Medal KEN: 7 osób; Medal Złoty Zasłużony Kulturze „Gloria Artis” – 1 osoba).

Aktywna polityka płacowa jest programem uruchamianym corocznie przez Rektora KUL w celu finansowego nagrodzenia osób szczególnie zaangażowanych w pracę zawodową. Nagrody Rektora KUL pozwalają docenić nauczycieli akademickich wyróżniających się w dziedzinie pracy naukowej, dydaktyki oraz działalności organizacyjnej, zarówno w ramach nagród indywidualnych, jak i zespołowych. Laur Uniwersytecki przyznawany jest za wybitne osiągnięcia naukowe od 2017 r. W tym czasie wyróżnionych tą nagrodą zostało dwóch nauczycieli akademickich z Instytutu Filozofii: prof. dr hab. Stanisław Janeczek za serię wydawniczą *Dydaktyka Filozofii*, na którą składają się kompendia do poszczególnych dyscyplin filozoficznych pomyślane jako pomoc dydaktyczna dla nauczycieli akademickich i doktorantów [w latach 2010-2019 ukazało się 14 tomów serii: 1. *Antropologia* (2010), 2. *Filozofia religii* (2012), 3. *Filozofia przyrody* (2013), 4. *Epistemologia* (2015), 5.1. *Etyka, cz. 1, Koncepcje etyki* (2016), 5.2. *Etyka, cz. 2, Filozoficzna etyka życia spełnionego* (2016), 6.1. *Metafizyka, cz. 1, Koncepcje metafizyki* (2017), 6.2. *Metafizyka, cz. 2, Zarys teorii bytu* (2017), 7.1. *Filozofia Boga, cz. 1, Poszukiwanie Boga* (2017), 7.2. *Filozofia Boga, cz. 2, Odkrywanie Boga* (2017), 8.1. *Logika, cz. 1, Natura logiki* (2018); 8.2. *Logika, cz. 2, Kultura logiczna* (2018), 9.1. *Metodologia nauk, cz. 1, Czym jest nauka?* (2019), 9.2. *Metodologia nauk, cz. 2, Typy nauk* (2019)] oraz dr hab. Andrzej Stefańczyk za redakcję dwutomowej monografii *Jeżeli Bóg istnieje... Wolność człowieka a hipoteza teistyczna*, t. 1: Wybór tekstów, t. 2: Studia i eseje (Lublin: TN KUL 2018, ss. 622 i 562).

Dodatkowo na Wydziale Filozofii, w związku z uzyskaniem dofinansowania z tzw. dotacji projakościowej, przyznanej Wydziałowi przez MNiSW w 2012 r. w drodze konkursu, na okres 3 lat, funkcjonował system wspierania i motywowania kadry do rozwoju. Dotacja projakościowa miała na celu zapewnienie wysokiej jakości kształcenia, poprzez wspieranie prowadzonych na Wydziale badań naukowych oraz zadań z nimi związanych, służących rozwojowi pracowników, a w perspektywie wzbogacenie oferty dydaktycznej kierunków studiów, prowadzonych na Wydziale Filozofii KUL oraz wzmocnienie kadry naukowo-dydaktycznej. W ramach tego systemu wdrożone zostały następujące działania:

- promujące przygotowanie skryptów z zakresu logiki oraz historii filozofii (przedmioty misyjne na KUL) dla studentów całego Uniwersytetu. Skrypty udostępniane są w trybie Open Access (logika: https://www.kul.pl/wyklad-kursoryczny,art_31947.html; historia filozofii: https://www.kul.pl/materialy-dla-studentow,art_12611.html). Zasady przyznawania wynagrodzenia za ich przygotowanie zostały określone w *Regulaminie przyznawania jednorazowego wynagrodzenia dla pracowników Wydziału Filozofii KUL za przygotowanie skryptów dydaktycznych wypłacanego z tytułu podejmowania działań projakościowych* (załącznik 4.5.1);

- służące zapewnieniu wysokiej jakości badań naukowych, a także na potrzeby umiędzynarodowienia ich wyników. Przyjęty *Regulamin przyznawania jednorazowego wynagrodzenia dla pracowników Wydziału Filozofii KUL wypłacanego z tytułu podejmowania działań projakościowych* (załącznik 4.5.2), precyzuje zasady nagradzania autorów najlepszych artykułów naukowych, przeznaczonych do publikacji w obcojęzycznych periodykach naukowych, w szczególności znajdujących się w bazach Journal Citation Reports (JCR) oraz European Reference Index for the Humanities (ERIH) oraz autorów monografii, przygotowywanych w językach kongresowych;
- pracownicy oraz doktoranci Wydziału Filozofii mieli możliwość uzyskania dofinansowania wyjazdów naukowych do zagranicznych ośrodków naukowych;
- zaproponowano kursy językowe dla pracowników Wydziału,
- dla studentów uruchomiono program stypendialny im. Stefana Swieżawskiego (https://www.kul.pl/program-stypendialny-im-prof-stefana-swiezawskiego,art_45623.html) oraz konkurs na najlepszą pracę dyplomową.

Aktualnie w ramach programu MNiSW Regionalna Inicjatywa Doskonałości realizowany jest w KUL grant „Filozofia i teologia w kontekście współczesnych przemian nauki” uzyskany dla dyscyplin filozofia i teologia na lata 2019-2022. W ramach tego grantu pracownicy Instytutu Filozofii mają możliwość finansowania ich działalności badawczej, zwłaszcza służącej rozwinięciu dorobku naukowego i jego umiędzynarodowienia (m.in. wyjazdy studyjne, staże w ośrodkach zagranicznych, przygotowanie publikacji, udział w konferencjach, zatrudnienie młodej kadry naukowej) a także w ten sposób doskonalenia merytorycznych kompetencji dydaktycznych.

Odpowiednie warunki pracy w KUL zapewnia Regulamin pracy Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II a także przyjęte procedury ochrony pracowników (Zarządzenie ROP-0101-87/17 Rektora Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II z dnia 9 października 2017 r. w sprawie wprowadzenia Wewnętrznej procedury przeciwdziałania mobbingowi – załącznik 4.5.3).

W okresie ostatnich 6 lat awanse naukowe uzyskało 23 pracowników Instytutu, w tym 5 uzyskało tytuł naukowy profesora, 17 – stopień doktora habilitowanego, 1 osoba – stopień doktora. W obecnym roku 2 wnioski o nadanie tytułu naukowego profesora pracownikom Instytutu Filozofii, po zakończeniu czynności przewidzianych dla Rady Wydziału, zostały przesłane do Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów do dalszego procedowania; w toku są też procedury w postępowaniu habilitacyjnym 3 doktorów zatrudnionych na Wydziale. Ogółem na Wydziale Filozofii, posiadającym uprawnienia do nadawania stopni naukowych w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie filozofia, przeprowadzonych zostało, w ciągu ostatnich 6 lat, 9 postępowań w sprawie nadania tytułu naukowego profesora (7 zakończonych nadaniem tytułu, 1 w trakcie procedowania na stopniu Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów i 1 przekazane do Kancelarii Prezydenta RP), 26 postępowań habilitacyjnych, 53 przewody doktorskie. Dwie rozprawy doktorskie absolwentów Wydziału Filozofii uzyskały w brany pod uwagę okresie nagrodę Prezesa Rady Ministrów, co stanowi potwierdzenie wysokiego poziomu kształcenia na Wydziale Filozofii:

- ks. dr Marcin Ferdynus, „Przedłużanie życia jako problem moralny”, 2017, promotor rozprawy: s. prof. dr hab. Barbara Chyrowicz;

- ks. dr Miłosz Hołda, „Epistemologiczne argumenty za istnieniem Boga. Próba teistycznego uprawomocnienia poznawczych roszczeń nauki”, 2013, promotor rozprawy: prof. dr hab. Jacek Wojtysiak.

Ponadto nagrodę Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego I stopnia za osiągnięcia naukowe otrzymał w 2017 r. dr hab. Marek Piwowarczyk. Podstawą jej przyznania był dorobek habilitacyjny, a szczególnie rozprawa „Podmiot i własności. Analiza podstawowej struktury przedmiotu” (2015).

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

1. Stan, nowoczesność, rozmiary i kompleksowość bazy dydaktycznej i naukowej służącej realizacji zajęć oraz działalności naukowej

Instytut Filozofii KUL ma swoją siedzibę w Kampusie Głównym Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, w dwóch budynkach: w Gmachu Głównym oraz w Collegium Jana Pawła II, mieszczących się przy Alejach Racławickich 14 w Lublinie.

Zasoby lokalowe i wyposażenie sal szczegółowo określa załącznik „Sale dydaktyczne i Biblioteka Wydziałowa w Gmachu Głównym oraz w Collegium Jana Pawła II” ([załącznik 5.1](#)).

Baza lokalowa obejmuje:

- 4 sale wykładowe, mieszczące od 35 do 55 osób, wyposażone w rzutniki multimedialne, z dostępem do WiFi;
- 4 sale ćwiczeniowe, mieszczące od 20 do 25 osób, wyposażone w rzutniki multimedialne, z dostępem do WiFi;
- 2 pracownie komputerowe, mieszczące od 12 do 20 osób, wyposażone w rzutniki multimedialne, z dostępem do WiFi i szerokopasmowego Internetu;
- pomieszczenia udostępnione na potrzeby katedr. Liczba pomieszczeń przypadających na Katedry wynosi 24 gabinety. Konsultacje dla studentów realizowane są w pomieszczeniach Katedr;
- 2 sale przeznaczone dla organizacji studenckich (Koło Filozoficzne Studentów KUL, Koło Naukowe Studentów Kognitywistyki KUL);
- Instytut Filozofii posiada bibliotekę wydziałową, znajdującą się w Gmachu Głównym KUL, obejmującą 6 pomieszczeń;

Dodatkowe przestrzenie dydaktyczne i naukowe obejmują takie jednostki, jak:

- 5 pomieszczeń, będących siedzibą Ośrodka Badań nad Myślą Jana Pawła II – Instytutu Jana Pawła II (C-217, C-218, C-220, C220A, C-220B);
- 1 pomieszczenie będące siedzibą Instytutu Historii Kultury w Średniowieczu (C-237); jest to również siedziba Katedry Historii Filozofii w Polsce;
- 1 pomieszczenie będące biurem realizacji projektu „Filozofia i teologia w kontekście współczesnych przemian nauki” w ramach programu „Regionalna Inicjatywa Doskonałości” (GG-371);
- 1 pomieszczenie będące siedzibą osób realizujących grant „Pomniki polskiej myśli filozoficznej...” (GG-369);
- 1 pomieszczenie, będące siedzibą Rady Instytutu Filozofii KUL oraz siedzibą posiedzeń Senatu KUL (GG-208);

- 1 pomieszczenie, będące siedzibą Polskiego Towarzystwa Tomasza z Akwinu (GG-034);
2. Infrastruktura i wyposażenie instytucji, w których prowadzone są zajęcia poza uczelnią oraz praktyki zawodowe

Zajęcia dydaktyczne dla studentów odbywają się w obrębie infrastruktury dydaktycznej KUL. Natomiast w przypadku praktyk zawodowych wykorzystywana jest infrastruktura instytucji przyjmujących. Na temat praktyk zob. Kryterium 2, pkt. 7.

3. Dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej oraz stopień jej wykorzystania w procesie nauczania i uczenia się studentów oraz w działalności i komunikacji naukowej

Internet bezprzewodowy dostępny jest dla studentów na terenie całego Uniwersytetu. W wielu miejscach studenci mogą korzystać z komputerów stacjonarnych z dostępem do Internetu (10 stanowisk w Bibliotece Wydziałowej, 6 stanowisk w holu Collegium Jana Pawła II, stanowiska komputerowe w pozostałych budynkach Uniwersytetu oraz w Bibliotece Uniwersyteckiej KUL). Technologię informacyjno-komunikacyjną wykorzystuje się także w procesie kształcenia poprzez korzystanie z wielod dziedzinowych baz danych dostępnych m.in. w: EBSCO, JSTOR, Academic Search Complete, Agricola, ProQuest Research Solution, Allgemeines Künstlerlexikon/Artists of the world, ATLA Religion, Business Source Complete, ERIC (Education Resource Information Center), De Gruyter, Insegnamenti di Giovanni Paolo II, LISTA (Library, Information Science & Technology Abstracts), Oficjalne Dokumenty Stolicy Apostolskiej, Web of Knowledge, SocINDEX with Full Text, Springer, Wiley Online Library, Newspaper Source. Do poszukiwań bibliograficznych można wykorzystać także bazę SCOPUS. Studenci i wykładowcy korzystają również z ogólnodostępnych baz CEJSH, CEEOL, Google scholar czy ResearchGate i Academia.edu. Do wielu zasobów elektronicznych uzyskuje się zdalny dostęp poprzez system HAN (także z komputerów znajdujących się poza siecią uniwersytecką).

Dorobek naukowy pracowników i doktorantów Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II gromadzi Repozytorium Instytucjonalne KUL (<https://repozytorium.kul.pl/>). Celem repozytorium jest upowszechnienie dorobku naukowego KUL, promowanie prowadzonych badań naukowych i wspieranie działalności dydaktycznej. Repozytorium gromadzi, przechowuje i udostępnia dokumenty cyfrowe w postaci książek, artykułów naukowych, czasopism, materiałów konferencyjnych, dydaktycznych itp.

Pracownicy i studenci Uniwersytetu mają dostęp do platformy e-KUL, umożliwiającej zamieszczanie materiałów dydaktycznych przez prowadzących zajęcia oraz dostęp do licznych katalogów i naukowych baz danych. Także obsługa większości spraw administracyjnych związanych z przebiegiem studiów odbywa się poprzez platformę e-KUL (dostęp do aktualności, elektroniczny indeks, plany studiów i rozkłady zajęć).

Ponadto możliwe jest uzyskanie z Działu Interwencji Teleinformatycznych (na wniosek zainteresowanej osoby) czasowego dostępu do sieci KUL, co wykorzystywane jest np. podczas warsztatów, konferencji, wizyt gości z innych uczelni (krajowych i zagranicznych). KUL bierze także udział w projekcie eduroam (*educational roaming*). Usługa pozwala pracownikom i studentom uczelni biorącym udział w projekcie na uzyskanie dostępu do sieci bezprzewodowej bez konieczności kontaktowania się z lokalnymi administratorami.

Studenci przyjezdni (w ramach programu Erasmus+ lub studenci Filozofii w języku

angielskim) również uzyskują konto na platformie e-KUL.

Wydział Filozofii KUL (<https://www.kul.pl/wydzial-filozofii,17.html>) oraz Biblioteka Wydziału Filozofii KUL (<https://www.kul.pl/biblioteka-wydzialu-filozofii,11424.html>) posiadają swoje strony internetowe. Ponadto Wydział Filozofii KUL, Koło Filozoficzne Studentów KUL oraz Biblioteka Wydziału Filozofii KUL posiadają swoje profile na Facebooku, które są na bieżąco uaktualniane. Wydział prowadzi także bogate archiwum zapisów cyfrowych głównych wydarzeń naukowych, udostępnianych na żywo (transmisje online) bądź gromadzonych na swoim kanale w serwisie YouTube (https://www.youtube.com/channel/UC_hYPbRd_4FaNnDuMIZo4Ug/playlists).

4. Udogodnienia w zakresie infrastruktury i wyposażenia dostosowane do potrzeb studentów z niepełnosprawnością

W kampusie KUL, na terenie wszystkich budynków znajdują się podjazdy i windy dla osób niepełnosprawnych. Poszczególne pomieszczenia oraz panele w windach oznaczone są systemem Braille'a, w windach są też komunikaty głosowe. Uniwersyteckie Centrum Aktywizacji Osób z Niepełnosprawnością (KUL CAN) oferuje kurs orientacji przestrzennej dla osób niewidomych i słabowidzących, a także transport na uczelnię dla osób poruszających się na wózkach. W roku akademickim 2018/2019 w Instytucie Filozofii studiowały 3 osoby z orzeczoną niepełnosprawnością.

5. Dostępność infrastruktury w celu wykonywania przez studentów zadań wynikających z programu studiów w ramach pracy własnej

Studenci Filozofii nie korzystają ze specjalistycznej aparatury. Kluczowy jest dla nich dostęp do Internetu oraz dostęp do książek w Bibliotece Wydziałowej i ogólnouniwersyteckiej. Materiały dydaktyczne udostępniane są dla studentów również w Bibliotece Wydziałowej, na platformie e-KUL oraz w formie załączników w korespondencji elektronicznej.

Na Uniwersytecie funkcjonuje również Czytelnia Informacji Naukowej, w której można skorzystać z profesjonalnych porad dotyczących interesujących studentów zagadnień i problemów naukowych. Dodatkowo studenci mają dostęp do baz danych (zob. pkt. 3)

6. System biblioteczno-informacyjny uczelni dostosowany do potrzeb wynikających z procesu nauczania i uczenia się oraz działalności naukowej

Biblioteka Uniwersytecka KUL oferuje dostęp do ponad 2 milionów pozycji, w tym 5 tysięcy tytułów czasopism (2,5 tysiąca w językach obcych) oraz szeroki i sukcesywnie powiększany dostęp do baz czasopism i książek elektronicznych. Bazy danych dostępne na stronie Biblioteki Uniwersyteckiej KUL to m.in.: Science Direct (Elsevier), SCOPUS (Elsevier), EBSCO, JSTOR, Academic Search Complete, Agricola, ProQuest Research Solution, Allgemeines Künstlerlexikon/Artists of the world, ATLAReligion, Business Source Complete, ERIC (Education Resource Information Center), De Gruyter, Insegnamenti di Giovanni Paolo II, LISTA (Library, Information Science & TEchnology Abstracts), Oficjalne Dokumenty Stolicy Apostolskiej, Web of Knowledge, SocINDEX with Full Text, Springer, Wiley Online Library, Newspaper Source. Aktualna lista dostępnych serwisów znajduje się na stronie internetowej Biblioteki Uniwersyteckiej (http://www.bu.kul.pl/bazy-danych-uklad-alfabetyczny,art_16018.html).

Studenci mogą w tym celu korzystać z Internetu bezprzewodowego, który obejmuje całą Uczelnię, a dzięki systemowi HAN dostęp do baz danych jest możliwy także poza zasięgiem sieci KUL, np. z komputerów domowych.

Poza dostępem do Biblioteki Uniwersyteckiej KUL studenci Instytutu Filozofii mają dostęp do Biblioteki Wydziałowej, znajdującej się w Gmachu Głównym (pomieszczenia GG-30, GG-31, GG-32 [dwa pomieszczenia], GG-033, GG-034). Godziny otwarcia biblioteki: pn.-pt. 9.00-15.00.

Księgozbiór Biblioteki Wydziału Filozofii KUL liczy ogółem 74 546 pozycji, w tym: 64 952 książki i 9 594 woluminy czasopism. Biblioteka posiada znaczny księgozbiór anglojęzyczny. Księgozbiór obejmuje m.in. pozycje zalecane w sylabusach przygotowywanych przez pracowników Instytutu dla studiów Filozofia w języku polskim oraz Filozofia w języku angielskim, w liczbie egzemplarzy dostosowanej do potrzeb procesu nauczania i uczenia się oraz liczby studentów. 40% księgozbioru Biblioteki Wydziałowej zostało opracowane komputerowo (w katalogu NUCAT). Pozostała część znajduje się w katalogu kartkowym, który jest w całości zdigitalizowany i dostępny w Internecie. Od 2018 r. wypożyczanie odbywa się drogą elektroniczną. Czytelnia z magazynem podręcznym, mieszcząca się w GG-30, wyposażona jest w 36 miejsc dla czytelników, 10 stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu i oprogramowaniem biurowym, katalogów bibliotecznych i baz danych, drukarkę do użytku czytelników oraz nowoczesny projektor multimedialny. Ilość osób aktywnie wypożyczających książki w BW w 2018 roku, to 840. Liczba odsłon strony internetowej BW w ciągu 2018 roku wynosiła 8 900.

Bibliotekę Wydziałową obsługuje dwoje bibliotekarzy (w tym jedna osoba z dodatkowym wykształceniem bibliotecznym). Co roku osoby te uczestniczą w szkoleniach w ramach doskonalenia zawodowego, stale podnosząc swoje kompetencje. W siedzibie Biblioteki pracownicy regularnie organizują wystawy informujące o aktualnych wydarzeniach odbywających się na Wydziale Filozofii KUL oraz o najnowszych publikacjach m.in. pracowników Wydziału.

7. Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia bazy dydaktycznej i naukowej oraz systemu biblioteczno-informacyjnego, a także udział w ocenie studentów

Studenci wyrażają opinię na temat bazy dydaktycznej podczas ewaluacji zajęć, dwa razy w roku. Zgłaszane w ankietach z ostatnich lat uwagi dotyczyły głównie poprawy bazy lokalowej oraz jakości sprzętu w salach dydaktycznych. Wyniki ankiet oraz sugestie w nich zawarte stanowią podstawę działań skierowanych na doposażenie sal dydaktycznych, poprawę komfortu nauczania i uczenia się. W odpowiedzi na potrzeby zgłaszane przez studentów w ankietach ewaluacyjnych oraz potrzeby wskazywane przez wydziały, uruchomiona została Rezerwa na poprawę jakości kształcenia w wysokości 2 mln zł na lata 2017 i 2018. Rezerwa ta pozwoliła w sposób systemowy realizować politykę kompleksowej poprawy warunków kształcenia studentów naszej Uczelni – m.in. doposażenie i remonty sal. W miesiącach wakacyjnych 2019 r. przeprowadzony został remont dwóch sal należących do Instytutu Filozofii: GG-107B oraz GG 212A.

Zasoby biblioteczno-informacyjne są na bieżąco uzupełniane o publikacje naukowe pracowników Instytutu oraz o nowości. Zakupy dokonywane są z subwencji ogólnouniwersyteckiej, w ramach której zostały wydzielone środki finansowe na zakup

książek. Znajdują się one w dyspozycji Dyrektora Biblioteki Uniwersyteckiej. Pracownicy monitorują rynek wydawniczy i zgłaszają potrzebę zakupu określonych pozycji w Bibliotece Uniwersyteckiej lub Wydziałowej, bądź też wypełniając elektroniczny formularz online <https://ankiety.kul.pl/index.php/836568?newtest=Y&lang=pl>.

Pracownicy przez cały rok mogą też składać, zgodnie z regulacjami wewnętrznymi, zapotrzebowania i wnioski o realizację określonych dostaw, usług lub robót budowlanych do tzw. jednostek realizujących. Regulacje te i kompetencje poszczególnych jednostek określa Zarządzenie ROP-0101-117/17 Rektora Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II z dnia 19 grudnia 2017 r. ([załącznik 5.2](#))

Jeśli chodzi o eksploatację sprzętu technicznego, drobne naprawy i prace konserwacyjne wykonywane są na bieżąco, po uprzednim zgłoszeniu tego poprzez system zgłoszeń na platformie e-KUL.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Funkcjonowanie Wydziału Filozofii KUL, w ramach którego prowadzony jest kierunek filozofia, opiera się na współpracy z szeregiem podmiotów, na które Wydział oddziałuje, ale też z którymi nawiązuje współpracę w celu poprawy poziomu kluczowych obszarów swojego działania. Zgodnie z funkcjonującą na gruncie zarządzania nomenklaturą, współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym można rozpatrywać z poziomu wewnętrznego i zewnętrznego wobec Wydziału. Umożliwia to podział interesariuszy na wewnętrznych i zewnętrznych, co posłuży jako oś dla omówienia współpracy Wydziału Filozofii z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływu na rozwój kierunku filozofia.

Do wewnętrznych grup interesu zaliczyć należy pracowników Wydziału (zarówno nauczycieli akademickich, jak i pracowników administracji), doktorantów i studentów, którzy mają bieżący wpływ na doskonalenie programów studiów. Przede wszystkim odbywa się to poprzez uczestnictwo w kolegialnych organach funkcjonujących na Wydziale, zarówno na poziomie przygotowania programu kształcenia (komisja programowa), poprzez jego doskonalenie (opinia samorządu studentów/doktorantów, Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia), po decyzję o jego uchwaleniu (Rada Instytutu). Poza niewątpliwym interesem Wydziału, udział na każdym szczeblu formowania programu studiów wspomnianym podmiotom gwarantuje Uchwała Senatu KUL w sprawie wytycznych programowych ([załącznik 6.01](#)). Jej aspektywnym uszczegółowieniem jest przyjęty przez Radę Wydziału Filozofii *Tryb opiniowania programów kształcenia na Wydziale Filozofii KUL przez interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych* ([załącznik 6.02](#)).

Znaczący udział w monitorowaniu realizacji programu kształcenia mają powszechne formy oceny pracowników i sposobu odbywania zajęć. Służą temu hospitacje zajęć przeprowadzane przez bezpośrednich przełożonych nauczycieli akademickich, mające w perspektywie zapewnienie i poprawę jakości kształcenia oraz troskę o rozwój dydaktyczny nauczycieli ([załączniki: 6.03, 6.04](#)) oraz okresowe oceny pracowników, poprzez które monitoruje się prowadzone przez nich badania, działalność dydaktyczną i organizacyjną

(załącznik 6.05). Istotne miejsce w procesie opracowywania programów kształcenia oraz monitorowania jego realizacji mają opinie studentów wyrażane na zakończenie semestru studiów w formie ewaluacji zajęć, które następnie przechodzą przez właściwe etapy oceny (załącznik 6.06). Niestety, pomimo różnorodnych zachęt do wypowiadania opinii (ogłoszenia na platformie e-KUL w j. polskim i angielskim, prośby kierowane do przedstawicieli studentów zasiadających w gremiach wydziałowych i uniwersyteckich), odsetek studentów uczestniczących w badaniu nie jest dostatecznie reprezentatywny.

Należy także zauważyć, że program kształcenia wyposaża absolwentów kierunku filozofia w umiejętności i kompetencje ułatwiające odnalezienie się w otoczeniu społeczno-gospodarczym. Służą temu obowiązkowe praktyki na studiach I stopnia, a także przedmioty o charakterze warsztatowym rozwijające umiejętności językowe (lektoraty, translatoria, wykłady gościnne w języku angielskim), z zakresu technologii informacyjnych oraz zajęcia z przedsiębiorczości. Istotną rolę odgrywa także możliwość wyjazdu na część studiów do zagranicznej uczelni bądź na praktykę zawodową do przedsiębiorstwa lub innej instytucji za granicą w ramach programu Erasmus+. Aktywizacji zawodowej filozofów służy ponadto inspirująca zakładka na stronie Wydziału Filozofii – *Filozof na rynku pracy* (<https://www.kul.pl/filozof-na-ryнку-pracy.17361.html>). Warto wspomnieć, że pracownicy Wydziału brali także udział w programie TransFormation.doc organizowanym przez MNiSW, tj. dwutygodniowym szkoleniu mającym na celu wzmocnienie kompetencji z zakresu przedsiębiorczości, a także umiejętności miękkich niezbędnych do współpracy z gospodarką.

Na poziomie ogólnouniwersyteckim działa szereg jednostek, które uczestniczą w kształtowaniu bądź urozmaiceniu oferty programowej kierunku filozofia. Zasadnicze miejsce w strukturze Uniwersytetu zajmuje w tym względzie Dział Kształcenia, w skład którego wchodzi: Sekcja Nauczania, Sekcja Obsługi Kandydatów i Studentów oraz Sekcja Jakości Kształcenia. Do głównych zadań tej jednostki należy organizowanie procesu kształcenia oraz koordynowanie i wdrażanie Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (załączniki: 6.07, 6.08). Niebagatelne znaczenie w obszarze współpracy z otoczeniem gospodarczym ma uruchomione w 2000 r. Biuro Karier KUL. Świadczy ono usługi w zakresie wyboru drogi zawodowej studentów i absolwentów, prowadzi poradnictwo zawodowe, gromadzi oferty pracy, informacje o zawodach, pracodawcach i sytuacji na rynku pracy. Do stałych inicjatyw Biura należą m.in. organizacja Targów Pracy i Praktyk, warsztatów szkoleniowych oraz spotkań rekrutacyjnych oraz prezentacji pracodawców na uczelni. Warto zaznaczyć, że od 1 stycznia 2004 r. KUL został wpisany do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia; jej obowiązki pełni właśnie Biuro Karier (załącznik 6.09; regulamin korzystania z serwisu Biura Karier KUL: https://www.kul.pl/art_82932.html). Od lutego bieżącego roku wiele procesów w Biurze zostało z informatyzowanych. Do ich obsługi uruchomiono portal kariery (<https://portalkariery.kul.pl/pl>), portal pracodawcy (<https://portalpracodawcy.kul.pl/pl>) oraz nawigator karier gromadzący dane z obu serwisów. Odmienny charakter w kontekście podnoszenia kwalifikacji zawodowych studentów, absolwentów oraz pracowników pełni Uniwersyteckie Centrum Rozwijania Kompetencji. Do jego zadań należy organizacja studiów podyplomowych, kursów dokształcających i szkoleń oraz koordynowanie procesów rozwijania kompetencji wśród pracowników Uniwersytetu (załączniki: 6.10, 6.11). Należy zaznaczyć, że UCRK umożliwia pracownikom Uniwersytetu rozwój naukowy polegający na zdobywaniu lub uzupełnianiu wiedzy, umiejętności i

kompetencji niezbędnych do wykonywania pracy poprzez udział w różnego rodzaju formach kształcenia, koordynując wykonanie *Zarządzenia Rektora KUL w sprawie określenia zasad finansowania kosztów i warunków podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez pracowników* (załączniki 6.12).

Ważną rolę w kontaktach z otoczeniem społeczno-gospodarczym pełni także Dział Komercjalizacji Wiedzy, który – obok zadań w zakresie realizowania projektów dofinansowanych ze środków zewnętrznych (m.in. projekt *Zintegrowany Program Podnoszenia Kompetencji studentów i pracowników Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II*) – zajmuje się transferem wyników badań naukowych oraz prac rozwojowych prowadzonych w KUL. Dział nawiązuje relacje z otoczeniem gospodarczym, jednostkami naukowymi i samorządowymi w zakresie realizacji wspólnych projektów badawczo-rozwojowych oraz inicjuje we współpracy z przedsiębiorstwami i pracownikami naukowymi wspólne prace wdrożeniowe. Do jego zadań należy wspieranie pracowników naukowych w zakresie opracowania oferty badawczo-rozwojowej, budowanie sieci kontaktów z przemysłem, realizacja procesu komercjalizacji wyników badań naukowych posiadających potencjał wdrożeniowy, koordynowanie całości procesu komercjalizacji oraz ustalanie strategicznych warunków transferu wiedzy i technologii (załączniki: 6.13, 6.14). W ostatnim czasie przygotowano także ofertę skierowaną do studentów, doktorantów i pracowników naukowych KUL, którzy chcą się rozwijać przedsiębiorczo, szukających inspiracji bądź mających pomysły na biznes. W ramach Laboratorium Innowacji przygotowano szeroką gamę warsztatów pozwalających udoskonalić i nabyć umiejętności technologiczne, miękkie i biznesowe, a także rozwijające kreatywność. Laboratorium zapewnia wsparcie ekspertów oraz możliwość preinkubacji (załącznik 6.15).

Istotne miejsce w kontekście kształtowania oferty programowej całego Uniwersytetu zajmuje Centrum Aktywizacji Osób Niepełnosprawnych, którego zadaniem jest wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych odpowiadające idei, że przy dobrze zorganizowanym wsparciu edukacyjnym osoby niepełnosprawne nie muszą być „niepełnosprawnymi studentami”. W jego ramach funkcjonuje m.in. Centrum Adaptacji Materiałów Dydaktycznych dla Niewidomych, które niesie pomoc studentom z dysfunkcją wzroku w dostępie do materiałów dydaktycznych adaptując materiały dydaktyczne do indywidualnych potrzeb. Kluczowym zadaniem Centrum Aktywizacji jest ułatwienie poruszania się po Uniwersytecie studentom z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Bardzo ważnym w tym kontekście zadaniem jest usuwanie barier architektonicznych ułatwiających poruszanie się osobom na wózkach jak i niewidomym. Podejmuje się także działania mające na celu wyrównanie szans studentów z dysfunkcją słuchu, np. wyposażenie wybranych sal wykładowych w specjalistyczny sprzęt czy zapewnienie transliteratorów i pomocy w przygotowywaniu notatek, a także nieposiadającym orzeczenia o niepełnosprawności studentom przewlekle chorym czy mającym szczególne trudności w uczeniu się (załączniki: 6.16, 6.17).

Mówiąc o zewnętrznych grupach interesu mamy na uwadze podmioty nie związane bezpośrednio z życiem akademickim, ale znajdujące się w otoczeniu Wydziału i wywierające wpływ na jego działalność.

W pierwszej kolejności należy wspomnieć o powołanym na posiedzeniu Rady Wydziału Filozofii w dniu 20 lutego 2013 r. *Zespole Doradców ds. Relacji z Otoczeniem Zewnętrznym*,

którego celem było inicjowanie działań na rzecz zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale w kontekście wymogów rynku pracy (załącznik 6.18). Od 26 czerwca 2019 r. Zespół ten został zastąpiony *Konwentem pracodawców* (załącznik 6.19). Do udziału w jego pracach zaproszono osoby, których wiedza, doświadczenie oraz sukcesy na płaszczyźnie społeczno-gospodarczej i kulturalnej mogą być pomocne w kształtowaniu kierunków prowadzonych przez Wydział. W skład konwentu weszli: dr Tomasz Kranz, Dyrektor Państwowego Muzeum na Majdanku, mgr Paweł Ogórek, absolwent Wydziału Filozofii KUL, kierownik w Wydziale Organizacji Urzędu Miasta Lublin (przewodniczący), dr Tomasz Rakowski, Zastępca Dyrektora Kancelarii Prezydenta Miasta Lublin, dr Mariusz Sagan, Dyrektor Wydziału Strategii i Przedsiębiorczości Urzędu Miasta Lublin, mgr Tadeusz Sławecki, Dyrektor Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego, dr Mirosław Sopek, Wiceprezes Zarządu MakoLab SA., oraz Grzegorz Linkowski, reżyser filmowy, kierownik w Wydziale Kultury Urzędu Miasta Lublin. Konwent jest organem doradczym – biorąc pod uwagę wiedzę i doświadczenie samorządowców i przedsiębiorców, umożliwia aplikowanie tej wiedzy do realizacji aktualnych wyzwań Wydziału. Jednym ze stałych, sformalizowanych zadań Konwentu jest rokroczne opiniowanie programów kształcenia (załącznik 6.02). Ponadto stanowi płaszczyznę nawiązywania współpracy z szeroko rozumianym otoczeniem społeczno-gospodarczym, jest źródłem wiedzy o dynamicznie zmieniających się potrzebach rynku pracy, a także sprzyja nawiązywaniu współpracy z podmiotami reprezentowanymi przez członków Konwentu w perspektywie praktyk studenckich, staży absolwenckich, a nawet zatrudnienia. Warto przy tym wspomnieć, że podobny charakter posiada *Konwent przy Rektorze KUL*, przy czym pełni on funkcję doradczą odnośnie do strategicznych kierunków rozwoju KUL, oddziałując także na kształt programów kształcenia i rozwój kierunków na poszczególnych wydziałach. *Konwent przy Rektorze KUL* został ustanowiony 29 lipca 2014 r. (załącznik 6.20). W jego skład weszli wówczas Zbigniew Jakubas, właściciel Grupy Kapitałowej Multico, Marek Moczulski, Prezes Zarządu Bakalland S.A., Adam Góral, Prezes Zarządu Asseco Poland S.A., Joseph Borowski, Wiceprezes Zarządu Knight Frank Sp. z o.o., Marek Tarnowski, Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej „Mokate” S.A, Antoni Magdoń, Dyrektor Regionu Banku Pekao S.A., a także Krzysztof Żuk, Prezydent Miasta Lublin oraz Sławomir Sosnowski, Marszałek Województwa Lubelskiego. Konwentowi przewodniczy Rektor KUL (załącznik 6.21). Nieco odmiennym organem, zapewniającym jednak kontakt z otoczeniem społeczno-gospodarczym poprzez utrzymanie więzi z absolwentami Uniwersytetu, jest ustanowiona 12 maja 2015 r. Rada Absolwentów przy Rektorze KUL (załącznik 6.22).

Do grupy interesariuszy zewnętrznych należą także instytucje i przedsiębiorstwa, z którymi Wydział sformalizował współpracę. Jedną z pierwszych umów zawartych przez Wydział jest *Porozumienie w sprawie wzajemnej współpracy z Urzędem Miasta Lublin* z dn. 10 października 2013 r. (załącznik 6.23), w którym strony zobowiązały się do organizacji praktyk, staży i wolontariatu dla studentów i absolwentów Wydziału Filozofii oraz promocji zatrudnienia w administracji samorządowej. Możliwość korzystania z doświadczenia pracowników UM Lublin jest dla Wydziału Filozofii trwałym punktem odniesienia w zespoleniu aktywności akademickiej i zawodowej. 13 marca 2014 r. podpisano *porozumienie w sprawie wzajemnej współpracy z Państwowym Muzeum na Majdanku*, które także dotyczyło praktyk oraz wolontariatów studenckich. Ponadto, sygnatariusze zobowiązali się do wzajemnej

promocji i podejmowania inicjatyw edukacyjnych wśród studentów Wydziału, co zaowocowało uruchomieniem zajęć *Muzea w miejscach pamięci jako zjawisko kulturowe* (załącznik 6.23a). Podobny charakter ma *umowa ze Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci i Młodzieży Niestyszącej i Słabosłyszącej im. Jana Pawła II w Lublinie*.

Wartą odnotowania jest współpraca z Makolab S.A. – firmą stosującą rozwiązania informatyczne w celu zapewnienia jej klientom skutecznej obecności w mediach cyfrowych. Rozwiązania te obejmują tworzenie zaawansowanych witryn internetowych, rozwiązań e-commerce, systemów CRM, systemów biznesowych oraz całego spektrum rozwiązań związanych z marketingiem internetowym. Wydział Filozofii był wykonawcą prac badawczo-rozwojowych i wdrożeniowych firmy Makolab S.A. w projekcie realizowanym w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój, którego celem i finalnym rezultatem było opracowanie w oparciu o innowacyjne rozwiązania z ogólnie rozumianej dziedziny Sztucznej Inteligencji znacząco ulepszonej i gotowej do wdrożenia usługi wyszukiwarki internetowej dla dedykowanych stron internetowych (https://www.kul.pl/kul-wykonawca-uslugi-dla-firmy-makolab-s-a-w-projekcie-realizowanym-w-ramach-programu-operacyjnego-inteligentny-rozwoj.art_74329.html). Ponadto 23 października 2017 r. przy Wydziale Filozofii otwarte zostało *MakoLab Delivery Center* (MDC) (www.makolab.com/lublin), będące przypieczętowaniem wieloletniej współpracy Wydziału Filozofii KUL i Agencji Cyfrowej MakoLab (załącznik 6.24, <http://biuroprasowe.makolab.com/22340-makolab-otworzyl-nowy-oddzial-w-lublinie>). Cele centrum to transfer wiedzy z nauki do biznesu oraz umożliwienie studentom Wydziału rozwoju w technologiach informatycznych.

Wydział podejmuje również liczne inicjatywy będące odpowiedzią na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego. Należą do nich wszelkie działania, które z jednej strony mają na celu popularyzację filozofii, z drugiej natomiast są okazją do zapoznania się z potrzebami społeczeństwa, w szczególności zainteresowanych filozofią, a stąd do odpowiedniego kształtowania programów kształcenia i oferty Wydziału. Służą one angażowaniu się instytucji akademickiej, jaką jest Wydział Filozofii, w procesy rozwoju społecznego na różnych poziomach – ekonomicznym, cywilizacyjnym, moralnym i etycznym.

Do tego typu wydarzeń należy Tydzień Filozoficzny (<http://kul.pl/tydzienfilozoficzny>), gromadzący – obok studentów – młodzież uczącą się, którego 61. edycja odbyła się w 2019 r. Inicjatywą, która na stałe wpisała się w codzienność Wydziału Filozofii jest także Ogólnopolski Konkurs Logiczny (<https://konkurslogiczny.kul.pl>), który ma na celu promocję sprawności logicznych u młodzieży szkół ponadgimnazjalnych oraz popularyzacja wiedzy o logice jako nauce o sposobach jasnego i ścisłego formułowania myśli, o regułach poprawnego rozumowania i uzasadniania twierdzeń. Podniesieniu kompetencji uczniów i uczennic z zakresu filozofii i logiki nieformalnej służył także projekt o tym samym tytule dofinansowany przez NCBR. Projekt był kontynuacją wieloletniej współpracy Wydziału Filozofii ze szkołami. W jego ramach zrealizowano zajęcia fakultatywne służące wspieraniu kompetencji ogólnorozwojowych wśród uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych. Upowszechnianiu filozofii w społeczeństwie służy udział pracowników Wydziału w Lubelskim Festiwalu Nauki (<https://www.festiwal.lublin.pl>), którzy rokrocznie prezentują swoje projekty badawcze.

Odpowiedzią na potrzeby społeczne jest także poszerzenie oferty programowej

Wydziału, wyrastające z badań prowadzonych przez jego pracowników, a jednocześnie wpływające z doświadczenia w kontaktach ze środowiskiem pozaakademickim. Stąd w ostatnich latach w ofercie znalazły się nowe kierunki studiów: *kognitywistyka* (<http://kognitywistyka.kul.pl/>) i *Applied Anthropology* (<http://www.philosophy.kul.pl/anthropology/>), nowa ścieżka tematyczna na studiach II stopnia w języku angielskim *John Paul II Philosophical Studies* (www.jp2studies.kul.pl), a także studia podyplomowe *Filozofia i etyka* (<http://kandydat.kul.pl/podyplomowe/filozofia-i-etyka/>). W te potrzeby wpisują się także wydawnictwa Wydziału: Seria *Dydaktyka Filozofii* (<https://www.kul.pl/dydaktyka-filozofii.art.73662.html>), *Encyklopedia Filozofii Polskiej*, (<http://www.ptta.pl/efp/>) czy *Powszechna Encyklopedia Filozofii* (<http://www.ptta.pl/pef/>), a także *Video- i Audioteka Wydziału Filozofii* (<https://www.kul.pl/video-i-audioteka-wydzialu-filozofii,17503.html>) oraz zaangażowanie pracowników, doktorantów i studentów w tworzenie portalu internetowego i magazynu „Filozofuj!” (<https://filozofuj.eu>).

Ważnym efektem zaangażowania akademickiego środowiska filozoficznego we współpracę ze środowiskami pozaakademickimi, a jednocześnie bogatego doświadczenia dydaktycznego i znajomości potrzeb społecznych, jest zaangażowanie w edukację filozoficzną. Stąd warto wspomnieć o udziale pracowników Wydziału w pracach legislacyjnych służących przygotowaniu podstawy programowej z filozofii i etyki (<https://filozofuj.eu/podstawa-programowa-filozofii-etyki-dla-szkol-ponadpodstawowych-podpisana/>), czy zaangażowaniu w organizację olimpiady filozoficznej i Akademię Młodych Humanistów (<https://www.kul.pl/regulamin-amh.art.78563.html>), a także o działalności w ramach Sekcji Filozoficznej Wykładowców Uczelni Katolickich (<https://www.kul.pl/sekcja-filozoficzna-wykladowcow-uczelni-katolickich.art.73663.html>) przygotowującej program dwuletniego studium filozofii na studiach teologicznych zatwierdzone przez Konferencję Episkopatu Polski 8.10.209 r.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

1. Rola umiędzynarodowienia procesu kształcenia w koncepcji kształcenia i planach rozwoju kierunku (przy uwzględnieniu każdego z ocenianych poziomów studiów)

Umiędzynarodowienie jest ważnym elementem koncepcji kształcenia obecnym zarówno w strategii Uniwersytetu jak i Wydziału Filozofii. Szczególnie powiązanie kształcenia z badaniami naukowymi w zakresie filozofii, w której najnowsze badania mają charakter wysoce międzynarodowy i wyniki publikowane są często jedynie w języku angielskim wymaga już na poziomie studiów wyjścia poza granice polskiego środowiska naukowego oraz literatury przedmiotu dostępnej w języku polskim. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia na kierunku realizowane jest w związku z tym w wielu aspektach, dotyczy bowiem zarówno bezpośrednio studentów i procesu kształcenia jak i kadry akademickiej w aspekcie prowadzenia badań naukowych w międzynarodowym środowisku badawczym oraz międzynarodowej wymiany doświadczeń związanych z zajęciami dydaktycznymi.

Już obecnie prowadzone są na KUL studia pierwszego i drugiego stopnia z filozofii w języku angielskim umożliwiające kontynuacje w postaci studiów trzeciego stopnia (obecnie kształcenia w ramach szkoły doktorskiej). Plany rozwoju kierunku obejmują zwiększenie

naboru studentów w grupie anglojęzycznej na obu stopniach nauczania. Dotychczas główną barierą była bardzo ograniczona możliwość dotarcia z ofertą studiów anglojęzycznych do potencjalnych kandydatów, w szczególności za granicą. W roku bieżącym KUL pozyskał środki zewnętrzne z programu Promocja zagraniczna NAWA, co pozwoli na przeprowadzenie na większą skalę działań promocyjnych także w stosunku do kierunku filozofia.

2. Aspekty programu studiów i jego realizacji, które służą umiędzynarodowieniu, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia w językach obcych

KUL oferuje cały program studiów filozofii I i II stopnia w języku angielskim. Korzystają z niego zarówno studenci polscy jak i zagraniczni. Studia prowadzone w języku angielskim pozwalają również na przyjęcie studentów zagranicznych na odbycie części studiów w ramach wymiany międzynarodowej, w szczególności programu Erasmus+.

W odniesieniu do studiów w języku polskim na studiach pierwszego stopnia prowadzone są lektoraty przez 4 semestry (rok I i II) oraz specjalistyczne zajęcia translatorskie przez 2 semestry (rok III). Poziom zaawansowania zajęć językowych w ramach lektoratów dostosowany jest do poziomu studentów, jednakże ostateczny rezultat prowadzi do poziomu znajomości języka obcego na poziomie B2.

Na studiach drugiego stopnia prowadzone są przez dwa semestry specjalistyczne zajęcia translatorskie (semestr II i III). W programie studiów drugiego stopnia nie ma lektoratów, natomiast studenci, w razie potrzeby, mogą korzystać z lektoratów jako zajęć dodatkowych w ramach limitu bezpłatnych dodatkowych punktów ECTS. Na seminariach licencjackich i magisterskich studenci wdrażania są, w miarę ich możliwości, do korzystania z literatury obcojęzycznej. Osiągnięcie poziomu B2+ języka obcego weryfikowane jest przez zaliczenie translatorskich. Podstawą zaliczenia jest ocena prac pisemnych studentów, w ramach których studenci przygotowują tłumaczenia specjalistycznych tekstów z języka obcego oraz weryfikacja znajomości języka w trakcie zajęć.

Dodatkowo, jako zajęcia do wyboru dla studentów studiów pierwszego i drugiego stopnia, obecne są na I i II roku, zarówno studiów w języku polskim jak i angielskim, wykłady prowadzone przez gości zagranicznych (*Memorial Lectures* w wymiarze każdorazowo 30 godzin, zazwyczaj trzy wykłady każdego roku). Wśród osób prowadzących wykłady gościnne znajdowały się w ubiegłych latach czołowe postacie światowej filozofii (m. in. B. Smith, R. Swinburne, J. Searle, P. Simons, P. Inwagen, L. Zagzebski, K. Mulligan, R. Buttiglione – zob. [kryterium 4.3](#)). Poza planowymi zajęciami studenci mogą uczestniczyć w wykładach otwartych filozofów zagranicznych odwiedzających KUL.

3. Stopień przygotowania studentów do uczenia się w językach obcych i sposoby weryfikacji osiągnięcia przez studentów wymaganych kompetencji językowych oraz ich oceny

Studenci przyjmowani na studia w języku angielskim muszą przed rozpoczęciem studiów wykazać się znajomością języka angielskiego na poziomie B2. Dla osób, dla których język angielski nie jest językiem ojczystym znajomość wykazana może być za pomocą świadectwa ukończenia szkoły średniej, w której językiem wykładowym jest język angielski bądź też odpowiedniego certyfikatu językowego. Osoby zdające w Polsce nową maturę mogą też udokumentować znajomość języka angielskiego poprzez osiągnięcie wyniku co najmniej 60% z języka angielskiego na poziomie rozszerzonym egzaminu maturalnego.

Studenci studiów pierwszego stopnia odbywający naukę w języku polskim przechodzą w procedurze rekrutacyjnej test poziomujący języka obcego. Następnie postępy w opanowywaniu języka obcego weryfikowane są podczas lektoratów, na których co semestr odbywają się zaliczenia, a na koniec egzamin na poziomie B2.

Znajomość specjalistycznego języka obcego podnoszona jest w ramach zajęć translatoryjnych (na pierwszym i drugim stopniu studiów). Weryfikacja osiągniętych kompetencji dokonuje się poprzez zaliczenie z tych zajęć.

4. Skala i zasięg mobilności i wymiany międzynarodowej studentów i kadry

Skalę mobilności i wymiany międzynarodowej studentów, biorąc pod uwagę ogólną liczbę studentów studiujących filozofię na KUL oceniamy jako znaczącą. W poprzednich dwóch latach akademickich (2016/17 i 2018/19) w ramach programu Erasmus+ miało miejsce: 8 wyjazdów na studia i 1 wyjazd na praktyki E+ oraz 10 przyjazdów na studia i 1 przyjazd na praktyki. Miejsca wyjazdów studentów były zróżnicowane, obejmowały uczelnie z Belgii, Hiszpanii, Niemiec i Słowacji. Z kolei przyjeżdżający studenci pochodzili z uczelni z Hiszpanii, Niemiec i Słowacji.

Również skala mobilności międzynarodowej pracowników jest znaczna. W ramach programu Erasmus+ w poprzednich dwóch latach akademickich zrealizowano 10 wyjazdów dla przeprowadzenia zajęć (Belgia, Grecja, Francja, Hiszpania i Słowacja). W tym czasie odbyły się dwa wyjazdy na staże finansowane przez NAWA (Chiny i USA). Z kolei z funduszy na badania naukowe (w tym grantów i dotacji na badania statutowe) odbyło się 206 wyjazdów zagranicznych od 2015 roku (w tym 33 od stycznia do sierpnia 2019 roku) pracowników Wydziału Filozofia na konferencje, seminaria i wizyty studyjne zazwyczaj w wiodących światowych ośrodkach naukowych. Wśród wyjazdów występują również dłuższe pobyty 1-3 miesięczne.

KUL organizuje lub współorganizuje również międzynarodowe sympozja i konferencje, m. in. cykliczne coroczne konferencje organizowane z partnerami z USA „Przyszłość Cywilizacji Zachodu” (od roku 2008) oraz również coroczne „Chińsko-Polskie Warsztaty Logiki Stosowanej” (od roku 2017) oraz konferencje jednorazowe.

W kolejnych latach pozytywny wpływ na mobilność międzynarodową kadry będzie miał realizowany w ramach programu Regionalne Inicjatywy Doskonałości projekt „Filozofia i teologia w kontekście współczesnych przemian nauki”, którego realizacja przewidziana jest na lata 2019-2022. Wśród zadań realizowanych w ramach tego projektu znajdują się wyjazdy pracowników KUL prowadzących badania w zakresie dyscypliny filozofia na zagraniczne staże, wizyty studyjne i konferencje oraz przyjazdy na KUL zagranicznych filozofów w celu nawiązania kontaktów naukowych.

5. Udział wykładowców z zagranicy w prowadzeniu zajęć na ocenianym kierunku

Jako zajęcia do wyboru dla studentów studiów drugiego stopnia, zarówno studiów w języku polskim jak i angielskim, prowadzone są gościnne wykłady profesorów zagranicznych (*Memorial Lectures*) w wymiarze każdorazowo 30 godzin, zazwyczaj trzy wykłady każdego roku. W ostatnich latach wykłady te prowadzili następujący profesorowie:

2016/17 – J. Cottingham, F. Di Blasi, R. Buttiglione;

2017/18 – B. Smith, J. Dudley;

2018/19 – K. Mulligan, B. Sweetman, M. Cajthaml.

6. Sposoby, częstość i zakres monitorowania i oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz doskonalenia warunków sprzyjających podnoszeniu jego stopnia, jak również wpływu rezultatów umiędzynarodowienia na program studiów i jego realizację

W monitorowaniu i ocenie umiędzynarodowienia procesu kształcenia biorą udział Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna, koordynatorzy programu Erasmus+ na poziomie instytutu (po zmianach organizacyjnych związanych z wdrażaniem ostatniej reformy na poziomie kierunku studiów) oraz wydziału, a także prodziekan odpowiedzialny za sprawy studenckie wraz z dziekanem Wydziału Filozofii. Corocznie analizowane są wyniki rekrutacji ze szczególnym uwzględnieniem studentów zagranicznych oraz skala mobilności studentów. Wnioski wraz z sugestiami przekazywane są władzom rektorskim KUL, pracownikom Działu Komunikacji i Działu Współpracy z Zagranicą oraz koordynatorowi kierunku studiów odpowiedzialnemu za wprowadzanie zmian w programie studiów.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

1. Dostosowanie systemu wsparcia do potrzeb różnych grup studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością

Studenci Instytutu Filozofii otrzymują wsparcie przez cały okres studiów w KUL. Dla studentów pierwszych lat w pierwszym tygodniu ich obecności na uczelni organizowany jest „Tydzień Adaptacyjny”, w ramach którego odbywają się szkolenia (prawa i obowiązki studenta, BHP, „Poznaj Bibliotekę Uniwersytecką”), targi organizacji studenckich, prezentacje bazy sportowej i oferty Studium Wychowania Fizycznego i Sportu oraz Duszpasterstwa Akademickiego.

Funkcjonujący w KUL system wsparcia odpowiada na różnorodne potrzeby studentów. Osoby w trudnej sytuacji materialnej mogą skorzystać ze stypendium socjalnego i stypendium socjalnego dla studentów niepełnosprawnych, zapomogi (doraźna, bezzwrotna pomoc dla studenta, który z przyczyn losowych znalazł się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej), miejsca w domu akademickim (wyraźne wskazanie, iż pierwszeństwo mają studenci w trudnej sytuacji materialnej). Wyrównaniu szans edukacyjnych ubogiej młodzieży rozpoczynającej studia na KUL służą dwa dodatkowe programy stypendialne: „Startuj z TP KUL” Towarzystwa Przyjaciół KUL (dla studentów spoza terenu Lublina z miejscowości do 100 tys. mieszkańców) oraz Stypendium Fundacji Potulickiej (dla studentów z terenów wiejskich i rodzin wielodzietnych). Studenci mają ponadto do dyspozycji szereg fundowanych stypendiów (https://www.kul.pl/stypendia-fundowane-dla-studentow-i-doktorantow,art_62953.html).

Studenci filozofii w uzasadnionych przypadkach mogą starać się o przyznanie prawa do Indywidualnej Organizacji Studiów. Korzystają z niego głównie studenci, którzy oprócz filozofii studiują drugi kierunek, studenci którzy łączą studia z pracą (wśród nich osoby w wieku powyżej 40 lat), wychowują dzieci itp.

Rozbudowany system działań wspiera studentów zagranicznych, zarówno na etapie rekrutacji, jak i adaptacji w nowym środowisku. Pomocą organizacyjną służy Sekcja Obsługi

Kandydatów i Studentów, której pracownicy mogą rozmawiać w kilku językach. Opiekę nad studentami podejmującymi naukę w KUL w ramach wymiany akademickiej sprawuje Sekcja Obsługi Wymian Międzynarodowych, która zapewnia pomoc w sprawach administracyjnych, a także koordynuje program Guardian Angel, dzięki czemu uczestnicy programu Erasmus otrzymują indywidualnego opiekuna (dyspozycyjnego i posługującego się przynajmniej jednym językiem obcym w stopniu komunikatywnym) pomagającego w zaklimatyzowaniu się w nowym środowisku. Wsparcie studentów z krajów byłego Związku Radzieckiego oferuje Fundacja Jana Pawła II, która dysponuje swoim Domem w Lublinie i prowadzi działalność stypendialną (<https://dfjp2.pl/program-stypendialny/>). Jednocześnie pracownicy Instytutu starają się na bieżąco reagować na ewentualne problemy studentów zagranicznych na kierunku filozofia.

Szczególnym wsparciem otoczeni są studenci z niepełnosprawnością. Na KUL powołany jest Pełnomocnik Rektora ds. Studentów Niepełnosprawnych (prof. dr hab. Bogusław Marek) oraz funkcjonuje Centrum Aktywizacji Osób z Niepełnosprawnością KUL CAN, którego celem jest maksymalnie zmniejszanie niedogodności związanych z niepełnosprawnością i dostosowanie formy wsparcia do rodzaju i stopnia niepełnosprawności (załącznik 8.1). Główne obszary wsparcia stanowią:

- pomoc materialna: stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych, stypendium socjalne, na wyżywienie i mieszkaniowe, pomoc w kontaktach z organizacjami wspierającymi osoby niepełnosprawne, informacja oraz pomoc w pozyskiwaniu wsparcia finansowego w ramach różnych programów na rzecz osób niepełnosprawnych;
- organizacja toku studiów: pomoc w organizacji indywidualnego toku studiów, pomoc w organizacji odpowiedniej formy zaliczeń i egzaminów, dostępność wybranych lektoratów języków obcych dla studentów niewidomych oraz nauka języka angielskiego dla studentów niesłyszących i słabosłyszących, aplikowanie do programu PO WER umożliwiającego niepełnosprawnym studentom uczestnictwo w międzynarodowej wymianie akademickiej;
- transport i poruszanie się w obrębie uczelni: transport na uczelnię dla osób poruszających się na wózkach – uczelnia posiada własny samochód wyposażony w podnośnik; większość budynków wyposażona jest w windy, a w przypadku ich braku podejmowane są starania o przeniesienie zajęć do sal na dostępnych kondygnacjach. Osoby mające trudności w poruszaniu się w budynkach i między budynkami KUL mogą także liczyć na pomoc asystentów. Dotyczy to również studentów niewidomych w pierwszych miesiącach (do czasu ukończenia kursu orientacji przestrzennej) i zawsze w sytuacjach wymagających takiej pomocy.

Formy wsparcia ze względu na specyfikę niepełnosprawności:

- studenci niewidomi i niedowidzący: pracownia komputerowa ze specjalistycznym oprogramowaniem (linijki brajlowskie), grafika dotykowa, modele 3D, udźwiękowiona grafika dotykowa, grafika dotykowa wykonana metodą termograficzną, laboratorium językowe z dostosowaniami dla osób niewidomych, adaptacja podręczników i innych materiałów dydaktycznych (brajl, wersja cyfrowa, pdf) w działającym w KUL Centrum Adaptacji Materiałów Dydaktycznych dla Niewidomych, kurs orientacji przestrzennej; uczelnia zapewnia możliwość korzystania ze sprzętu specjalistycznego: komputery z syntezatorem mowy, słowniki dźwiękowe, linijka brajlowska, drukarka brajlowska oraz pomoc w doborze i obsłudze specjalistycznego sprzętu;

- studenci niesłyszący i słabosłyszący: sale wykładowe i ćwiczeniowe ze specjalistycznym oprzyrządowaniem (pętle indukcyjne), pomoc w kontaktach z wykładowcami i administracją Uniwersytetu, lektorat języka angielskiego (zajęcia indywidualne lub w małych grupach, laboratorium); Centrum Edukacji Niesłyszących i Słabosłyszących działające przy Katedrze Pedagogiki Specjalnej KUL oferuje pomoc w zakresie dostępności treści wykładów i ćwiczeń, pomoc organizowana jest indywidualnie, w zależności od rzeczywistych potrzeb studenta; niektóre wykłady prowadzone są z zastosowaniem prezentacji multimedialnych oraz sprzętu wspomagającego słyszenie FM Solaris. Na KUL aktywnie działa Koło Studentów Niesłyszących i Słabosłyszących „Surdus Loquens”;
- studenci z niepełnosprawnością ruchową: usuwanie barier architektonicznych. Pod tym względem najlepiej dostosowane są nowe budynki KUL: Centrum Transferu Wiedzy, Collegium Norwidianum, Collegium Jana Pawła II, oraz Dom Studencki przy ul. Konstantynów 1, a od 2018 r. w nowoczesne windy wyposażony jest także Gmach Główny KUL. W Gmachu Głównym wyremontowano wszystkie sanitariaty, z uwzględnieniem dostosowań dla osób niepełnosprawnych, podłogi w korytarzach, schody znajdujące się w ciągach komunikacyjnych zostały zaopatrzone w platformy schodowe, dające możliwość samodzielnego przejazdu przez osobę poruszającą się na wózku. Zostały także przygotowane stanowiska komputerowe z regulowaną wysokością dostępne dla osób poruszających się na wózkach.

Każdy student WF KUL w trudnej sytuacji może uzyskać pomoc: opiekuna roku, Dyrektora Instytutu (dr hab. Piotr Kulicki, prof. KUL), Prodzianka ds. Studenckich (ks. dr hab. Dariusz Dąbek), pracowników Dziekanatu, a także na poziomie ogólnouniwersyteckim: Prorektora ds. Studenckich (ks. dr hab. Andrzej Kiciński, prof. KUL) oraz ds. Kształcenia (dr hab. Iwona Niewiadomska, prof. KUL), Rzecznika Praw Studentów KUL (Katarzyna Zajac). Warto podkreślić, iż studenci IF KUL wpływają na funkcjonowanie uniwersytetu poprzez swoją reprezentację w Uczelnianym Samorządzie Studentów KUL, Samorządzie Studentów Wydziału Filozofii KUL oraz gremiach decyzyjnych: Radzie Instytutu, a dawniej również Radzie Wydziału.

Przy KUL działa poradnia zdrowia, w której obok lekarza pierwszego kontaktu czy stomatologa, funkcjonuje m.in. gabinet psychologiczny, w którym dyżury pełnią pracownicy Instytutu Psychologii KUL. Pomoc mogą tam znaleźć osoby z trudnościami emocjonalnymi, kryzysami lub potrzebujące rozmowy z psychologiem. Dla studentów pierwsza wizyta jest bezpłatna, natomiast przy kolejnych wizytach płać 50% stawki rynkowej. W zakresie poradnictwa duchowego i psychologiczno-rodzinnego pomocą służy także Duszpasterstwo Akademickie (<http://da.kul.pl/apostolat-ucha/poradnictwo-duchowe/>; <http://da.kul.pl/apostolat-ucha/poradnictwo-psychologiczne-i-rodzinne/>)

2. Zakres i formy wspierania studentów w procesie uczenia się

Wsparcie studentów jest ważnym zadaniem powierzonym kadrze naukowo-dydaktycznej. Na początku każdego semestru pracownicy podają godziny cotygodniowych konsultacji dla studentów. Studenci mają także możliwość kontaktu z prowadzącymi zajęcia przy użyciu poczty elektronicznej lub na platformie e-KUL.

Każdemu z roczników zostaje przydzielony opiekun roku, który jako pracownik WF sprawuje opiekę nad studentami przez cały okres studiów, pośrednicząc w trudnych sytuacjach

i wspierając w rozwiązywaniu problemów, a także zapoznając z tokiem studiów, funkcjonowaniem Uniwersytetu i przedstawiając akademicki *savoir-vivre*, wykazując troskę o warunki socjalne, stan zdrowia podopiecznych czy też uczestnicząc w egzaminach komisyjnych jako obserwator. Obowiązki opiekuna roku określa Regulamin działania opiekuna roku przyjęty uchwałą Senatu KUL z dnia 28 listopada 2013 r. ([załącznik 8.2](#)).

Ponadto pomocą mogą służyć: opiekun praktyk (ks. dr Robert Kublikowski), a także kuratorzy organizacji studenckich, w szczególności prężnie działającego Koła Filozoficznego Studentów KUL (dr hab. Andrzej Stefańczyk). Funkcję formacyjną, obok ściśle dydaktycznej, pełnią też seminaria licencjackie i magisterskie, w ramach których studenci w dyskusji z promotorem poznają zasady pracy naukowej, dyskutują problemy etyczne związane z badaniami naukowymi, uzyskują, jeśli jest taka potrzeba, porady lub sugestie dotyczące uczestnictwa w życiu uczelni, kultury osobistej, zaangażowania społecznego i wrażliwości na problemy innych ludzi.

3. Formy wsparcia studentów w zakresie mobilności, naukowej działalności i komunikacji, wchodzenia na rynek pracy lub kontynuowania edukacji, a także aktywności pozanaukowej (sportowej, artystycznej, organizacyjnej oraz w zakresie przedsiębiorczości)

W Instytucie Filozofii KUL powołany jest instytutowy koordynator programu Erasmus+ (dr hab. Imelda Chłódna-Błach), który animuje studentów, zachęcając do udziału w wymianie międzynarodowej oraz udzielając praktycznych wskazówek dotyczących realizacji programu. W ostatnich latach studenci IF KUL uczestniczyli w programie Erasmus+ ([zob. kryterium 7.4](#)). Na poziomie ogólnouniwersyteckim pomocą w wymianach z uniwersytetami zagranicznymi służy Sekcja Obsługi Wymian Międzynarodowych Działu Współpracy z Zagranicą KUL w ramach programów Wschodnioeuropejskiej Sieci Uniwersytetów, PO WER, umów bilateralnych i in. Studenci mają także możliwość uczestniczenia w wymianie krajowej w ramach programu MOST.

Kadra naukowo-dydaktyczna IF KUL wspiera studentów na wszystkich etapach edukacji w początkach ich aktywności naukowej, m.in. poprzez włączanie w badania prowadzone w ramach poszczególnych katedr, pokazując metody pracy nad różnorodnymi źródłami, z uwzględnieniem ich charakterystyki. Koło Filozoficzne Studentów KUL, które w 2019 r. obchodzi swoje 100-lecie działalności, prowadzi działalność organizacyjną i naukową, polegającą m.in. na organizowaniu i współorganizowaniu konferencji naukowych. Cyklicznie już od 1958 r. odbywają się przygotowywane są przez studentów – zarówno w wymiarze koncepcyjnym, jak i organizacyjnym – Tygodnie Filozoficzne (w roku 2019 po raz 61). Zawierają one m.in. część referatową z prezentacjami studentów oraz debaty studenckie. Studenci IF uczestniczą także w konferencjach naukowych organizowanych przez inne ośrodki uniwersyteckie w Polsce i za granicą. Ważną rolę w rozwijaniu zainteresowań naukowych studentów pełnią organizacje studenckie: Koło Filozoficzne Studentów KUL (<https://www.kul.pl/koło-filozoficzne-studentow-kul,12492.html>, <https://www.facebook.com/kfskul>) oraz pokrewne koła zainteresowań, w których aktywny udział biorą również studenci filozofii: Koło Naukowe Studentów Kognitywistyki KUL, Koło Naukowe Studentów Kulturoznawstwa KUL oraz Koło Naukowe Studentów Retoryki Stosowanej.

Szczególne znaczenie we wchodzeniu na rynek pracy lub kontynuowaniu edukacji mają

realizowane w ramach studiów praktyki zawodowe. Bogatą ofertę związaną z przygotowaniem studenta filozofii do wejścia na rynek pracy przygotowało i realizuje Biuro Karier przy KUL oraz Uniwersyteckie Centrum Rozwoju Kompetencji. Wśród wielu inicjatyw i form warto wymienić następujące: doradztwo zawodowe i edukacyjne, udzielanie informacji o rynku pracy, pomoc w przygotowaniu dokumentów rekrutacyjnych, symulacja rozmowy kwalifikacyjnej, praktyki nadobowiązkowe, warsztaty (np. autoprezentacji, szkolenia z obsługi baz danych), baza ofert praktyk i pracy, dostępna także online, umożliwiająca utworzenie indywidualnego profilu zawodowego na Portalu Kariery studentów i absolwentów KUL, program stażowy „Najlepszy u najlepszych”, programy podnoszenia kompetencji „Aktywny student, aktywny absolwent” czy „Zintegrowany Program Podnoszenia Kompetencji studentów i pracowników KUL”, staże z UE, targi pracy i praktyk, Ambasador Kariery UE. Studenci korzystają ze wsparcia w postaci indywidualnej diagnozy kompetencji, warsztatów Personal Branding, coachingu kariery i doradztwa biznesowego w ramach prowadzonego przez Biuro Karier programu „Cool Careers”.

Studenci IF KUL mają możliwość uczestnictwa w „Dniach Kariery” organizowanych przez międzynarodową organizację studencką AIESEC w największych ośrodkach akademickich w Polsce. Jest to okazja nie tylko spotkań z pracodawcami, ale także włączenia się w międzynarodowe projekty, np. Global Volunteer (wolontariat międzynarodowy) czy Global Talent (praktyki zagraniczne), w celu zyskania doświadczenia zawodowego w środowisku międzynarodowym.

Wsparciem dla studentów jest realizowany obecnie na Uczelni tzw. Projekt 3.5: „Zintegrowany Program podnoszenia kompetencji studentów i pracowników KUL” (<https://www.kul.pl/projekt-zintegrowane-programy-rozwoju-kul-projekty-3-5-1-3-5-2-3-5-3.art.83746.html>), gdzie dla studentów przewidziano warsztaty i szkolenia certyfikowane podnoszące kompetencje analityczno-informatyczne, przedsiębiorcze, komunikacyjne i zawodowe. Warsztaty i szkolenia są współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, Priorytetu: III. Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju.

W KUL działa blisko 70 organizacji naukowych, artystycznych i sportowych, w ramach których studenci mogą rozwijać swoje zainteresowania. Są to koła naukowe, teatry, chóry, galerie, kluby dyskusyjne. Wiele inicjatyw i przedsięwzięć obejmuje działające przy Kościele Akademickim KUL Duszpasterstwo Akademickie. Pełna oferta aktywności studenckich znajduje się na stronie internetowej uniwersytetu, jest także prezentowana podczas targów organizacji studenckich na początku roku akademickiego oraz Dni Organizacji Studenckich w maju.

KUL dysponuje nowoczesną bazą sportową z halą widowiskową, salą sportów walk, siłownią, salą fitness, boiskami do siatkówki plażowej, krytymi kortami tenisowymi, kortami do squasha oraz zadaszone boisko sezonowe, wielofunkcyjne, przeznaczone do gry w futsal, piłkę ręczną oraz streetbasket. W ramach Studium Wychowania Fizycznego i Sportu KUL funkcjonuje 14 sekcji sportowych. Studenci mogą także bezpłatnie korzystać z obiektów sportowych KUL oraz obiektów innych lubelskich uczelni w ramach programu: „Aktywny Student – Aktywni Młodzi” realizowanego ze środków Budżetu Obywatelskiego Miasta Lublin. Oferta zawiera zajęcia sportowe z wielu dyscyplin, m.in. koszykówka, piłka siatkowa, kick-boxing, fitness, squash, siłownia, strzelectwo, szermierka, trójbój siłowy, taniec,

wspinaczka sportowa, odpowiadających różnorodnym zainteresowaniom i predyspozycjom studentów. Dynamicznie rozwija swoją działalność Akademicki Związek Sportowy KUL, proponując studentom aktywność w 17 sekcjach, wspierając ich w osiąganiu sportowych sukcesów m.in. w Akademickich Mistrzostwach Województwa Lubelskiego czy Akademickich Mistrzostwach Polski.

Studenci chętnie włączają się w uniwersyteckie akcje sportowe, m.in. KUL Running Team, mający na celu integrację środowiska KULowskich biegaczy poprzez organizację wspólnych treningów oraz startów w imprezach biegowych. Także w ramach corocznych Dni Kultury Studenckiej KULTURALIA organizowanych przez Samorząd Studencki KUL odbywają się Dni Sportu. Dodatkowo aktywność studentów w tym zakresie wspierają organizacje studenckie, m.in. Klub Uczelniany AZS, Harcerskie Koło Akademickie „Żywioły” oraz działające ponad 60 lat Koło PTTK, promujące aktywny wypoczynek, organizujące rajdy piesze i rowerowe, warsztaty terenowe i wyprawy turystyczne.

KUL jest miejscem bogatego życia kulturalnego, animowanego w dużym stopniu przez studentów. Funkcjonują dwa teatry studenckie: ITP oraz Enigmatic, a także rozpoznawalna na całym świecie inicjatywa teatralna Leszka Mądziaka: Scena Plastyczna KUL. Od 2018 r. uczelnia dysponuje specjalną salą teatralną przystosowaną do przeprowadzania prób i spektakli wraz nowoczesnym zapleczem technicznym. Zainteresowania sztukami wizualnymi studenci mogą rozwijać poprzez współpracę z Galerią 1 im. B. Słomki na KUL, Galerią Sztuki Sceny Plastycznej KUL, Muzeum KUL oraz studencką Agencją Fotograficzną TERRA. Aktywność w obszarze sztuk muzycznych zapewnia Chór Akademicki oraz utworzony w 2018 r. Zespół Pieśni i Tańca KUL.

Działalność w organizacjach studenckich pozwala na rozwijanie umiejętności organizacyjnych, a także zdobycie praktycznej wiedzy z zakresu przedsiębiorczości (pozyskiwanie sponsorów i partnerów projektów, promocja, przygotowywanie i rozliczanie wniosków grantowych, odpowiedzialność finansowa). Gruntowną, usystematyzowaną wiedzę z tej dziedziny studenci filozofii zdobywają w ramach obowiązkowych zajęć z przedsiębiorczości. Mają one charakter warsztatowy, zawierają też panele dyskusyjne z przedsiębiorcami lub przedstawicielami organizacji pozarządowych (NGO). Zajęcia kończą się przygotowaniem projektu biznesowego.

4. System motywowania studentów do osiągania lepszych wyników w nauce i działalności naukowej oraz sposoby wsparcia studentów wybitnych

Na KUL funkcjonuje dobrze zorganizowany system motywowania studentów do osiągania sukcesów naukowych w postaci różnorodnych programów stypendialnych: stypendia MNiSW za wybitne osiągnięcia, stypendia Rektora dla najlepszych studentów czy stypendia Towarzystwa Przyjaciół KUL (programy „Startuj z TP KUL” oraz „dla studentów bezinteresownie działających na rzecz KUL”, stypendium Jubileuszu 100-lecia KUL). Pomocą są także stypendia zewnętrzne: stypendia Marszałka Województwa Lubelskiego czy Prezydenta Miasta Lublin, m.in. stypendium naukowe w ramach „Miejskiego programu stypendialnego dla studentów i doktorantów” dla wybitnie uzdolnionych studentów Lublina oraz stypendium dla osób zajmujących się twórczością artystyczną i upowszechnianiem kultury. W gronie stypendystów Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, stypendystów Marszałka Województwa Lubelskiego oraz Towarzystwa Przyjaciół KUL byli również

studenci filozofii:

- Aleksandra Justyna Gogol i Filip Rogowski – Miejski program stypendialny dla studentów i doktorantów (2014/2015);
- Agata Hyrlik – stypendium Programu wspierania laureatów i finalistów zawodów stopnia centralnego olimpiad oraz turniejów, studiujących na terenie miasta Lublin (przyznane przez Miasto Lublin 13.06.2018 r.);
- Anna Zych – Fundacja PKO Banku Polskiego oraz Towarzystwo Przyjaciół KUL – laureatka konkursu o „Stypendium Jubileuszu 100-lecia KUL”;
- Maksymilian Kuźmich – stypendium Prezydenta Miasta Lublin 2017 r. (MISHuS);
- Elżbieta Drozdowska – stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za wybitne osiągnięcia w roku akademickim 2016/2017 (MISHuS);
- Kacper Sakowicz – stypendium MNiSW w roku akademickim 2015/2016;
- Dawid Mielnik – student filozofii, laureat Studenckiego Nobla w województwie lubelskim (2014 r.). Ideą konkursu jest wyłanianie najzdolniejszych i najaktywniejszych studentów polskich uczelni.

W okresie otrzymywania dotacji projakościowej (2012-2015) Wydział Filozofii uruchomił własny program stypendialny im. prof. Stefana Swieżawskiego (https://www.kul.pl/program-stypendialny-im-prof-stefana-swiezawskiego,art_45623.html), z którego skorzystało czworo wyróżniających się studentów:

- Aleksandra Gogol – studentka kierunku filozofia,
- Mateusz Jaworowski – student kierunku filozofia
- Joseph Couves – student kierunku filozofia, grupa w języku angielskim,
- Kacper Sakowicz – student kierunku filozofia.

Dodatkową motywacją i formą podziękowania za dobre wyniki w nauce oraz zaangażowanie w działalność na rzecz Uniwersytetu są nagrody Rektora KUL wręczane studentom corocznie podczas uroczystego Opłatka Uniwersyteckiego oraz Opłatka Wydziałowego.

5. Sposoby informowania studentów o systemie wsparcia, w tym pomocy materialnej

Zadanie informowania studentów o systemie wsparcia, w tym pomocy materialnej, wypełniają przede wszystkim opiekunowie poszczególnych roczników, a także organizacje studenckie, samorządy studentów, Dziekanat, Dział Kształcenia, sekretariat Prorektora ds. Studenckich oraz Dział Studenckich Spraw Socjalnych. Wszystkie informacje, terminy i wzory dokumentów zamieszczane są również online (<https://www.kul.pl/dzial-studenckich-spraw-socjalnych,11017.html>).

6. Sposób rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów oraz jego skuteczność

Skargi i wnioski studentów rozpatrują następujące instancje: opiekun roku, Dyrektor Instytutu (dr hab. Piotr Kulicki, prof. KUL), Prodziekan ds. Studenckich (ks. dr hab. Dariusz Dąbek), a na poziomie ogólnouniwersyteckim: Rzecznik Praw Studentów KUL (Katarzyna Zajac), Prorektor ds. Studenckich (ks. dr hab. Andrzej Kiciński, prof. KUL) oraz Prorektor ds. Nauki i Kształcenia (dr hab. Iwona Niewiadomska, prof. KUL). Wyznaczone są, zamieszczone na stronie internetowej, cotygodniowe godziny przyjęć interesantów. Wszystkie wnioski

rozpatrywane są na bieżąco.

7. Zakres, poziom i skuteczność systemu obsługi administracyjnej studentów, w tym kwalifikacji kadry wspierającej proces kształcenia

Obsługą administracyjną studentów zajmują się pracownicy Sekretariatu Wydziału Filozofii posiadający wymagane do swoich stanowisk kwalifikacje oraz wieloletnie doświadczenie. Za obsługę studentów obcojęzycznych odpowiada mgr Aleksandra Pędzisz, a studentów polskojęzycznych mgr Barbara Wawryca. W minionym roku akademickim decyzją pani Prorektor ds. nauki i kształcenia została zwiększona liczba godzin przyjęć studentów w dziekanacie: od poniedziałku do piątku w godz. 7.30-15.30 (wcześniej 10.00-13.00). W obsłudze administracyjnej studentów w aspekcie swoich kompetencji uczestniczą również pracownicy innych komórek uniwersyteckich, m.in. Działu Kształcenia, Działu Studenckich Spraw Socjalnych, Działu Współpracy z Zagranicą i in.

8. Działania dotyczące bezpieczeństwa studentów, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy, zasad reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy jej ofiarom

Zapewnienie bezpieczeństwa w KUL należy do obowiązków Wewnętrznej Straży Porządkowej, która dysponuje dwoma całodobowymi alarmowymi numerami telefonów oraz regularnie publikuje informacje przypominające o procedurze postępowania w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa na terenie KUL (wypadku, kradzieży, pożaru i innych zagrożeń) na platformie e-kul. Studenci proszeni są o wpisanie wyżej wymienionych numerów telefonów alarmowych w prywatne telefony komórkowe. Zgłoszenia i wnioski dotyczące kwestii bezpieczeństwa na KUL można przekazywać osobiście lub telefonicznie Kierownikowi Wewnętrznej Straży Porządkowej lub przedstawicielom straży w każdym budynku uniwersyteckim.

Wzajemna otwartość, poszanowanie i życzliwość oraz wykluczenie jakiegokolwiek dyskryminacji znajdują podstawę w zasadzie poszanowania każdej osoby ludzkiej sformułowanej już w Preambule Statutu KUL. Zasady te jako kluczowe dla funkcjonowania społeczności akademickiej są prezentowane studentom KUL podczas szkolenia: Prawa i obowiązki studenta, które każdy nowoprzyjęty student odbywa obowiązkowo w pierwszym tygodniu studiów. Wymienione zagadnienia stanowią również treść obowiązkowego szkolenia „Etos i Kultura Studencka” organizowanego przez Uczelniany Samorząd Studentów KUL. Dodatkowo w roku 2018 Uczelniany Samorząd Studentów KUL w ramach ogólnopolskiej akcji „Studencie – poznaj swoje prawa” zorganizował działania o charakterze informacyjno-edukacyjnym. Zapobieganie przejawom dyskryminacji realizowane jest poprzez promowanie postawy szacunku i otwartości wobec przedstawicieli różnorodnych ras, kultur, wyznań. W wymiarze praktycznym pomaga w tym niewątpliwie obecność studentów zagranicznych na Wydziale z takich krajów jak: Nigeria, Etiopia, Ghana, Meksyk, Ukraina, Iran, Syria, Filipiny, Indonezja, Kanada, Norwegia, Belgia, Niemcy, Hiszpania, Włochy, Malta. Przejawem takich działań jest organizowany w październiku Międzynarodowy Dzień KUL umożliwiający integrację studentów-obcokrajowców z polskimi koleżankami i kolegami, zaproszenie do aktywności w organizacjach studenckich, wystąpienia dotyczące doświadczeń obcokrajowców podczas studiów w KUL, a także zaprezentowanie zagranicznym gościom kuchni polskiej. W

wydarzeniu uczestniczą władze Uniwersytetu, które rangą swojego urzędu podkreślają znaczenie międzynarodowej wspólnoty i dobrych międzykulturowych relacji w środowisku akademickim.

Kolejną inicjatywą jest Dzień Erasmusa, którego formuła wykracza poza informowanie o ofercie zagranicznych uczelni. Program obejmuje prezentacje krajów i uczelni przygotowane przez studentów zagranicznych Erasmusa studiujących obecnie na KUL czy degustację tradycyjnych potraw poszczególnych krajów. Atrakcją i okazją do integracji jest wspólna wycieczka studentów krajowych i zagranicznych. Poprzez wymienione działania wyeksponowane są dobre praktyki współpracy międzynarodowej, postawa otwartości i przyjaźni. KUL jest także jedną z instytucji zaangażowanych w budowanie dialogu międzyreligijnego czy międzywyznaniowego, m.in. poprzez Kongres Kultury Chrześcijańskiej, Międzynarodowy Kongres Ekumeniczny: „Lublin – miasto zgody religijnej”, cyklicznie organizowane wydarzenia w ramach Tygodnia Ekumenicznego.

Gdyby mimo podjętych działań, studenci KUL zaobserwowali przejawy dyskryminacji, przemocy, niewłaściwego zachowania, mogą o pomoc zwrócić się do odpowiednich instytucji. Studenci KUL mają także zapewnioną opiekę medyczną i psychologiczną w Poradni Zdrowia KUL, wsparcie doświadczonych psychologów można także uzyskać w punkcie konsultacyjnym przy Duszpasterstwie Akademickim.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

1. Sposoby zapewnienia aktualności udostępnianej publicznie informacji i jej zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców, w tym przyszłych i obecnych studentów

Informacje o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach dystrybuowane są za pośrednictwem czterech dostosowanych do potrzeb różnych grup odbiorców kanałów: strony internetowej Wydziału Filozofii KUL, serwisu <http://kandydat.kul.pl>, platformy e-KUL (<https://e.kul.pl/>) oraz Biuletynu Informacji Publicznej KUL (<https://bip.kul.lublin.pl/>).

- Strona internetowa Wydziału Filozofii KUL (<http://www.filozofia.kul.pl>) – zawiera obszerne informacje dotyczące Wydziału Filozofii KUL, szczegółowych zasad przyjęć na studia, wideo- i audiotekę Wydziału Filozofii, informacje o jego historii i najważniejszych postaciach, informacje o pracownikach, plany studiów i rozkłady zajęć, regulacje z zakresu jakości kształcenia, informacje o wsparciu na rynku pracy oraz aktualności dotyczące wydarzeń organizowanych przez WF KUL i sukcesów studentów i pracowników WF KUL. Prowadzona jest też strona w języku angielskim (<http://philosophy.kul.pl>). Uzupełnieniem strony Wydziału Filozofii jest strona „Wydział Filozofii KUL” w serwisie Facebook (<https://pl-pl.facebook.com/kul.filozofia>) prezentująca ofertę Wydziału użytkownikom sieci społecznościowych.
- Serwis kandydat.kul.pl jest dostępny w języku polskim, angielskim, rosyjskim i ukraińskim. Zawiera szczegółowe informacje dotyczące studiów I i II stopnia na kierunku filozofia oraz szkoły doktorskiej KUL (<http://kandydat.kul.pl/strona-glowna/studia-i-stopnia/filozofia/>, <http://kandydat.kul.pl/studia-ii-stopnia/filozofia/>, <http://kandydat.kul.pl/doktoranckie/>), m.in. programu studiów, perspektyw zawodowych, praktyk i stażów, kompetencji

zdoływanych w czasie studiów oraz zasadach rekrutacji. Serwis wyjaśnia w przyjazny dla użytkownika sposób procedurę rekrutacji (<http://kandydat.kul.pl/vademecum-rekrutacji/>), z uwzględnieniem potrzeb kandydatów zagranicznych oraz kandydatów z niepełnosprawnością.

- Serwis e-kul (<https://e.kul.pl>) oferuje dostęp do szczegółowych informacji zgromadzonych w systemie WEB S4A: planu studiów, rozkładu zajęć, stron pracowników oraz prac dyplomowych napisanych na Uniwersytecie oraz numerów telefonów agend uniwersyteckich. Serwis zawiera zestaw narzędzi (wyszukiwarki, filtry) ułatwiających odbiorcom dotarcie do poszukiwanych informacji. Dostęp do serwisu nie wymaga logowania.
- Biuletyn Informacji Publicznej (<http://bip.kul.lublin.pl>) umożliwia dostęp do regulacji dotyczących studiów: statutu KUL, uchwał Senatu, zarządzeń, regulaminów i programów studiów. Dostęp do aktów prawnych dla studentów i pracowników jest również możliwy wewnątrz sieci uniwersyteckiej po zalogowaniu się na platformie e-KUL.

2. Sposoby, częstość i zakres oceny publicznego dostępu do informacji

Ocena publicznego dostępu do informacji jest dokonywana:

- w ramach realizacji zadań składających się na system kontroli zarządczej w Uczelni (w tym m.in. na podstawie ankiet przedmiotowych dla kontroli zarządczej kierowanych do pracowników Uczelni);
- w ramach bieżącego nadzoru nad aktualnością sylabusów na dany rok akademicki na Wydziale Filozofii;
- na podstawie uwag przedstawicieli studentów oraz poprzez samorządy i organizacje studenckie;
- na podstawie zgłoszeń otrzymywanych przez formularz kontaktowy na stronie internetowej KUL.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

1. Sposoby sprawowania nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad kierunkiem studiów, kompetencje i zakres odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za kierunek, w tym za ewaluację i doskonalenie jakości kształcenia

Jednym z głównych zadań Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, a zatem również wchodzącego w jego skład Wydziału Filozofii KUL, jest ciągłe doskonalenie jakości kształcenia na wszystkich kierunkach studiów, w tym także na kierunku filozofia. Związane z tym działania prowadzone są przez interesariuszy wewnętrznych (pracowników, studentów, doktorantów, słuchaczy) oraz zewnętrznych (absolwentów, pracodawców). Prowadzona na uczelni polityka jakości kształcenia jest rzetelna, spójna, rozwojowa i uwzględniająca sytuację i perspektywę rynku pracy.

W trosce o zapewnienie najwyższej jakości kształcenia Senat KUL utworzył Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia (Uchwała 723/II/11 Senatu Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II z dnia 29 listopada 2012 r. w sprawie Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia – załącznik 10.1.1). Podstawowym celem działania

tego systemu jest między innymi: ocena i zapewnianie najwyższej jakości kształcenia we wszystkich formach kształcenia; stymulowanie stałego doskonalenia jakości kształcenia z wykorzystaniem najnowszych i najlepszych rozwiązań w tym zakresie; promowanie kultury najwyższej jakości kształcenia w Uniwersytecie; doskonalenie instrumentów weryfikacji i oceny procedur w zakresie zapewniania jakości kształcenia (§3 ww. Uchwały Senatu KUL).

Do opracowania, wdrożenia i doskonalenia Systemu Senat KUL powołał Uniwersytecką Komisję ds. Jakości Kształcenia. Natomiast do realizacji tych celów na poszczególnych wydziałach powoływana jest Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia (https://www.kul.pl/wydzialowa-komisja-ds-jakosci-ksztalcenia,art_36173.html), do której zadań należy w szczególności: opracowanie polityki jakości kształcenia oraz procedur zapewniania jakości kształcenia zgodnie ze strategią rozwoju wydziału; prowadzenie oceny jakości kształcenia na wydziale; przedstawianie dziekanowi propozycji działań mających na celu podnoszenie jakości kształcenia na wydziale; wdrażanie i monitorowanie realizacji Krajowych Ram Kwalifikacji (zastąpionych następnie przez Krajowe ramy Kwalifikacji) na wydziale; współpraca z przedstawicielami pracodawców i ekspertów w zakresie konsultacji programów i efektów kształcenia na kierunkach studiów prowadzonych na wydziale; określenie zasad oceny i podnoszenia kwalifikacji nauczycieli akademickich zatrudnionych na wydziale (§9 ww. Uchwały Senatu KUL).

Na Wydziale Filozofii KUL w skład Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia wchodzi: prodziekan (przewodniczący), koordynatorzy kierunków, a także przedstawiciele studentów i doktorantów wskazani przez właściwe organy Samorządów: Studenckiego i Doktorantów. Są to osoby mające odpowiednie przygotowanie do tego, by monitorować jakość kształcenia i dbać o jej doskonalenie. Członkowie Komisji wywiązują się ze swoich zadań, o czym świadczą raporty z jej działalności, (o której będzie jeszcze dalej mowa) obejmującej przede wszystkim: weryfikowanie i opiniowanie programów i planów studiów kolejnych cykli kształcenia oraz bieżących drobnych zmian w programach i planach studiów cykli już rozpoczętych; analizowanie przedstawionych jej wyników ewaluacji zajęć dokonywanej przez studentów i doktorantów oraz przedstawianie Radzie Instytutu (dawniej Radzie Wydziału) związanych z tym opinii, wniosków i propozycji zmian mających na celu podniesienie jakości kształcenia na Wydziale; zwrócenie uwagi na stan kadrowy Wydziału w odniesieniu do prowadzonych kierunków studiów oraz badań naukowych a także na kwalifikacje nauczycieli akademickich i ich dorobek naukowy w zakresie prowadzonego kształcenia.

Zadaniem Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia na Wydziale Filozofii KUL jest zatem: zapewnianie, doskonalenie i dbałość o efektywne funkcjonowanie wydziałowego systemu jakości kształcenia, w tym dbałość o wdrażanie aktualnych regulacji prawnych, oraz pełnienie nadzoru nad prawidłowym przebiegiem procesu kształcenia na Wydziale, poprzez bieżące monitorowanie i ocenę jakości prowadzonego na nim kształcenia, a także wskazywanie i koordynowanie działań mających na celu regularne jej udoskonalenie ([załącznik 10.1.2](#)).

2. Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów

Zasady projektowania programu studiów, jego zatwierdzania i dokonywania w nim zmian określa Uchwała 724/II/20 Senatu KUL z dnia 31 stycznia 2013 r. w sprawie określenia wytycznych programowych, ze zm. ([załącznik 10.2.1](#)) oraz Zarządzenie ROP-0101-120/16 Rektora KUL z dnia 13 października 2016 r. w sprawie określenia harmonogramów działań

związanych z planowaniem zajęć dydaktycznych, uruchamianiem nowych kierunków studiów oraz rekrutacją na studia kandydatów polskich i zagranicznych (załącznik 10.2.2). W wymienionych dokumentach przedstawione zostały wytyczne w zakresie tworzenia i zmiany programów kształcenia obowiązujące wszystkie jednostki organizacyjne KUL oraz terminy realizacji tych czynności. Wskazane zostały także podmioty odpowiedzialne za poszczególne etapy uchwalania programu kształcenia.

W związku z powyższym projekt programów studiów dla kierunku filozofia (I, III stopnia w języku polskim i angielskim) przygotowujący jest przez powołaną przez dziekana Komisję Programową, w skład której wchodzi: dyrektor instytutu, wybrani przez Radę Instytutu nauczyciele akademicy oraz przedstawiciele studentów lub doktorantów wskazani przez odpowiedni samorząd. Przygotowując propozycję programu studiów Komisja Programowa ma na względzie przede wszystkim to, by był on dobry jakościowo i interesujący. W związku z tym przy jego tworzeniu zawsze brane są pod uwagę opinie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Uwzględniany jest również stopień realizacji efektów kształcenia i wyniki monitorowania karier zawodowych absolwentów. Projekt takiego programu, po zaopiniowaniu przez interesariuszy zewnętrznych oraz samorząd studentów lub doktorantów, kierowany jest do Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, która wydaje opinię po dokładnej jego weryfikacji. Weryfikując program Komisja zwraca szczególną uwagę na: zachodzenie ścisłego związku oferty dydaktycznej z prowadzonymi w Instytucie badaniami naukowymi; wysoką jakość kształcenia studentów w oparciu o te badania oraz w perspektywie wymagań rynku pracy; bierze także pod uwagę opinie wydane przez interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Ostatecznie program studiów zatwierdzany jest przez Radę Instytutu (dawniej Radę Wydziału) Filozofii po uzyskaniu pozytywnej opinii Senackiej Komisji ds. Dydaktyki i Wychowania (szczegółowa procedura przedstawiona jest w rozdziale II ww. Uchwały Senatu KUL). Wszystkie prace nad programem kształcenia odbywają się zgodnie z harmonogramem planowania zajęć dydaktycznych, a dokumentacja programowa tworzona jest dokładnie według wymogów zawartych we wspomnianej Uchwale.

Przeprowadzana systematycznie ocena programu studiów prowadzi do jego modyfikacji wraz z kolejnymi cyklami kształcenia. Na mocy ww. Uchwały (§5) z inicjatywą zmian może wystąpić dziekan, Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia lub dyrektor instytutu. Zmiany (poza określonymi w ww. Uchwale wyjątkami) nie są jednak wprowadzane w trakcie trwania cyklu kształcenia. Decyzje o zmianach podejmuje dziekan po pozytywnym zaopiniowaniu przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia i zgłasza je do Uniwersyteckiej Komisji ds. Kształcenia. Wszelkie zmiany wprowadzane do programu studiów mają w założeniu prowadzić do jego optymalizowania i co za tym idzie, do polepszenia jakości kształcenia studentów.

3. Sposoby i zakres bieżącego monitorowania oraz okresowego przeglądu programu studiów i źródła informacji wykorzystywanych w tych procesach

Bieżące monitorowanie programu studiów realizowane jest poprzez analizę kart przedmiotów oraz obsady zajęć, kwalifikacje nauczycieli akademickich i ich obciążenie dydaktyczne. Weryfikacją pod kątem zgodności z zakładanymi efektami kierunkowymi i zatwierdzaniem kart przedmiotu zajmują się kierownicy katedr, a następnie koordynator kierunku wraz z dziekanem właściwym do spraw kształcenia. W przypadku zgłoszenia uwag karty przedmiotu poprawiane są na bieżąco przez prowadzących. Przydział zajęć proponowany jest

przez kierowników katedr, a następnie weryfikowany przez koordynatora kierunku wraz z prodziekanem właściwym do spraw kształcenia.

Okresowo (raz do roku) program kształcenia poddawany jest samoocenie, której dokonuje Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia. Brane pod uwagę są realizacja efektów uczenia się, ewaluacja zajęć dokonywana przez studentów, sugestie osób prowadzących zajęcia oraz opinie interesariuszy zewnętrznych i analiza karier zawodowych absolwentów. Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia przekazuje uwagi do programu koordynatorowi kierunku, który w uzgodnieniu z prodziekanem do spraw kształcenia dokonuje zmian w programie studiów. Następnie Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia opiniuje zmiany programowe sprawdzając zgodność programu studiów z planem studiów oraz Polską Ramą Kwalifikacji.

4. Sposoby oceny osiągnięcia efektów uczenia się, z uwzględnieniem poszczególnych etapów kształcenia, jego zakończenia oraz przydatności efektów uczenia się na rynku pracy lub w dalszej edukacji, jak też wykorzystania wyników tej oceny w doskonaleniu programu studiów

Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów kształcenia reguluje Zarządzenie ROP-0101-43/15 Rektora KUL z dnia 12 maja 2015 r. w sprawie systemu weryfikacji efektów kształcenia (załącznik 10.4.1). Weryfikacja osiągania przez studentów określonych efektów (w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) przeprowadzana jest przez prowadzących poszczególne zajęcia dydaktyczne według jasnych kryteriów zaliczeń, które zostały szczegółowo sprecyzowane i opisane w sylabusach przedmiotowych w punkcie: kryteria oceny i sposoby weryfikacji zakładanych efektów kształcenia, oraz podane do wiadomości studentom. Stopień, w jakim studenci osiągają zakładane efekty uczenia się, określany jest np. poprzez analizę ich kolokwium, testów, prezentacji, prac zaliczeniowych, egzaminacyjnych a także, na zakończenie etapu kształcenia, prac dyplomowych (co reguluje Uchwała 729/III/22 Senatu KUL z dnia 6 czerwca 2013 r. w sprawie wprowadzenia zasad dyplomowania na Uniwersytecie (załącznik 10.4.2), które poddawane są kontroli antyplagiatowej (załącznik 10.4.3). Efekty kształcenia dokumentowane są zatem w różnych formach. Kryteria zaliczeń i metody dydaktyczne zależą zaś od formy zajęć. Z kolei wnioski wyciągane przez oceniających nauczycieli prowadzą, jeżeli jest to konieczne, do modyfikacji stosowanych przez nich metod dydaktycznych oraz do ewentualnych zmian w programie studiów. Zmiany te mają na celu podniesienie stopnia osiągania przez studentów efektów uczenia się.

Przydatności efektów uczenia się na rynku pracy oraz w dalszej edukacji kontrolowana jest głównie poprzez śledzenie losów absolwentów. Ponadto opieramy się na opinii interesariuszy zewnętrznych. Czynniki te brane są pod uwagę przez Wydziałową Komisję do Spraw Jakości Kształcenia przy ocenie programu studiów.

5. Zakres, formy udziału i wpływ interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów, i interesariuszy zewnętrznych na doskonalenie i realizację programu studiów

Ważnym czynnikiem mającym wpływ na doskonalenie programu kształcenia jest ewaluacja zajęć dokonywana przez studentów i doktorantów dwa razy do roku, po zakończeniu każdego z semestrów, za pomocą platformy e-kul (na mocy Zarządzenia ROP-0101-5/16 Rektora KUL z dnia 20 stycznia 2016 r. w sprawie określenia procedury wyrażania przez

studentów i doktorantów opinii o prowadzonych zajęciach dydaktycznych – załącznik 10.5). Studenci odpowiadają w ankiecie m.in. na następujące pytania: „W jakim stopniu udział w zajęciach przyczynił się do nabycia przez Panią/Pana nowej wiedzy, kompetencji lub umiejętności?”, „Jak bardzo jest Pani/Pan zadowolona/y z: przygotowania nauczyciela do zajęć, stosowanych metod prowadzenia zajęć, postawy nauczyciela wobec studentów?”, „Jak bardzo jest Pani/Pan zadowolona/y z: warunków lokalowych, liczebności grupy, wyposażenia sal?”. W ostatnim pytaniu studenci mogą zamieszczać dodatkowe uwagi dotyczące jakości zajęć. Pozwala to na zorientowanie się, co o zajęciach i prowadzących sądzą studenci i jakie są ich oczekiwania. Uwagi te i postulaty są w miarę możliwości uwzględniane przy tworzeniu programu studiów na kolejny cykl kształcenia.

Na mocy wspomnianego Zarządzenia wyniki ewaluacji dostępne są kierownikom katedr, którzy na ich podstawie przygotowują odpowiednie sprawozdania zawierające wyniki oceny oraz wnioski z ewaluacji podległych im pracowników i doktorantów (w razie potrzeby przeprowadzają także z nimi rozmowy wyjaśniające) i przekazują je koordynatorowi kierunku, a obecnie prodziekanowi ds. kształcenia. Celem tej procedury jest dokonanie analizy ewaluacji nauczycieli akademickich i doktorantów prowadzących zajęcia w Instytucie i przekazanie jej do Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Członkowie Komisji po zapoznaniu się z tymi materiałami dokonują całościowej analizy ewaluacji zajęć prowadzonych na Wydziale i przedstawiają Radzie Instytutu (dawniej Radzie Wydziału) zbiorczy raport zawierający związane z tym opinie, wnioski, a zwłaszcza propozycje działań mających na celu naprawienie stwierdzonych ewentualnie nieprawidłowości.

Studenci informowani są o wynikach ewaluacji i podjętych działaniach naprawczych poprzez ich przedstawicieli w Radzie Instytutu (wcześniej w Radzie Wydziału), na obradach której omawiane są wyniki ewaluacji.

Podkreślić należy, iż zdecydowana większość tych studentów i doktorantów studiujących na kierunku filozofia, którzy wypełniają ankiety ewaluacyjne, od lat co semestr deklaruje, że udział w zajęciach w znacznym stopniu przyczynia się do nabycia przez nich nowej wiedzy, kompetencji i umiejętności. W ankietach przeważają wysokie oceny przygotowania nauczycieli do zajęć, stosowanych przez nich metod prowadzenia zajęć oraz postawy wobec studentów. Sporej liczbie pracowników wystawiane są dobre i bardzo dobre opinie, a w niektórych przypadkach ankiety zawierają same najwyższe stopnie oceny. Wypowiedzi krytyczne zdarzają się wśród komentarzy sporadycznie (i dotyczą zwykle warunków lokalowych). Średnia ocena zajęć prowadzonych przez pracowników i doktorantów Instytutu niezmiennie pozostaje pozytywna. Można więc założyć, że studenci filozofii w większości są usatysfakcjonowani z programu studiów, z jakości i sposobu przekazywanej im wiedzy oraz z pomocy w nauce.

6. Sposoby wykorzystania wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia i sformułowanych zaleceń w doskonaleniu programu kształcenia

Wpływ studentów na formę programu kształcenia jest znaczący, ponieważ ich głosy brane są pod uwagę na każdym etapie jego tworzenia i doskonalenia: przedstawiciele studentów i doktorantów wchodzi w skład Komisji Programowej oraz Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, zaś pozostali mają prawo wypowiedzieć się w ankietach ewaluacyjnych.

Przy tworzeniu i ocenie programu studiów uwzględniane są również sugestie pracowników Instytutu Filozofii. Ważnym czynnikiem mającym na względzie podniesienie

jakości kształcenia jest też hospitacja zajęć pozwalająca kierownikom katedr zorientować się, w jaki sposób zajęcia te są prowadzone, i ewentualnie zasugerować zmiany, a także okresowa ocena pracowników. Zwracana jest również uwaga na kwalifikacje nauczycieli pracujących w Instytucie i ich dorobek naukowy w zakresie prowadzonego kształcenia, w celu wybrania najbardziej kompetentnych osób do prowadzenia określonych zajęć. Nawiązując do historii i kontynuując tradycję wysokiej jakości nauczania na kierunku filozofia, zapoczątkowaną przez swoich poprzedników (takich jak Krąpiec, Świeżawski, Kalinowski, Kurdziałek, Kamiński), ich następcy dokładają wszelkich starań, by jakość i poziom nauczania filozofii na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim był zawsze jak najwyższy.

Możliwość wywierania wpływu na kształt programu kształcenia i jego realizację mają także interesariusze zewnętrzni (absolwenci kierunku i pracodawcy). Rada Wydziału Filozofii, na posiedzeniu w dniu 20 lutego 2013 r., powołała Zespół Doradców ds. Relacji z Otoczeniem Zewnętrznym (zastąpiony 26 czerwca 2019 r. Konwentem Pracodawców), którego celem jest inicjowanie działań na rzecz zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale Filozofii w kontekście wymogów rynku pracy (zob. kryterium 6). Przedstawiciele Konwentu konsultowani są przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia i w ten sposób biorą udział w ocenie programu.

Wnioski wyciągane z oceny programów studiów na kierunku filozofia, która to ocena przeprowadzana jest zawsze w oparciu o wyniki analizy miarodajnych, wiarygodnych danych i informacji, wykorzystywane są do regularnego ulepszania tych programów. Należy także dodać, że w związku ze zmianami wprowadzonymi przez *Ustawę z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* oraz *Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji*, programy i plany studiów na kierunku filozofia KUL zostały odpowiednio dostosowane do przedstawionych w tych dokumentach wymogów.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji,
z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Wysoki poziom naukowy kadry prowadzącej zajęcia na kierunku filozofia i jej znaczący potencjał badawczy, potwierdzony kategorią A przyznaną Wydziałowi Filozofii w ramach parametryzacji w 2013 i w 2017 roku, oraz duża dynamika rozwoju kadry naukowo-dydaktycznej w IF. 2) Zgodność pomiędzy specjalizacją badawczą nauczycieli akademickich a ich specjalizacją dydaktyczną i prowadzonymi zajęciami. 3) Wysoka dostępność nauczycieli akademickich dla studentów, zindywidualizowana praca ze studentami i kultywowanie relacji mistrz-uczeń. 4) Wysoki stopień umiędzynarodowienia programu studiów i bogata oferta zajęć w języku angielskim. 5) Podtrzymanie troski władz Uniwersytetu o kierunek filozofia, traktowany jako misyjny, zwłaszcza przez umożliwienie realizacji zajęć dydaktycznych w małych grupach, rozpoczynania kolejnych edycji studiów pomimo małej liczby studentów, zwłaszcza w odniesieniu do studiów w języku angielskim, a także podtrzymanie nauczania filozofii na wszystkich wydziałach, jako zajęć misyjnych w formie odrębnych zajęć z logiki, etyki i historii filozofii, co zapewnia pensum dla licznej kadry, która umożliwia zachowanie wysokich (specjalizacja) i zindywidualizowanych standardów kształcenia. 	<p>Słabe strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Trudności z włączeniem studentów w dokończenie procesu kształcenia związane z ich niewiarą w narzucone ogólnie procedury instytucjonalne, a także coraz słabiej przygotowani kandydaci na studia. 2) Według opinii nauczycieli akademickich oraz doktorantów i studentów, wymuszona przez państwowe i uniwersyteckie przepisy nadmierna biurokratyzacja procesu badań oraz kształcenia, utrudniająca ich owocną realizację, a przede wszystkim podejmowanie nowych inicjatyw. 3) Niewystarczające wsparcie promocji studiów na filozofii, zwłaszcza w języku angielskim, przez właściwe struktury ogólnouniwersyteckie, przekładające się dodatkowo na trudności związane z rekrutowaniem odpowiedniej liczby studentów. 4) Zmniejszająca się liczba studentów, która doprowadziła do zamknięcia specjalizacji filozoficzno-przyrodniczej, a także wywodzących się z filozofii: etyki, naukoznawstwa i kulturoznawstwa.
Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Dobra współpraca z władzami miasta i województwa w zakresie wspierania przedsięwzięć Wydziału Filozofii i Uniwersytetu. 2) Poszerzanie potencjału i zakresu współpracy z innymi instytucjami lokalnymi oraz firmami. 3) Uzyskanie dla dyscypliny filozofia grantu w ramach programu MNiSW Regionalna 	<p>Zagrożenia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Problemy demograficzne, geopolityczne i rynku pracy średniej wielkości miasta, jakim jest Lublin, które przekładają się na niskie nabory na studia. Niski poziom PKB i zarobków w województwie lubelskim w stosunku do innych województw powoduje, że absolwenci studiów wyższych często opuszczają Lublin, a to skłania nie tylko

	<p>Inicjatywa Doskonałości, który daje Wydziałowi Filozofii nowe możliwości badawcze, kadrowe i współpracy z uczelniami zagranicznymi, co przekłada się na jakość kształcenia.</p> <p>4) Otwieranie się kolejnych możliwości współpracy, także w zakresie dydaktyki, z uczelniami krajowymi i zagranicznymi, np. z Chin.</p>	<p>najzdolniejszych do wyboru uczelni wyższej spoza Lublina już na etapie podejmowania studiów.</p> <p>2) Nadmierna biurokratyzacja procesu kształcenia i związane z nią obciążenie nauczycieli akademickich i kadry zarządzającej.</p> <p>3) Zbyt często zmieniające się ogólnopolskie ramy prawne i organizacyjne, w których prowadzone jest kształcenie i badania.</p> <p>4) Łączenie przez studentów studiów z pracą zarobkową, co powoduje ich mniejsze zaangażowanie czasowe i merytoryczne w proces uczenia się.</p> <p>5) Zdecydowane zmniejszanie się liczby absolwentów studiów licencjackich, którzy podejmują studia II stopnia, co powoduje trudności z rekrutowaniem odpowiedniej liczby osób na studia magisterskie.</p>
--	--	---

(Pieczęć uczelni)

.....
(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....
(podpis Rektora)

....., dnia

(miejsowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku.

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	20	17	–	–
	II	22	13	–	–
	III	12	6	–	–
II stopnia	I	18	18	–	–
	II	15	16	–	–
Razem:		87	70	–	–

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny.

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	2016/2017	29	14	–	–
	2017/2018	37	13	–	–
	2018/2019	19	4	–	–
II stopnia	2016/2017	20	13	–	–
	2017/2018	20	12	–	–
	2018/2019	22	14	–	–
Razem:		147	70	–	–

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. 2018 poz. 1861).

Filozofia studia I stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 semestrów / 180 punktów ECTS
Łączna liczba godzin zajęć	1980
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	169
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	171
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	nie dotyczy
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	67
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	1
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	90
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	30

Filozofia studia II stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	4 semestry / 120 punktów ECTS
Łączna liczba godzin zajęć	990
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	100
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	114
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	nie dotyczy
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	78
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	0
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	0

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów.

Filozofia studia I stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć (stacjonarne)	Liczba punktów ECTS
Wprowadzenie do filozofii	wykład	30	4
Logika	wykład + ćwiczenia	30 + 60	9
Historia filozofii	wykład + ćwiczenia	180 + 135	28
Metafizyka – Ontologia	wykład + ćwiczenia	45 + 45	9
Antropologia filozoficzna	wykład + ćwiczenia	45 + 45	7
Etyka	wykład + ćwiczenia	90 + 90	13
Filozofia przyrody	wykład + ćwiczenia	30 + 60	8
Język łaciński dla filozofów	translatorium	120	7
Ogólna metodologia nauk	wykład + ćwiczenia	30 + 30	3
Teoria poznania – Epistemologia	wykład + ćwiczenia	45 + 45	6
Teoria mnogości	wykład + ćwiczenia	30 + 15	6
Zajęcia do wyboru (ścieżki)	konwersatorium	225	22
Elementy metodologii filozofii	wykład + ćwiczenia	15 + 30	3
Filozofia Boga	wykład + ćwiczenia	30 + 15	4
Filozofia religii	wykład	45	4
Translatorium tekstów filozof.	translatorium	60	8
Wykłady monograficzne	wykład	90	12
Seminarium licencjackie	seminarium	60	8
Praca licencjacka	praca dyplomowa		10
Razem:		1770	171

Filozofia studia II stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć (stacjonarne)	Liczba punktów ECTS
Zajęcia filozoficzne obowiązkowe	konwersatorium	240	32
Zajęcia filozoficzne do wyboru (ścieżki)	konwersatorium	450	30
Język łaciński dla filozofów	translatorium	30	4
Translatorium tekstów filozoficznych	translatorium	60	8
Seminarium magisterskie	seminarium	120	20
Praca magisterska			20
Razem:		900	114

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich / Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela – NIE DOTYCZY.

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych.

Filozofia studia I stopnia w języku angielskim

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Wszystkie zajęcia są prowadzone w języku obcym		I-VI	stacjonarne	angielski	6

Filozofia studia II stopnia w języku angielskim

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Wszystkie zajęcia są prowadzone w języku obcym		I-IV	stacjonarne	angielski	9